

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY KOTLIN

Część A

UWARUNKOWANIA I DIAGNOZA STANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr IV/15/2011 Rady Gminy Kotlin z dnia 27.01.2011r. w sprawie uchwalenia zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kotlin, wraz z rysunkami:

- Nr 1A „Uwarunkowania Rozwoju Przestrzennego Gminy Kotlin”

ZESPÓŁ AUTORSKI STUDIUM:

Główny Projektant

mgr inż. arch. Marian Kopliński
(POIU Nr G-083/2002)

Projektanci

mgr inż. Łukasz Szymański
mgr inż. Arkadiusz Świder
mgr inż. arch. kraj. Mariusz Antolak
mgr inż. Justyna Kucharewicz

Opracowanie wykonano w:

D O R A D Z T W O
I N W E S T Y C Y J N E

INPLUS Doradztwo Inwestycyjne

10-686 Olsztyn

ul. Wilczyńskiego 25E/220

biuro@inplus.pl

www.inplus.pl

SPIIS TREŚCI:

Wstęp.....	6
Zawartość studium.....	8
Ogólna charakterystyka gminy.....	9
1 Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska przyrodniczego, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.....	11
1.1 Struktura przyrodnicza oraz stan i funkcjonowanie środowiska naturalnego gminy.....	11
1.1.1 Położenie	11
1.1.2 Budowa geologiczna i rzeźba terenu	11
1.1.3 Gleby	11
1.1.4 Klimat.....	13
1.1.5 Wody powierzchniowe	14
1.1.6 Fauna i flora.....	14
1.2 Zasoby i walory przyrodnicze oraz ich ochrona.....	17
1.2.1 Obiekty objęte prawną ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody	18
1.2.2 Inne obszary o wysokich walorach przyrodniczych	21
1.3 Wskazania i ograniczenia dotyczące kształtowania i ochrony środowiska przyrodniczego gminy	22
1.3.1 Rzeźba terenu i kopaliny	23
1.3.2 Gleby	23
1.3.3 Wody	24
1.3.4 Fauna i flora.....	26
1.3.5 Krajobraz.....	27
1.3.6 Powietrze atmosferyczne	28
1.3.7 Klimat akustyczny.....	29
1.3.8 Promieniowanie i pole elektroenergetyczne	29
1.4 Wskazania i ograniczenia w kształtowaniu zabudowy i nowych funkcji na terenie gminy wynikające z uwarunkowań przyrodniczych	30
1.4.1 Wskazania dotyczące lokalizacji nowych inwestycji	30
1.5 Przydatność środowiska do zainwestowania	31
1.5.1 Funkcja rolnicza	31
1.5.2 Funkcja mieszkaniowa i usługi nieuciążliwe	31
1.5.3 Funkcja przemysłowa i uciążliwe usługi	32
1.5.4 Funkcja rekreacyjno – wypoczynkowa	32
1.5.5 Funkcja leśna.....	32
1.5.6 Tereny o uwarunkowaniach ekofizjograficznych niekorzystnych do realizacji zabudowy	33
2 Uwarunkowania wynikające z występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych.....	33
2.1 Kopaliny.....	33
2.2 Wody podziemne	35
3 Uwarunkowania wynikające z występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych	36

4	Uwarunkowania wynikające ze stanu prawnego i struktury użytkowania gruntów.....	37
5	Uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków dóbr kultury	
	współczesnej	38
5.1	Rys historyczny	38
5.2	Obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego	42
5.3	Obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków	43
5.4	Stanowiska archeologiczne i strefy ich ochrony	53
5.5	Strefy ochrony konserwatorskiej	53
6	Uwarunkowania wynikające z warunków i jakości życia mieszkańców	54
6.1	Demografia	54
6.1.1	Poziom wykształcenia i źródła utrzymania ludności	65
6.1.2	Rynek pracy.....	67
6.2	Sfera gospodarcza.....	71
6.3	Sytuacja finansowa gminy	74
6.3.1	Dochody gminy Kotlin	75
6.3.2	Wydatki gminy.....	77
6.4	Sfera społeczna.....	79
6.4.1	Mieszkalnictwo	79
6.4.2	Oświata	80
6.4.3	Kultura	84
6.4.4	Sport	84
6.4.5	Ochrona zdrowia	85
6.4.6	Pomoc społeczna	86
7	Uwarunkowania wynikające ze stanu systemu komunikacji i infrastruktury technicznej ...	87
7.1	Transport drogowy i kolejowy.....	87
7.1.1	Drogi krajowe	87
7.1.2	Drogi wojewódzkie.....	87
7.1.3	Drogi powiatowe.....	87
7.1.4	Drogi gminne	88
7.1.5	Sieć kolejowa	89
7.1.6	Transport zbiorowy	90
7.1.7	Ścieżki rowerowe	90
7.1.8	Infrastruktura turystyczna	90
7.2	Infrastruktura techniczna	91
7.2.1	Zaopatrzenie w wodę.....	91
7.2.2	Sieć kanalizacji sanitarnej	94
7.2.3	Gospodarka odpadami.....	96
7.2.4	Elektroenergetyka	98
7.2.5	Sieć gazowa	98
7.2.6	Ciepłownictwo	99
7.2.7	Telekomunikacja	99
8	Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia.....	99
8.1	Zagrożenia naturalne	99
8.2	Zagrożenia antropogeniczne.....	100
9	Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania	
	i uzbrojenia terenu	100

9.1	Struktura przestrzenna gminy	100
9.2	Bilans terenów	106
9.3	Sytuacja planistyczna	107
10	Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy	108
11	Uwarunkowania wynikające ze stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony	110
12	Uwarunkowania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych	110
13	Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej	112
SPIS RYSUNKÓW:		113
SPIS TABEL:		113
SPIS WYKRESÓW:		115
WYKORZYSTANE MATERIAŁY:		115

Wstęp

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kotlin jest dokumentem planistycznym sporządzonym dla obszaru całej gminy, wykonanym zgodnie z zapisami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Studium określa politykę przestrzenną gminy, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego, a zawartość jest zgodna z zakresem przedmiotowym wskazanym w art. 10 ust. 1 i 2 powołanej ustawy oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy

Prace nad studium prowadzono na podstawie Uchwały z dnia 27 marca 2009 r. Nr XXVI/124/2009 Rady Gminy Kotlin, w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kotlin”.

Podstawowym celem studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta w myśl przepisów ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym jest określenie polityki przestrzennej miasta, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego. W szczególności w studium uwzględniono uwarunkowania wynikające z (art. 10 ust.1):

- dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu;
- stanu ładu przestrzennego wymogów jego ochrony;
- stanu środowiska, w tym stanu rolniczej przestrzeni produkcyjnej, wielkości jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego;
- stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej;
- warunków i jakości życia mieszkańców, w tym ochrony ich zdrowia;
- zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia;
- potrzeby i możliwości rozwoju gminy;
- stanu prawnego gruntów;
- występowanie obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych;
- występowanie obszarów naturalnych zagrożeń geologicznych;
- występowanie udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych;
- występowania terenów górniczych wyznaczonych na podstawie przepisów odrębnych;
- stanu systemów komunikacji infrastruktury technicznej, w tym stopnia uporządkowania gospodarki wodno – ściekowej, energetycznej oraz gospodarki odpadami;

- zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych.

Analiza uwarunkowań w obszarach przedstawionych powyżej, wraz z analizą wniosków organów, urzędu gminy i osób fizycznych stanowiły podstawę do formułowania kierunków zagospodarowania przestrzennego. W zakresie kierunków zagospodarowania przestrzennego, zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy, w studium określono w szczególności:

- kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów;
- kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy;
- obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody,
- krajobrazu kulturowego i uzdrowisk;
- obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury
- współczesnej;
- kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
- obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleniami programów, o których mowa art.48 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń podziałów nieruchomości, także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej;
- obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne;
- kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej;
- obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych;
- obiekty lub obszary, dla których wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny;
- obszary pomników zagłady i ich stref ochronnych oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr 41, poz. 412 oraz z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i nr 153, poz. 1271);

- obszary wymagające przekształceń i rehabilitacji;
- granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych;
- inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania występujących w gminie.

Zawartość studium

Na studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kotlin składają się następujące elementy:

Część A – Uwarunkowania stanowiące diagnozę stanu istniejącego, stanowiące załącznik nr 1 do Uchwały wraz z załącznikiem graficznym nr 1A.

Część B – Kierunki zagospodarowania przestrzennego określające podstawowe cele i zadania służące kształtowaniu polityki przestrzennej gminy, stanowiące załącznik nr 2 do Uchwały wraz z załącznikiem graficznym nr 2A.

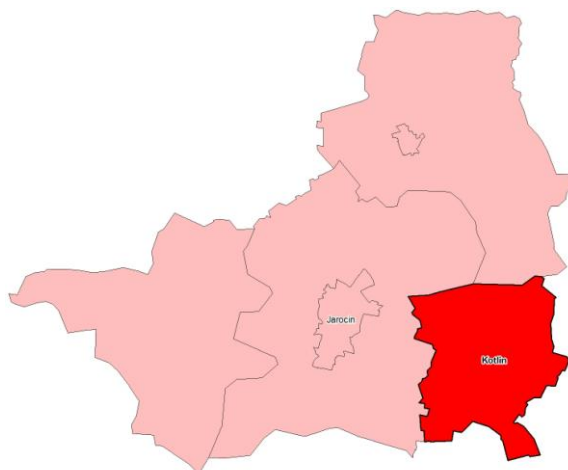

Ogólna charakterystyka gminy

Gmina Kotlin jest gminą wiejską, położoną w południowo - wschodniej części województwa wielkopolskiego, w powiecie jarocińskim. Gmina graniczy od północy z gminą wiejską Żerków, od zachodu z gminą miejsko - wiejską Jarocin, od południa z gminą wiejską Dobrzyca i od wschodu z gminami wiejskimi Pleszew i Czermin. Powierzchnia gminy wynosi 8 392 ha (84 km²), co stanowi 14% powierzchni powiatu jarocińskiego i tym samym kwalifikuje gminę do jednych z najmniejszych w województwie i jako najmniejszą w powiecie jarocińskim.

Rysunek 1 - położenie gminy Kotlin na tle województwa Wielkopolskiego

Rysunek 2 – położenie gminy Kotlin w powiecie jarocińskim

Na obszarze gminy znajduje się 12 wsi sołeckich. Liczba ludności wynosi 7 242 osoby (stan na 31 XII 2008r.) Gmina Kotlin jest gminą typowo rolniczą, ukierunkowaną na przetwórstwo rolno – spożywcze. Ma zróżnicowany charakter. Leży na obszarze Wysoczyzny Kaliskiej¹ i charakteryzuje się cechami wysoczyzny morenowej, która poza terenami dolin o dużych spadkach, posiada płaską rzeźbą terenu. Teren gminy to teren nizinny, poprzecinany dolinami cieków wodnych. Najlepiej wykształcona jest dolina rzeki Lutyni, ze stromymi zboczami. Dochodzą do niej doliny boczne, z których największe to dolina Kotlinki i Patoki.. Kompleksy leśne są rozproszone. Największe, zwarte obszary lasów występują w północnej części gminy. Zgodnie z regionalizacją przyrodniczo- leśną, lasy Gminy Kotlin położone są w VII Krainie Wielkopolsko- Kujawskiej. Łączna powierzchnia lasów na terenie gminy Kotlin zajmuje 936 ha, co stanowi 11,2% powierzchni gminy. Największą lesistość odnotowano w miejscowościach Racendów i Wola Książęca. Niewielkie zalesione powierzchnie znajdują się w północnej części gminy, przy granicy z gminami Jarocin i Żerków, a także na zachodzie, w rejonie Kotlina- Twardowa- Wyszek oraz na wschodzie- przy granicy z gminą Pleszew. Wszystkie lasy w gminie zaliczają się do lasów ochronnych. Przeważają tu siedliska boru mieszanego świeżego, lasu świeżego, lasu mieszanego świeżego oraz boru świeżego. Tereny leśne podlegają dwóm nadleśnictwom: Nadleśnictwu Jarocin i Nadleśnictwu Taczanów. Granica między nadleśnictwami przebiega z północy na południe na linii Parzew- Sławoszew- Kotlin- Ruda.

Gmina leży przy głównych szlakach komunikacyjnych: drogowym i kolejowym. Przez teren gminy przebiega droga krajowa nr 11 relacji Poznań - Bytom oraz pierwszorzędowa linia kolejowa relacji Poznań – Katowice. Położenie przy w/w szlakach stwarza duże szanse rozwoju dla tej niewielkiej gminy

¹ Jerzy Kondracki, „Geografia Regionalna Polski”, 2002, Warszawa

1 Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska przyrodniczego, w tym stanu rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej, wielkości i jakości zasobów wodnych oraz wymogów ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego

1.1 Struktura przyrodnicza oraz stan i funkcjonowanie środowiska naturalnego gminy

1.1.1 Położenie

Gmina Kotlin położona jest w południowo – wschodniej części województwa wielkopolskiego, przy wschodniej granicy powiatu jarocińskiego. Usytuowana jest nad rzeką Kotlinką, w większości swojego zasięgu terytorialnego leży w dorzeczu rzeki Lutyni.

Według podziału fizycznogeograficznego Polski Kondrackiego, gmina Kotlin leży w obrębie mezoregionu Wysoczyzny Kaliskiej (według podziału fizycznogeograficznego Bartkowskiego gmina leży w obrębie Wysoczyzny Koźmińskiej), która jest częścią makroregionu Niziny Południowowielkopolskiej. Wysoczyzna Kaliska to wysoczyzna morenowa płaska, wznosząca się na wysokość 110- 140 m n.p.m. Wysoczyznę rozcinają południkowo doliny rzeczne, z których najlepiej wykształcona jest dolina Lutyni, wcięta od 5- 12 m. Pozostałe doliny rzeczne (Patoki i Kotlinki na południu oraz Lubianki na północy) są stosunkowo wąskie i płaskie

1.1.2 Budowa geologiczna i rzeźba terenu

Obszar Gminy Kotlin w całości zbudowany jest z utworów czwartorzędowych plejstocénskich i miocénskich zlodowacenia środkowopolskiego oraz holocénskich. Miąższość czwartorzędu jest zróżnicowana i waha się w granicach 9- 25 m. Utwory plejstocénskie występujące na terenie gminy to:

- gliny zwałowe i ich zwietrzeliny,
- piaski i żwiry lodowcowe,
- żwiry, piaski, głazy i gliny morenowe.

Do utworów miocénskich z terenu Gminy Kotlin zaliczyć należy ility, mułki, piaski i żwiry z węglem brunatnym. Na serię utworów holocénskich składają się tu, występujące w dolinach rzek, osady aluwialne piasków, żwirów, madów rzecznych oraz torfów i namulów.

1.1.3 Gleby

Gleby gminy Kotlin charakteryzują się dużą mozaikowością związaną z miejscową budową geologiczną i morfologią terenu. Duże zróżnicowanie pokrywy glebowej wynika z różnorodności przypowierzchniowych utworów geologicznych tworzących skałę macierzystą gleb. Pokrycie glebowe

gminy jest ściśle związane z ukształtowaniem powierzchni i czynnikami klimatycznymi epoki lodowcowej – większość gleb powstała z glin zwałowych oraz glin i piasków wodnolodowcowych. Tereny północne oraz północno-wschodnie zalegają pokrycia glebami jak w południowej części gminy Jarocin z napotykanymi miejscami czarnymi ziemi. Część środkowa i południowo - zachodnia gminy to koncentracja słabszych gleb brunatnych i biellic. Doliny rzek wypełniają gleby bagienne, jak torfy i mursze torfowe oraz niekiedy czarne ziemie właściwe i zdegradowane oraz gleby szare. Gmina Kotlin jest przede wszystkim gminą rolniczą ze znaczącą przewagą gruntów dobrych (głównie kompleksu 4 i 5) i bardzo dobrych (spore enklawy kompleksu 2). Jakość gleb w gminie jest więc bardzo istotnym czynnikiem dla rozwoju rolnictwa warunkującym wysokość i jakość uzyskiwanych plonów. Na terenie gminy największy procent zajmują gleby lekkie (ok. 57%), pozostałe to gleby bardzo lekkie (ok. 24%) i średnio ciężkie (ok. 19%).

W latach 2000- 2004 przeprowadzone zostały, przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz Okręgową Stację Chemiczno- Rolniczą w Poznaniu, agrochemiczne badania gleb w województwie Wielkopolskim.

Monitoring gleb prowadzony jest głównie dla degradacji chemicznej, która polega na stratach składników pokarmowych roślin, nagromadzeniu się substancji szkodliwych oraz na zakwaszeniu gleb. Gleby silnie zakwaszone i o bardzo niskiej zawartości przyswajalnych składników należy traktować jako gleby zdegradowane. Podstawowym i najłatwiej mierzalnym wskaźnikiem żyzności gleby jest pH. Użytki rolne powinny mieć pH w granicach 5.0- 7.0. Wartość pH poniżej 4.5 świadczy o degradacji gleby, natomiast o wartości powyżej 7.0. wskazuje na jej alkalizację, która również może negatywnie oddziaływać na rośliny. Wg Raportu o stanie środowiska w Wielkopolsce w 2007 roku (WIOŚ Poznań, 2008) na terenie Gminy Kotlin 0- 20 % gleb wymaga wapnowania.

Gleby występujące na obszarze gminy w większości zaklasyfikowane zostały do gleb o dobrej, średnio dobrej, średniej i słabej jakości.

Tabela 1 - Klasy bonitacyjne gruntów ornych i użytków zielonych na terenie powiatu jarocińskiego i gminy Kotlin. Stan na 2004r.

Powiat/gmina	Klasy bonitacyjne gruntów ornych w %								
	I	II	IIIa	IIIb	IVa	IVb	V	VI	VIz
Powiat jarociński	0	1	22	15	24	11	22	5	0
Gmina Kotlin	0	1	28	18	22	10	19	2	0

Źródło: Agrochemiczne badania gleb w województwie wielkopolskim w latach 2000-2004, WIOŚ 2005.

Według oceny przydatności rolniczej na terenie Gminy Kotlin dominuje kompleks 4. Udział poszczególnych kompleksów w ogóle gruntów ornych z terenu gminy oraz powiatu jarocińskiego przedstawiono poniżej.

Tabela 2 - Kompleksy rolniczej przydatności gleb na terenie powiatu jarocińskiego i gminy Kotlin w latach 2000-2004.

Powiat/gmina	Kompleksy rolniczej przydatności gleb w %								
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Powiat jarociński	0	20	2	28	19	20	7	2	2
Gmina Kotlin	1	17	1	42	14	18	6	1	0

Źródło: Agrochemiczne badania gleb w województwie wielkopolskim w latach 2000-2004, WIOŚ 2005.

1.1.4 Klimat

Gmina Kotlin leży w strefie klimatu umiarkowanego, na obszarze wzajemnego przenikania się wpływów morskich i kontynentalnych. Przejściowość ta uwiadcza się głównie zmiennymi stanami pogody, które uwarunkowane są rodzajem napływających mas powietrza. Na omawianym terenie mamy do czynienia z trzema podstawowymi rodzajami mas powietrza: polarnym, arktycznym i zwrotnikowym.

Nawiązując do regionalizacji rolniczo- klimatycznej wg Gumińskiego, obszar Gminy Kotlin leży w dzielnicy środkowej (VIII)- rejon południowo- wschodniej Wielkopolski. Przeważają tu wiatry z sektora zachodniego (W, SW, NW). Średnia roczna prędkość wiatru nie uwarunkowana czynnikami lokalnymi nie jest większa niż 2 m/s (wiatry bardzo słabe) i nie przekracza 4 m/s (wiatry słabe). Wiatry silne i bardzo silne pojawiają się sporadycznie. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7,5°C.

Charakterystycznymi cechami klimatu tej dzielnicy są :

- opady - 500 – 550 mm/ rok
- średnia temperatura powietrza - 7,5° C,
- dni z przymrozkami - 100 – 110/ rok,
- dni mroźnych - 30 – 35 / rok,
- dni bardzo mroźnych - 3 / rok
- pokrywa śnieżna - 40 – 60 dni
- okres wegetacji - 210 – 220 dni.

Dni z ciszą jest około 10 %.

Generalnie klimat lokalny nie wykazuje większych różnicowań. Na ogół jest korzystny, a obszar posiada dobre warunki przewietrzania.

1.1.5 Wody powierzchniowe

Na obszarze gminy nie występują jeziora ani większe zbiorniki retencyjne. System wód powierzchniowych tworzony jest przez rzeki przepływające przez teren gminy.

Sieć rzeczna obejmująca tereny Gminy Kotlin w większości jest efektem działalności wielkich wód epoki glacialnej. Gmina w przeważającej większości położona jest w dorzeczu rzeki Warty. Największą rzeką przepływającą przez gminę jest Lutynia- lewy dopływ Warty. Przez teren gminy przepływają:

- Lutynia, o długości 11,70 km na terenie gminy,
- Patoka- lewostronny dopływ Lutyni o długości 0,70 km na terenie gminy,
- Kotlinka- prawostronny dopływ Lutyni o długości 9,18 km na terenie gminy,
- Lubianka- prawostronny dopływ Lutyni o długości 8,88 km na terenie gminy (uchodzi do Lutyni poza terenem Gminy Kotlin),
- Radowica - o długości 0,90 km na terenie gminy,
- Garbacz- o długości 0,6 km na terenie gminy, należąca do dorzecza Prosnę.

Przepływy i stany wód kontrolowane są tylko w głównym cieku rejonu Lutyni, jednakże wodowskazy, należące do IMGW, zlokalizowane są poza granicami Gminy Kotlin.

1.1.6 Fauna i flora

Gmina Kotlin ma charakter wybitnie rolniczy - 79% (stan na rok 2005) powierzchni gminy stanowią użytki rolne (z czego 93% to grunty orne). Łąki i pastwiska stanowią tylko 4% (stan na rok 2005) powierzchni gminy. Grunty leśne zajmują jedynie 11% (stan na rok 2008) powierzchni gminy, co w porównaniu do udziału powierzchni gruntów leśnych w powiecie jarocińskim (19%) i w województwie wielkopolskim (26%) jest wartością niewielką.

Największy procent gruntów leśnych występuje w okolicach wsi Racendów. Na obszarach leśnych przeważają siedliska:

- boru mieszanego świeżego,
- lasu świeżego,
- lasu mieszanego świeżego,
- boru świeżego

Obserwuje się znaczny udział monokultur drzew iglastych oraz dominujący udział drzew stosunkowo młodych. Ponad 40% powierzchni stanowią drzewa do 40 lat.

Zgodnie z regionalizacją przyrodniczo- leśną, lasy Gminy Kotlin położone są w VII Krainie Wielkopolsko- Kujawskiej. Łączna powierzchnia gruntów leśnych na terenie Gminy Kotlin zajmuje 922,7 ha, co stanowi 11% powierzchni gminy. Największą lesistość odnotowano w miejscowościach

Racendów i Wola Książęca. Niewielkie zalesione powierzchnie znajdują się w północnej części gminy, przy granicy z gminami Jarocin i Żerków, a także na zachodzie, w rejonie Kotlina- Twardowa- Wyszek oraz na wschodzie- przy granicy z gminą Pleszew. Wszystkie lasy w gminie zaliczają się do lasów ochronnych. Przeważają tu siedliska boru mieszanego świeżego, lasu świeżego, lasu mieszanego świeżego oraz boru świeżego. Tereny leśne podlegają dwóm nadleśnictwom: Nadleśnictwu Jarocin i Taczanów. Granica między nadleśnictwami przebiega z północy na południe na linii Parzew- Sławoszew- Kotlin- Ruda.

Nadleśnictwo Jarocin

Flora

Procentowy skład gatunkowy drzewostanów w Nadleśnictwie Jarocin przedstawia się następująco:

- sosna- 65,8%,
- dąb- 16,6%,
- brzoza- 5,9%,
- olsza- 5,7%,
- jesion- 2,7%,
- świerk i dagleżja- 1,1%,
- grab- 0,6%,
- modrzew- 0,4%,
- topola- 0,3%,
- lipa 0,2%,
- buk- 0,1%,
- jawor- 0,1%,
- osika- 0,1%,
- wiąz- 0,1%.

Na terenie nadleśnictwa występują takie chronione lub rzadkie rośliny, jak: widłak goździsty, widłak spłaszczony, skrzyp olbrzymi, paprotka zwyczajna, śnieżyczka przebiśnieg, goździk pyszny, goździk piaskowy, sasanka zwyczajna, grążel żółty, pomocnik baldaszkowaty, naparstnica zwyczajna, goryczka wąskolistna, wężymord stepowy, lilia złotogłów, śniadek cieniolistny, mieczyk błotny, kosaciec żółty, listeria jajowata, gnieźnik leśny, podkolan biały, storczyk szerokolistny, grzybień biały, kopytnik pospolity, pierwiosnka lekarska, marzanka wonna, kocanki piaskowe, konwalia majowa, jarzab brekinia, wawrzynek wilczelyko, bluszcz pospolity, porzeczka czarna, kruszyna pospolita, kalina koralowa, czerniec gronkowy, kokorycz wątła, wilczomlec błotny, kruszczyk błotny, szczaw błotny, szczaw

gajowy, jeżyna Szleicher, ożanka czosnkowa, bniec czerwony, fiołek przedziwny, nasięźrzał pospolity, starzec bagienny, wietlina odległokłosa, żabieniec lancetowaty, kostrzewa piaskowa, jaskiet kaszubski.

Fauna

Spotkać tu można takie zwierzęta jak: wynurt, kozioróg dębosz, rzemliki, łucznik, dylaż garbarz, tygryk paskowany, traszka grzebieniasta, traszka zwyczajna, kumak nizinny, grzebiuszka ziemna, rzekotka drzewna, padalec zwyczajny, żmija zygzakowata, jaszczurka zwinka, jaszczurka żyworódka, bocian czarny, bielik, kania ruda, kormoran, czapla siwa, bąk, gągoł, różeniec, trzmiełojad, żuraw, siniak, jastrząb, turkawka, zniczek, strumieniówka, mucholówka mała, zimorodek, dzięcioł czarny, dzięcioł średni (największa w Wielkopolsce kolonia), wydra, bóbr, karlik malutki.

Nadleśnictwo Taczanów

Flora

Procentowy skład gatunkowy drzewostanów przedstawia się następująco:

- sosna- 70,9%,
- dąb i klon- 18,3%,
- brzoza- 6,1%,
- olcha i olsza- 2,4%,
- świerk i daglezwia- 1,1%,
- jesion- 0,4%,
- modrzew- 0,3%,
- grab- 0,3%,
- buk- 0,1%,
- topola, osika i lipa- 0,1%.

Na obszarze nadleśnictwa spotkać można takie podlegające ścisłej ochronie rośliny jak: jarząb brekinia, wawrzynek wilczętyko, bluszcz pospolity, naparstnica purpurowa, rosiczka okrągłolistna, mieczyk dachówkowaty, kosaciec syberyjski, lilia złotogłów, widłak jałowcowaty, widłak goździsty, grązeł żółty, sromotnik bezwstydnny, szmaciak gałęzisty. Częściowej ochronie podlegają na tym terenie natomiast: kopytnik pospolity, marzanka wonna, centuria pospolita, konwalia majowa, kruszyna pospolita, kocanki piaskowe, bagno zwyczajne, paprotka zwyczajna, porzeczka czarna, kalina koralowa, płucnica islandzka, pierwiosnka lakarska.

Fauna

Do objętych całkowitą ochroną zwierząt na terenie Nadleśnictwa należy wymienić m.in.: kreta, jeża europejskiego, ryjówkę aksamitną, ryjówkę malutką, rzęsorka rzeczek, błotniaka stawowego, gołębiarza, krogulca, myszółowa, kanię rdzawą, grzebiuszkę ziemną, ropuchę szarą, ropuchę zieloną,

żabę wodną, jaszczurkę zwinkę, pają królowej, biegacza skórzastego, biegacza ogrodowego, biegacza leśnego oraz tęcnika liszkarza.

1.2 Zasoby i walory przyrodnicze oraz ich ochrona

W granicach administracyjnych gminy Kotlin nie występują formy ochrony przyrody objęte Krajowym Systemem Obszarów Chronionych, czyli parki narodowe, rezerваты przyrody, zespoły przyrodniczo – krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu.

Gmina położona jest w zlewni chronionej rzeki Prosny oraz zlewni rzeki Lutyni. Dolina Prosny wg Krajowej Sieci Ekologicznej (ECONET) stanowi korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym, a w miejscu jej ujścia do rzeki Warty znajduje się obszar węzłowy o znaczeniu międzynarodowym (19M – Dolina Środkowej Warty) traktowany jako strefa buforowa. Istniejące tereny leśne i dopływy Lutyni : Kotlinka, Potoka i Radowica przepływające przez gminę Kotlin tworzące naturalne ciągi ekologiczne i są łącznikami przyrodniczymi pomiędzy gminą, a gminami ościennymi. Wg podziału ECONET – PL obszar gminy należy do typu krajobrazu naturalnego, nizinnego równin perygracjalnych. W najbliższym otoczeniu gminy ochroną prawną zostały objęte:

- Parki krajobrazowe: (na podstawie przepisów szczególnych- t. j. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody):
 - „Żerkowsko – Czeszewski Park Krajobrazowy” z rezerwatami przyrody: „Dwunastak”, „Czeszewo”, „Lutynia”, „Dębno nad Wartą”, „Dolina Baryczy”.
- Obszarów chronionego krajobrazu :
 - „Szwajcaria Żerkowska”;
 - „Dolina rzeki Ciemnej”,
 - „Dolina Rzeki Swędni”,
 - „Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków – Rochy”,
 - „Dolina Prosny”.
- Leśne rezerваты przyrody ochronne – na podstawie przepisów ustawy o lasach:
 - „Dąbrowa koło Białek Krotoszyńskich”,
 - „Dąbrowa Smoszew”,
 - „Baszków”, - leśno – florystyczny,
 - „ Miejski Bor”.

Na obszarze gminy, w zakresie obszarów chronionych (na podstawie przepisów szczególnych t. j. ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody znajdują się pomniki przyrody.

1.2.1 Obiekty objęte prawną ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody

Pomniki przyrody

W rejestrze pomników przyrody objętych ochroną konserwatorską zapisanych jest 50 obiektów, do których zalicza się przede wszystkim dęby szypułkowe, wiązy szypułkowe, sosny zwyczajne, klony pospolite, jesiony wyniosłe, platany klonolistne, lipy drobnolistne, jabłonie.

Tabela 3 – Rejestr pomników przyrody na terenie gminy Kotlin

Lp.	Nr rejestru województwa	Położenie przedmiotu poddanego pod ochronę	Opis przedmiotu poddanego pod ochronę
1.	332	Las przy Szkole Podstawowej w Wilczy Miejscowość Wilcza	Grupa 3 dębów bezszypułkowych Obwody: 485cm, 460cm, 320cm
2.	911	Przy drodze Kotlin-Wilcza Miejscowość Wilcza	Grupa 3 sosen zwyczajnych Obwody: 120cm, 150cm, 190cm.
3.	630	Przy Kościele w Sławoszewie Miejscowość Sławoszew	2 dęby szypułkowe Obwody: 410cm, 360cm
4.	408	Park podworski PFZ we wsi Twardów Miejscowość Twardów	Dąb szypułkowy Obwód: 450cm
5.	409	Park podworski PFZ we wsi Twardów Miejscowość Twardów	Dąb szypułkowy Obwód: 483cm
6.	410	Park podworski PFZ we wsi Twardów Miejscowość Twardów	3 dęby szypułkowe Obwody: 397cm, 325cm, 337cm
7.	411	Park podworski PFZ we wsi Twardów Miejscowość Twardów	2 dęby szypułkowe Obwody: 372cm, 340cm
8.	412	Park podworski PFZ we wsi Twardów Miejscowość Twardów	Dąb szypułkowy Obwód: 377cm

9.	413	Park podworski PFZ we wsi Twardów Miejscowość Twardów	Dąb szypułkowy Obwód: 436cm
10.	414	Park podworski PFZ we wsi Twardów Miejscowość Twardów	Dąb szypułkowy Obwód: 356cm
11.	415	Park podworski PFZ we wsi Twardów Miejscowość Twardów	Dąb szypułkowy Obwód: 460cm
12.	416	Park podworski PFZ we wsi Twardów Miejscowość Twardów	Dąb szypułkowy Obwód: 390cm
13.	417	Park podworski PFZ we wsi Twardów Miejscowość Twardów	Dąb szypułkowy Obwód: 521cm
14.	418	Park podworski PFZ we wsi Twardów Miejscowość Twardów	Dąb szypułkowy Obwód: 364cm
15.	419	Park podworski PFZ we wsi Twardów Miejscowość Twardów	Lipa drobnolistna Obwód: 296cm
16.	420	Park podworski PFZ we wsi Twardów Miejscowość Twardów	Płatan klonolistny Obwód: 354cm
17.	421	Park podworski PFZ we wsi Twardów Miejscowość Twardów	3 wiązy szypułkowe Obwody: 238cm, 302cm, 243cm
18.	422	Miejscowość Twardów	Wiąz szypułkowy Obwód: 258cm
19.	423	Miejscowość Kotlin	Dąb szypułkowy Obwód: 436cm
20.	424	Park podworski PFZ Miejscowość Wyszki	Jesion wyniosły Obwód: 300cm

21.	425	Park podworski PFZ Miejscowość Magnuszewice	Klon pospolity Obwód: 251cm
22.	426	Park podworski PFZ Miejscowość Magnuszewice	Klon pospolity Obwód: 254cm
23.	427	Park podworski PFZ Miejscowość Magnuszewice	Klon pospolity Obwód: 259cm
24.	428	Park podworski PFZ Miejscowość Magnuszewice	Wiąz szypułkowy Obwód: 353cm
25.	429	Park podworski PFZ Miejscowość Magnuszewice	Dąb szypułkowy Obwód: 366cm
26.	430	Park podworski PFZ Miejscowość Magnuszewice	Klon pospolity Obwód: 219cm
27.	431	Park podworski PFZ Miejscowość Magnuszewice	Klon pospolity Obwód: 260cm
28.	432	Park podworski PFZ Miejscowość Magnuszewice	Dąb szypułkowy Obwód: 362cm
29.	433	Park podworski PFZ Miejscowość Magnuszewice	Wiąz szypułkowy Obwód: 287cm
30.	434	Park podworski PFZ Miejscowość Magnuszewice	Klon pospolity Obwód: 260cm
31.	435	Park podworski PFZ Miejscowość Magnuszewice	Grupa 8 dębów szypułkowych obwody od 320cm do 460cm

32.	436	Park podworski PFZ Miejscowość Magnuszewice	Klon srebrzysty (3 pniowy) Obwody: 297cm, 180cm, 150cm
33.	437	Wieś Wola Książęca z granicą pól z wsią Twardów	Jabłoń Obwód: 181cm
34.	475	Park w Wardowie	Park w Twardowie o pow. 3,44ha z pięknymi drzewami zabytkowymi o ciekawej i urozmaiconej konfiguracji

Źródło: opracowanie na podstawie danych Urzędu Gminy Kotlin

1.2.2 Inne obszary o wysokich walorach przyrodniczych

ECONET – Polska

Europejska Sieć Ekologiczna ECONET - spójny przestrzennie i funkcjonalnie system reprezentowanych i najlepiej zachowanych pod względem różnorodności biologicznej obszarów Europy. Koncepcja krajowej sieci ekologicznej ECONET- POLSKA została opracowana w 1995 i 1996 roku jako projekt badawczy National Nature Plan (NNP) w ramach Programu Europejskiego Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody (IUCN). Również Czechy, Słowacja i Węgry uczestniczyły w tym projekcie i podobnie jak Polska przyjęły jednolite założenia koncepcji sieci paneuropejskiej EECONET (European ECOlogical NETwork) wraz z metodyką jej wyznaczania.

Gmina Kotlin położona jest w zlewni chronionej rzeki Prosny oraz zlewni rzeki Lutyni, lewego dopływu Warty. Według Krajowej Sieci Ekologicznej (ECONET-PL) Dolina Lutyni stanowi korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym, a w miejscu jej ujścia do rzeki Warty znajduje się obszar węzłowy o znaczeniu międzynarodowym. Dopływy Lutyni- Kotlinka, Potoka i Radowica, przepływające przez Gminę Kotlin, tworzą naturalne ciągi ekologiczne.

Choć sieć ECONET-POLSKA nie posiada umocowania prawnego, jest pewną wytyczną polityki przestrzennej. Zgodnie z definicją podaną przez autorów koncepcji "Krajowa sieć ekologiczna" ECONET-POLSKA jest wieloprzestrzennym systemem obszarów węzłowych najlepiej zachowanych pod względem przyrodniczym i reprezentatywnych dla różnych regionów przyrodniczych kraju, wzajemnie ze sobą powiązanych korytarzami ekologicznymi, które zapewniają ciągłość więzi przyrodniczych w obrębie tego systemu. Sieć ECONET-POLSKA zawiera w sobie również obszary prawnie chronione (parki narodowe i krajobrazowe oraz rezerваты), ostoje przyrody CORINE lub ważne ostoje ptaków, które najczęściej są "wbudowane" w najcenniejsze fragmenty obszarów węzłowych jako

tw. biocentra (regionalne i lokalne). Większość z wytyczonych w sieci ECONET-PL korytarzy ekologicznych nawiązuje do dolin rzecznych.

Sieć ECONET-POLSKA pokrywa 46 % kraju. Składa się ona z obszarów węzłowych i łączących je korytarzy ekologicznych, wyznaczonych na podstawie takich kryteriów, jak naturalność, różnorodność, reprezentatywność, rzadkość i wielkość. Wyznaczono ogółem 78 obszarów węzłowych (46 międzynarodowych i 32 krajowe, które razem obejmują 31 % powierzchni kraju) oraz 110 korytarzy ekologicznych (38 międzynarodowych i 72 krajowe, które razem obejmują 15 % powierzchni kraju).

Zadrzewienia śródpolne i przydrożne oraz zieleń urządzona

Ze względu na niewielką lesistość, ważną rolę w systemie ekologicznym gminy spełnia roślinność nieleśna, czyli zadrzewienia śródpolne i przydrożne oraz zieleń parkowa i cmentarna. Zadaniem ochrony i kształtowania zadrzewień jest wspomaganie funkcji ekologicznych w systemie przyrodniczym, poprawa agroklimatu i czystości powietrza w strefach przydrożnych oraz wzbogacenie krajobrazu gminy (podwyższenie walorów estetycznych krajobrazu).

Przeważającymi gatunkami drzew są: grusza, topola, wierzb, kasztanowiec, jesion oraz olsza czarna. Najciekawsze parki w gminie pod względem krajobrazowym, poznawczym i estetycznym znajdują się w miejscowościach: Kotlin (o pow. 5,25 ha, znajduje się w rejestrze zabytków), Magnuszewice, Orpiszewek, Racenów, Twardów (stan wymagający mniejszych zabiegów rewitalizacyjnych), Kurcew, Parzew – Sławoszew, Wyszki.

1.3 Wskazania i ograniczenia dotyczące kształtowania i ochrony środowiska przyrodniczego gminy

Na terenie gminy rejestrowano liczne przekształcenia antropogeniczne. Należy bezwzględnie chronić obszary o walorach przyrodniczych, które występują na terenie gminy sporadycznie. Winny one pełnić w środowisku nadrzędną funkcję ekologiczną. Należy zatem przede wszystkim: utrzymywać choćby najmniejsze fragmenty leśne, gdyż stanowią one bazę do procesów regeneracji roślinności na terenach pozbawionych naturalnej szaty roślinnej, pozostawić wszystkie naturalne struktury przyrodnicze, w tym ustawowo chronione zadrzewienia i zakrzewienia, oczka, bagna, torfowiska, pozostawić do renaturyzacji, kształtować trwałą roślinność w strefach wododziałowych, ze względu na ich ważną funkcję korytarzy ekologicznych, utrzymywać wzdłuż cieków trwałe użytki zielone, które ograniczają spływ substancji biogennych i działają jako naturalna bariera biogeochemiczna, grunty słabe, o niskiej przydatności rolniczej, przeznaczyć pod zalesienie lub w zależności od charakteru siedlisk pozostawić w formie nieużytków spontanicznie podlegającym procesom sukcesji. Należy też tak

kształtować strukturę przyrodniczą krajobrazu, jego fizjonomię, aby nie tracić osi i panoram widokowych o szczególnych walorach estetycznych.

Na poprawę czystości wód może wpłynąć rozbudowa kanalizacji sanitarnej oraz modernizacja systemu melioracyjnego pozwalająca do minimum ograniczyć ilość wody odprowadzanej ze zlewni rolniczych do wód powierzchniowych. Należy zwracać uwagę przy zmianach struktury przestrzennej gminy (np. nowe zakłady przemysłowe), by nie naruszyły one dosyć chwiejnej równowagi ekologicznej w całym systemie środowiska przyrodniczego. Powierzchnie gleb chronionych powinny być wykorzystane z zachowaniem wymogów ekologicznych. Działania w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego powinny zmierzać do ograniczenia emisji z palenisk domowych i istniejących zakładów poprzez systematyczną gazyfikację lub zmianę technologii.

1. Na terenach planowanej zabudowy mieszkaniowej czy przemysłowej należy zwrócić uwagę na niekontrolowane zwiększanie ilości ścieków deszczowych odprowadzanych do rowów i cieków. Podstawą rozwiązania problemu winna być szczegółowa analiza hydrologiczna i hydrauliczna uwzględniająca wielkość i charakter cieku, jego aktualną przepustowość, wielkość powierzchni, z których nastąpi odbiór ścieków deszczowych (dachy, place, ulice, tereny zielone), a wskazująca sposób dostosowania cieku do zwiększonych przepływów.
2. Nowe zakłady przemysłowe należy lokalizować na terenach przeznaczonych pod przemysł, lub w przypadku usytuowania na terenach z zabudową mieszkaniową wymagać na etapie projektu budowlanego spełniania norm związanych z emisją hałasu.

1.3.1 Rzeźba terenu i kopaliny

Należy zachować istniejącą konfigurację terenu i dążyć do minimalizacji jej przekształceń. Na terenie Gminy Kotlin zlokalizowane są: złoża surowców energetycznych (gazu ziemnego) oraz złoża surowców skalnych i innych (łaskowych ceramiki budowlanej oraz okuchowych).

Realizacja celów w zakresie ochrony terenów eksploatacji złóż powinna odbywać się przez efektywne wykorzystywanie eksploatowanych złóż oraz ochronę zasobów złóż niezagospodarowanych; właściwą rekultywację terenów poeksploatacyjnych a także bieżącą rekultywację wyrobisk poeksploatacyjnych.

1.3.2 Gleby

Wskazania i ograniczenia związane z kształtowaniem i ochroną gleb:

- Zalesiać i zadarniać obszary narażone na erozję,

- Ograniczyć odpływ powierzchniowy wód z terenów otwartych poprzez zwiększenie naturalnej retencji leśnej i glebowej,
- Kompleksy gleb wysokich klas bonitacyjnych oraz pochodzenia organicznego wykluczyć z zainwestowania kubaturowego,
- Unikać przemieszania poziomów glebowych podczas prac budowlanych.

W celu zminimalizowania szkód i przeciwdziałania degradacji należy prowadzić następujące zabiegi:

- prawidłowe zabiegi rolnicze (uprawowe),
- stosowanie odpowiednich płodozmianów,
- właściwe rozmieszczenie użytków rolnych i leśnych,
- wapnowanie gleb zakwaszonych,
- przeciwdziałanie erozji,
- rekultywację (odnowę) terenów zdewastowanych,
- zagospodarowanie odpadów komunalnych przez ich utylizację i kompostowanie oraz oczyszczanie ścieków.

1.3.3 Wody

Negatywny wpływ na poziom wód podziemnych ma odwadniający charakter większości rowów melioracyjnych, jak też typowo rolniczy krajobraz pozbawiony lasów zapewniających naturalną retencję, istotne są również przyczyny klimatyczne, związane z małą ilością opadów.

Na obszarze zlewni pojeziernej, ochronę czystości wód powierzchniowych, głównie jezior, powinno się realizować przez wprowadzenie form gospodarowania mało uciążliwych dla środowiska oraz tworzenie wokół cieków wodnych stref ochronnych zagospodarowanych trwałą zielenią i nie zabudowanych.

- W celu poprawy stanu czystości wód powierzchniowych należy przewidzieć podczyszczanie wód opadowych. Dotyczy to w szczególności obszarów zabudowanych, gdzie koncentracja ścieków deszczowych jest największa z uwagi na umocnione nawierzchnie dróg, placów, powierzchni dachowych. Z tego względu w przypadku terenów, które zostaną objęte rozbudową sieci kanalizacyjnych należy przewidzieć budowę sieci rozdzielczej, ze wskazanym podczyszczaniem ścieków deszczowych przed ich zrzutem do odbiornika.
- Obszary występowania terenów zabagnionych i oczek wodnych należy zachować w stanie niezmienionym,
- Wskazane jest systematyczne oczyszczanie i przywracanie prawidłowej żywotności stawów i oczek wodnych, ochrona jezior musi obejmować obszar całej zlewni,
- Na obszarze węzłów hydrograficznych, zmniejszenie nieregularności odpływu wód realizowane

powinno być przez zwiększenie zalesień i poprawę małej retencji.

- Na obszarach kompleksów łąk należy dążyć do podniesienia retencji wód,
- Wskazane jest zmniejszenie ładunku substancji biogenych wprowadzanych do cieków wodnych z terenów rolniczych m.in. poprzez:
 - zachowanie istniejących i wprowadzanie nowych pasów trwałej szaty roślinnej (zadrzewień, zakrzewień, łąk);
 - stosowanie przedplonów, śródplonów i poplonów w celu unikania pozostawiania odsłoniętej gleby;
 - stosowanie nawożenia mineralnego w mniejszych dawkach, wielokrotnie – w okresach gdy zapotrzebowanie roślin na substancje nawozowe jest największe;
 - dążenie do zwiększenia zawartości substancji organicznej w glebie co zwiększa pojemność wodną i retencję wody w glebie (m. in. przez stosowanie nawożenia organicznego).
- Należy ograniczać przekształcenia sieci hydrograficznej szczególnie takie jak przykrywanie cieków, ujmowanie ich w przewody zamknięte.
- Zagłębienia bezodpływowe, ze względu na gromadzenie się zanieczyszczeń - zarówno suche i wypełnione wodą - oraz obszary źródliskowe cieków, a także główne linie spływu powierzchniowego winny być chronione i wskazane jako tereny pod zadrzewienia i zakrzewienia.
- Strefy wododziałowe jako miejsca rozdziału i spływu wód powierzchniowych winny być wykluczone z terenów przeznaczonych pod jakiegokolwiek formy zainwestowania. Wskazane jest liniowe zadrzewienie i zakrzewienie tych stref w celu stworzenia ciągów, korytarzy i węzłów ekologicznych, jak i ochrony przeciwoerozyjnej, gatunkami odpornymi na suszę i niski poziom wód gruntowych oraz mało wymagającymi w stosunku do warunków glebowych, np. jesion wyniosły, topola biała, topola osika, czeremcha amerykańska, świdośliwa jajowata, glóg jednoszyjkowy, rokitnik pospolity, jarzab pospolity, brzoza brodawkowata.
- Należy utrzymać systematyczną konserwację cieków i rowów melioracyjnych polegającą głównie na odmulaniu dna, udrażnianiu światła przepustów, usuwaniu porastających skarpy krzewów (jednostronnie), umacnianiu dna i skarp cieków i rowów, by nie dopuścić do zmniejszenia zdolności właściwego i szybkiego odprowadzania wód opadowych.
- Dla poprawy jakości wody w sieci hydrograficznej należy ograniczyć ilość ścieków zrzucanych do cieków bez oczyszczenia. Konieczne jest dotrzymanie warunków jakim powinny odpowiadać ścieki wprowadzane do wód śródlądowych. Niedotrzymywanie tych parametrów spowoduje pogorszenie stanu jakości wód, która prowadzi wody pozaklasowe.

- Ze względu na małe przepływy, nie gwarantujące dostatecznego stopnia rozcieńczania zanieczyszczeń i brak zdolności wód do samooczyszczania, cieki występujące na tym obszarze wykluczyć jako odbiornik ścieków.

1.3.4 Fauna i flora

Zalecenia dotyczące flory:

- Odtworzyć przestrzenne powiązania struktur przyrodniczych gminy z otoczeniem oraz tworzenie korytarzy ekologicznych utworzonych przez kształtowane pasy zadrzewieniowe.
- Zachować w dotychczasowym użytkowaniu cenne typy biotopów, wraz z otoczeniem oraz obniżenia bezodpływowe. Nie należy ich ani osuszać ani zasypywać.
- Wiazać przestrzenie rozerwanych ciągów ekologicznych przez dolesienia (obecnie zieleń w postaci kęp). Szczególne znaczenia mają tu ciągi wsparte na ciekach i obejmujące obszary łąkowe i pastwiskowe. Wprowadzić zadrzewienia:
 - wzdłuż dróg publicznych
 - wzdłuż dróg polnych
 - na granicy użytków rolnych
 - wzdłuż cieków, kanałów, rowów melioracyjnych
 - zadrzewienia przeciwerozyjne
 - zadrzewienia pastwiskowe
 - zadrzewienia oczek wodnych
 - dolesienia na glebach VI klasy
- Pozostawić trwałe użytki zielone w naturalnym stanie (funkcje retencyjne i biocenotyczne).
- W granicach nowo powstających obszarów zabudowanych należy zadbać o wprowadzenie powierzchni o pokryciu naturalnym (ogrody, łąki, lasy, parki) i ograniczyć do bezwzględnego minimum udział gruntów pokrytych asfaltem, betonem czy innym materiałem nieprzepuszczalnym.
- Obszary leśne i zadrzewione mają wpływ na kształtowanie się topoklimatów. Obszarami wskazanymi do wprowadzania roślinności są osiedla mieszkaniowe, obszary rekreacyjne, strefy śródpolne – drogi, granice zmian użytkowania np.: pole/łąka, granice pól (miedze), cieki, rowy melioracyjne i kanały. Zadaniem wprowadzonych tu pasów zieleni będzie, obok funkcji wiatrochronnych, funkcja ekologiczna (m.in. ograniczenie spływu powierzchniowego zanieczyszczeń do jeziora, zmniejszy też procesy denudacyjne na stokach rynny). Ponadto spowoduje to zwiększenie lesistości gminy.
- Istniejącą zabudowę mieszkaniową należy uzupełniać zielenią,

- W celu ochrony cennych zbiorowisk roślinnych i obszarów występowania chronionych gatunków zwierząt niezwykle istotne jest zachowanie bioróżnorodności ekosystemów,
- Gleby najslabsze (V, VI i VIz) sąsiadujące z kompleksami leśnymi powinno się zalesiać,
- Ograniczać liczebność gatunków inwazyjnych w lokalnej florze,
- Zwiększyć udział lasów na terenie gminy,
- Wykonać waloryzację przyrodniczą dla terenu gminy, zawierającą opis stanu zachowania flory porastającej badany obszar oraz wykaz wykształconych tu zbiorowisk roślinnych,
- Stosować się do zaleceń ochronnych dla poszczególnych gatunków cennych przyrodniczo, w tym objętych ochroną.

Zalecenia dotyczące fauny:

- Stwarzać optymalne warunki do występowania określonych gatunków zwierząt,
- Dążyć do zmniejszenia liczebności gatunków inwazyjnych,
- Wykonywać stały monitoring fauny obszaru gminy,
- Stosować się do zaleceń ochronnych dla poszczególnych gatunków cennych przyrodniczo, w tym objętych ochroną.

1.3.5 Krajobraz

W celu ochrony krajobrazu przed negatywnym oddziaływaniem linii elektroenergetyczne, siłownie wiatrowe, stacje nadawcze radiowo-telewizyjne, stacje bazowe telefonii komórkowej i inne obiekty radiokomunikacyjne, należy lokalizować poza miejscami o wyróżniających się wartościach środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem zakazów wynikających z aktów prawa miejscowego, w taki sposób, aby ich wpływ na krajobraz był jak najmniejszy. Należy także wprowadzić zasadę, że jeśli w bliskim sąsiedztwie planowana jest lokalizacja kilku obiektów radiowo telewizyjnych lub obiektów radiokomunikacyjnych, to muszą one być lokalizowane na jednej konstrukcji wsporczej.

Ponadto należałoby dążyć do takich zabiegów jak:

- Rekompozycja nowej zabudowy wprowadzonej na tereny dawnych siedlisk zagrodowych w celu złagodzenia „obcości” pseudonowoczesnej architektury w stosunku do tradycyjnych cech zabudowy regionu;
- Przeprowadzenie specjalistycznych prac rewaloryzacyjnych zespołów dworsko – parkowych, z uwzględnieniem wytycznych konserwatorskich konserwatora zabytków;
- We wsiach o charakterze kolonijnym, a także koloniach towarzyszących majątkom ziemskim kontrolować charakter wszelkich remontów istniejących obiektów, a także ustalić ściśle wytyczne dla obiektów nowych, tak aby nie dopuścić do przeskalowania i udiwnienia

formy architektonicznej. Wszelkie ewentualne wydzielenia nowych siedlisk powinny być zgodne z tradycyjnym typem planu wsi;

- Chronić cmentarze z dominującymi w krajobrazie kępami drzewostanów;
- Nie dopuścić do przesłonięcia w krajobrazie zespołów kościelnych, zarówno z oddalonych miejsc i punktów widokowych jak również z miejsc znajdujących się w centrum wsi;
- Opracowanie oraz wdrożenie programu rewitalizacji parków, tworzenie nowych parków;
- Ochrona elementów środowiska przyrodniczo – kulturowego;
- Ochrona kompozycji układów zieleni.

1.3.6 Powietrze atmosferyczne

W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego niezbędnym jest ukierunkowanie działań na:

- Rozbudowę i bieżącą modernizację dróg,
- Uwzględnianie aspektów jakościowych powietrza w planowaniu przestrzennym,
- Wymianę informacji o stanie jakości powietrza i jego ochronie oraz promocji zachowań ekologicznych, promowanie odnawialnych źródeł energii oraz gazyfikacji,
- Edukację mieszkańców w zakresie szkodliwości spalania odpadów i opakowań, budowę gazociągów przesyłowych i sieci gazowych w gminie,
- Promowanie i tworzenie warunków dla zwiększania się udziału podróży transportem zbiorowym, rowerowym i pieszym pomiędzy miejscami zamieszkania, pracy oraz wypoczynku i zakupów,
- Przyłączenie do sieci c.o. nowych odbiorców,
- Kontynuowanie wspierania przedsięwzięć dotyczących korzystania z ekologicznych źródeł energii w indywidualnych gospodarstwach,
- Termomodernizację budynków,
- Stosowanie materiałów energooszczędnych w budownictwie,
- Wdrażanie nowoczesnych technologii, przyjaznych środowisku,
- Promowanie oraz popularyzacja najlepszych praktyk w dziedzinie wykorzystania energii ze źródeł odnawialnych, w tym rozwiązań technologicznych, administracyjnych i finansowych,
- Niezbędnym jest również wprowadzanie systemów zarządzania środowiskiem np. norm typu ISO oraz dobrowolnych działań nienormatywnych (np. czystsza produkcja). Zlikwidować lub zmodernizować kotłownie tradycyjne (zmiana nośnika energii z węgla np. na gaz, biomasę),

- Zwiększyć wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych, tj.: promieniowania słonecznego oraz produkcję biomasy.

1.3.7 Klimat akustyczny

W celu poprawy klimatu akustycznego gminy:

- Wymienić uszkodzoną nawierzchnię dróg na nową;
- Dla ochrony przed hałasem należy określić:
 - miejsca lokalizacji ekranów akustycznych ograniczających emisję hałasu od istniejących tras komunikacyjnych, w kierunku terenów wymagających ochrony przed hałasem
 - wyznaczyć obszary, na których nie należy lokalizować funkcji wymagających ochrony przed hałasem.
- Przebieg nowych tras komunikacyjnych należy sytuować głównie przez tereny nie wymagające komfortu akustycznego, w przypadku braku możliwości ominięcia tych terenów uwzględnienie na etapie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu oraz projektu budowlanego zabezpieczenia akustyczne.
- Budować pasy zieleni wzdłuż tras komunikacyjnych, stanowiące efekt psychoakustyczny oraz estetyczny,
- Należy wprowadzać nieuciążliwe technologie związane z emisją hałasu do środowiska, szczególnie przy lokalizacji zakładów w rejonie zabudowy mieszkaniowej.
- Budowa nowych ścieżek rowerowych,
- Stosować ograniczenia prędkości,
- Wprowadzać do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów poświęconych ochronie przed hałasem (kierunek realizowany na bieżąco), oraz stref ograniczonego użytkowania,
- Kontrolować emisję hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej.

1.3.8 Promieniowanie i pole elektroenergetyczne

Ochrona przed polami elektromagnetycznymi polega na zapewnieniu jak najlepszego stanu środowiska poprzez utrzymanie poziomów pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnych lub co najmniej na tych poziomach oraz na zmniejszaniu poziomów pól elektromagnetycznych co najmniej do dopuszczalnych, gdy nie są one dotrzymane.

Prowadzący instalację oraz użytkownik urządzenia emitującego pola elektromagnetyczne, które są stacjami elektroenergetycznymi lub napowietrznymi liniami elektroenergetycznymi o napięciu

znamionowym nie niższym niż 110 kV, lub instalacjami radiokomunikacyjnymi, radionawigacyjnymi lub radiolokacyjnymi, emitującymi pola elektromagnetyczne, których równoważna moc promieniowana izotropowo wynosi nie mniej niż 15 W, emitującymi pola elektromagnetyczne o częstotliwościach od 30 kHz do 300 GHz, są obowiązani do wykonania pomiarów poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku bezpośrednio po rozpoczęciu użytkowania instalacji lub urządzenia i każdorazowo w przypadku zmiany warunków pracy instalacji lub urządzenia, w tym zmiany spowodowanej zmianami w wyposażeniu instalacji lub urządzenia, o ile zmiany te mogą mieć wpływ na zmianę poziomów pól elektromagnetycznych, których źródłem jest instalacja lub urządzenie.

Oceny poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i obserwacji zmian należy dokonać w ramach państwowego monitoringu środowiska.

1.4 Wskazania i ograniczenia w kształtowaniu zabudowy i nowych funkcji na terenie gminy wynikające z uwarunkowań przyrodniczych

1.4.1 Wskazania dotyczące lokalizacji nowych inwestycji

- tereny o korzystnych i lokalnie mniej korzystnych warunkach ekofizjograficznych do zabudowy i całorocznego pobytu ludzi znajdują się na większości obszaru gminy.
- w celu minimalizacji zagrożeń wynikających z realizacji każdej inwestycji mogącej pogorszyć stan środowiska zgodnie z obowiązującymi przepisami należy wykonać oceny oddziaływania na środowisko i następnie przestrzegać zawartych w nich zaleceń.
- zabudowę należy lokalizować w obrębie istniejących jednostek osiedleńczych, jako rozbudowę istniejącego układu ruralistycznego, nawiązującego do historycznego systemu osadniczego,
- sukcesywne podłączanie nowo powstających osiedli do sieci wodociągowej i kanalizacyjnej oraz budowa przydomowych oczyszczalni ścieków i nowych, szczelnych zbiorników bezodpływowych, tam gdzie budowa sieci kanalizacyjnej nie jest możliwa z uwagi na warunki naturalne,
- należy wyeliminować negatywny wpływ planowanych inwestycji:
 - na walory krajobrazowe
 - na obiekty objęte ochroną konserwatorską,
 - na lokalne zasoby przyrodnicze miejsc przewidzianych do zmiany oraz ich otoczenia, a w szczególności na naturalne zbiorowiska roślinne, np.: lasów, torfowisk, bagien, muraw kserotermicznych i solnisk,
 - na zasoby przyrodnicze gminy i regionu, ze szczególnym uwzględnieniem zasobów ornitofauny,

- na szlaki migracyjne zwierząt oraz miejsca ich odpoczynku i żerowania w trakcie sezonowych wędrówek,

Obszar gminy Kotlin jest zróżnicowany pod kątem przydatności dla zabudowy i pobytu ludzi, tj.:

- Tereny nieprzydatne i niekorzystne do zabudowy i pobytu ludzi, to obszary dolin cieków wodnych, tereny o znacznych spadkach terenu. Obszary te charakteryzują się złożonymi warunkami gruntowo-wodnymi. Tereny te rozmieszczone są na terenie całej gminy, aczkolwiek ich procentowy udział w stosunku do powierzchni gminy jest niewielki.
- Ponadto barierę ekologiczną dla przestrzennego rozwoju gminy stanowią wszystkie elementy środowiska biologicznie aktywne (wody, lasy, bagna, trwałe użytki zielone), utrzymujące równowagę ekologiczną oraz obszary o dobrze zachowanych wartościach przyrodniczych i walorach krajobrazowych.

1.5 Przydatność środowiska do zainwestowania

1.5.1 Funkcja rolnicza

Analizowana gmina posiada dobre gleby i ogólnie wysokie walory rolniczej przestrzeni produkcyjnej. Po przeanalizowaniu istniejących uwarunkowań ekofizjograficznych proponuje się:

- Pozostawienie w użytkowaniu rolniczym gleb o stosunkowo największej przydatności rolniczej,
- W wypadku gleb słabych, których uprawa jest nieopłacalna, położonych z dala od istniejących ośrodków zabudowy, należy rozważyć możliwość zalesienia,
- W wypadku gleb słabych znajdujących się w bezpośrednim sąsiedztwie zwartej zabudowy wsi należy rozważyć możliwość przeznaczenia tych terenów pod cele budowlane.
- wskazuje się na wspieranie form rolnictwa stosującego metody produkcji nienaruszające równowagi przyrodniczej, przede wszystkim rolnictwa ekologicznego.

1.5.2 Funkcja mieszkaniowa i usługi nieuciążliwe

Po przeanalizowaniu istniejących uwarunkowań ekofizjograficznych proponuje się:

- uwzględnienie nowej zabudowy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.
- tworzenie nowych układów ruralistycznych, jako kontynuacji istniejących z zachowaniem tradycji miejsca.
- warunkiem realizacji nowej zabudowy, winno być wcześniejsze uzbrojenie terenu w sieć wodno-kanalizacyjną,
- możliwe jest łączenie funkcji mieszkaniowej z nieuciążliwymi usługami, które należy rozumieć jako działalność zapewniającą ochronę uzasadnionych interesów osób trzecich, a w

szczegółności ochronę przed uciążliwościami² powodowanymi przez hałas, wibracje, zakłócenia elektryczne, promieniowanie, a także ochronę przed zanieczyszczeniami powietrza, wody i gleby.

1.5.3 Funkcja przemysłowa i uciążliwe usługi

Lokalizacja nowych obiektów uciążliwych dla środowiska na terenie analizowanej gminy wymaga szczególnej ostrożności ze względu na znaczną podatność środowiska na degradację. Proponuje się możliwość rozwoju funkcji uciążliwych dla środowiska w oddaleniu od obszarów cennych przyrodniczo (w ujęciu regionalnym). Tereny przeznaczone pod tą funkcję powinny być lokalizowane na obszarach uzbrojonych

1.5.4 Funkcja rekreacyjno – wypoczynkowa

Położenie w bliskim sąsiedztwie interesujących obszarów chronionych i atrakcyjnych krajobrazowo miejscowości (Żerków, Dobrzyca i dalej Gołuchów) oraz projektowanych zbiorników wodnych "Bachorzew" (gm. Jarocin i Kotlin) i "Lutynia" (gm. Kotlin i Dobrzyca) stwarzają szansę rozwoju turystyki i rekreacji. Ważnym elementem jest też przebieg przez teren gminy projektowanej transwojewódzkiej ścieżki rowerowej.

1.5.5 Funkcja leśna

Lasy na terenie gminy występują nielicznie. Zgodnie z Krajowym Programem Zwiększania Lesistości opracowanym przez Ministerstwo Środowiska, do zalesienia powinny być przeznaczane przede wszystkim grunty orne, a w mniejszym stopniu użytki zielone, inne grunty oraz nieużytki nadające się do zalesienia, bądź mogące stanowić uzupełniający składnik ekosystemu leśnego. Lokalizacja zalesień powinna zapewniać zmniejszenie rozdrobnienia i rozproszenia kompleksów leśnych. Należy dążyć do tego, żeby docelowa powierzchnia kompleksu leśnego nie była mniejsza niż 5 ha. Powierzchnie poniżej 0,5 ha powinny być wykorzystywane do tworzenia zbiorowisk o funkcjach zadrzewień. Zalesianie gruntów porolnych powinno sprzyjać tworzeniu zwartych kompleksów leśnych o racjonalnej granicy rolno-leśnej, a także tworzeniu zwartego systemu przyrodniczego łącznie z innymi obszarami o funkcjach ekologicznych. Zalesienia powinny uwzględniać również tworzenie korytarzy ekologicznych pomiędzy dużymi kompleksami leśnymi. Tereny, których użytkowanie i zagospodarowanie powinno być podporządkowane potrzebom środowiska przyrodniczego

² Uciążliwości - zjawiska wpływające ujemnie na stan otaczającego środowiska, które utrudniają lub pogarszają komfort życia ludzi, np. hałas, drgania, zanieczyszczenie powietrza.

Terenami, których użytkowanie i zagospodarowanie powinno być podporządkowane potrzebom środowiska przyrodniczego na terenie gminy Kotlin są przede wszystkim obszary o stosunkowo najmniejszych przekształceniach antropogenicznych. Najbardziej wartościowe tereny to obszary leśne, doliny rzek oraz pozostałe tereny podmokłe.

Nie jest niestety możliwe podporządkowanie potrzebom środowiska przyrodniczego gospodarki przestrzennej całej gminy, gdyż w znacznym stopniu utrudniłoby to jej rozwój i w wielu wypadkach klóciło się z interesami mieszkańców.

1.5.6 Tereny o uwarunkowaniach ekofizjograficznych niekorzystnych do realizacji zabudowy

Na obszarze gminy Kotlin do terenów, na których wskazana jest rezygnacja z zabudowy należy zaliczyć:

- tereny gruntów organicznych;
- tereny o spadkach powyżej 12%;
- tereny o wysokim poziomie wód gruntowych lub ze stosunkami wodnymi uregulowanymi za pomocą gęstej sieci rowów melioracyjnych.

Bezwzględnie należy wyeliminować możliwość zabudowy gruntów organicznych na podłożu torfu. Posadowienie budynku na podłożu torfowym wymaga bowiem wymiany materii organicznej na grunt nośny, mineralny. Przemieszczanie tak znacznych mas ziemnych powoduje naruszenie warunków gruntowo-wodnych w bezpośredniej okolicy terenu budowy, większe napowietrzenie mas torfów, przyspieszoną ich mineralizację i w konsekwencji degradację. Warunki siedliskowe zostają nieodwracalnie przekształcone. Warto nadmienić, że realizacja zabudowy na podłożu organicznym jest również niezwykle kosztowna dla inwestora, a warunki życia ewentualnych mieszkańców tych terenów ze względu na niesprzyjający mikroklimat byłyby dalekie od komfortowych.

2 Uwarunkowania wynikające z występowania udokumentowanych złóż kopalin oraz zasobów wód podziemnych

2.1 Kopaliny

Na terenie Gminy Kotlin zlokalizowane są:

- złoża surowców energetycznych (gazu ziemnego),
- złoża surowców skalnych i innych (ilastych ceramiki budowlanej oraz okrucowych).

Złoża gazu ziemnego związane są z najmłodszym okresem mezozoiku- permem, a w szczególności ze skałami czerwonego spągowca. Złoża surowców ilastych, z kolei, powstały w epoce paleogenu i neogenu, kiedy to obszar lądowy, po miocenijskiej fazie rzeczno- jeziornej, obniżył

się w wyniku czego powstał, obejmujący całą Wielkopolskę, zalew o charakterze jeziornym, w którym następowała sedymentacja ilów.

Czwartorzęd reprezentowany jest zarówno przez osady:

- plejstocenu- kiedy to tworzyły się osady glacialne w postaci glin morenowych oraz utworów fluwioglacjalnych i fluwialnych- piasków i żwirów z przewarstwieniami glin zwałowych,
- holocenu- kiedy wytworzyły się osady aluwialne, w większości piaszczyste oraz torfy, kredy jeziorne i mady- w lokalnych obniżeniach dolin rzecznych i jezior.

Tabela 4 - Wykaz zasobów kopalin w Gminie Kotlin (stan na 31.12.2007 rok)

Tabela 4 - Wykaz zasobów kopalin w Gminie Kotlin (stan na 31.12.2007 rok)

Nazwa złoża	Stan zagospodarowania złoża	Zasoby	
		Geologiczne bilansowe	przemysłowe
SUROWCE ENERGETYCZNE- gaz ziemny [mln m ³]			
Jarocin	E	443,97	196,19
Radlin	E	5412,64	3628,62
Kłęka E	E	9,6	9,43
SUROWCE SKALNE I INNE- SUROWCE ILASTE- surowce ilaste ceramiki budowlanej [tys. m ³]			
Kotlin	Z	335	—
Kowalew- Kotlin	Z	746	—
SUROWCE SKALNE I INNE- SUROWCE OKRUCHOWE- kruszywo naturalne [tys. t]			
Racendów	E	36	—
Twardów	T	56	—
Twardów II	R	104	—

E- złożo eksploatowane, R- złożo o zasobach rozpoznanych szczegółowo, T- złożo zagospodarowane, eksploatowane okresowo, Z- złożo zaniechane, źródło: www.pgi.gov.pl

Na obszarze gminy Kotlin utworzone są 4 obszary górnicze, które posiadają aktualna koncesje na wydobywanie kopalin:

- obszar górniczy Jarocin I zatwierdzony decyzją Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych nr DGe/MS/487-5653/2002 z dnia 17 października 2002. Obszar górniczy obejmuje złożo gazów ziemnych. Złożo jest zagospodarowane, a koncesja na wydobycie ważna jest do 31 grudnia 2025. Użytkownikiem obszaru jest PGNiG S.A., Oddział Zielonogórski, Z-d Górnictwa Nafty i Gazu. Powierzchnia obszaru wynosi 199,2 ha.
- obszar górniczy Racendów zatwierdzony decyzją Starosty Powiatu Jarocińskiego nr BI.E-BM.751-1-1/07 z dnia 28 czerwca 2006r. Obszar obejmuje złożo kruszywa naturalnego. Złożo jest zagospodarowane, a koncesja na wydobycie ważna jest do 31 grudnia 2015. Użytkownikiem obszaru są Państwo Stanisław i Lidia Hadrzyńscy. Powierzchnia obszaru wynosi 0,7 ha.
- obszar górniczy Twardów - a zatwierdzony decyzją Starosty Powiatu Jarocińskiego nr BI.E-BM.751-1-5/06 z dnia 19 marca 2007r. Obszar obejmuje złożo kruszywa naturalnego. Złożo eksploatowane

jest okresowo, a koncesja na wydobywanie ważna jest do 4 sierpnia 2011. Użytkownikami obszaru są Państwo Maria i Dariusz Stawscy. Powierzchnia obszaru wynosi 1,99 ha.

- obszar górniczy Witaszyce zatwierdzony decyzją Wojewody Kaliskiego nr OSg/7512/3/97 z dnia 30 kwietnia 1997r. Obszar obejmuje złoża kruszywa naturalnego i surowców mineralnych do produkcji ceramiki budowlanej. Złóża są zagospodarowane. Użytkownikiem obszaru jest Krotoszyńskie Przedsiębiorstwo Ceramiki Budowlanej "CERABUD" S.A.. Powierzchnia obszaru wynosi 17,86 ha.

Ponadto obszar gminy Kotlin objęty jest następującymi koncesjami na poszukiwanie i rozpoznawanie złóż ropy naftowej i gazu ziemnego:

- Koncesja Jarocin – Grabina nr 16/2001/p z dnia 3 sierpnia 2001r. – ważna do 3 sierpnia 2012r.;
- Koncesja Śrem – Jarocin nr 29/2001/p z dnia 28 września 2001r. – ważna do 28 września 2012r.

2.2 Wody podziemne

Według podziału hydrogeologicznego na obszarze Gminy Kotlin nie znajduje się żaden Główny Zbiornik Wód Podziemnych. Najbliższy GZWP nr 311 przebiega przez wschodnią część gminy Czermin i Pleszew.

Na wody podziemne, na terenie Gminy Kotlin, składają się wody przypowierzchniowe (zaskórne) oraz głębszych poziomów wodonośnych (gruntowe, wgłębne i głębinowe).

Wody przypowierzchniowe

Występują na terenie całej gminy, zalegają płytko pod powierzchnią ziemi (od kilkunastu do kilkudziesięciu centymetrów p.p.t.), w strefach lokalnych obniżień terenu o podłożu nieprzepuszczalnym lub słabo przepuszczalnym. Szybko reagują na zmiany atmosferyczne, a w okresie susz mogą przejściowo zanikać.

Wody gruntowe

Wody gruntowe I poziomu zalewowego, reprezentowane są przez dwa obszary o różnym charakterze wód i różnym sposobie alimentacji. Wody te są bezpośrednio zasilane przez infiltrujące opady atmosferyczne, a ich charakter zależy od warunków geomorfologicznych. Poziomy użytkownik wód podziemnych związane są głównie z utworami czwartorzędowymi i utworami pochodzącymi z epoki paleogenu i neogenu. Wszystkie jednostki osadnicze gminy objęte są systemami zbiorowego zaopatrzenia w wodę.

3 Uwarunkowania wynikające z występowania obiektów i terenów chronionych na podstawie przepisów odrębnych

Lasy ochronne

Uznanie za lasy ochronne następuje w drodze zarządzenia lub decyzji Ministra Ochrony Środowiska Zasobów Naturalnych i Leśnictwa odrębnie dla każdego Nadleśnictwa. Powierzchnię lasów ochronnych ustala się w planach urządzenia lasów sporządzonych na okres 10 letni. Lasy znajdujące się na terenie gminy w całości zostały uznane za ochronne.

Gleby ochronne

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych gleby o najwyższych klasach bonitacyjnych (I – III), o areale powyżej 0,5 ha, w przypadku zmiany ich przeznaczenia, wymagają zgody Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. 47% gruntów ornych występujących na terenie gminy Kotlin jest glebami chronionymi. Są to przede wszystkim gleby klasy III.

Tabela 5 - Udział procentowy poszczególnych gruntów ornych najwyższych klas bonitacyjnych (stan na 2004r.)

Powiat/gmina	Klasy bonitacyjne gruntów ornych w %			
	I	II	IIIa	IIIb
Powiat jarociński	0	1	22	15
Gmina Kotlin	0	1	28	18

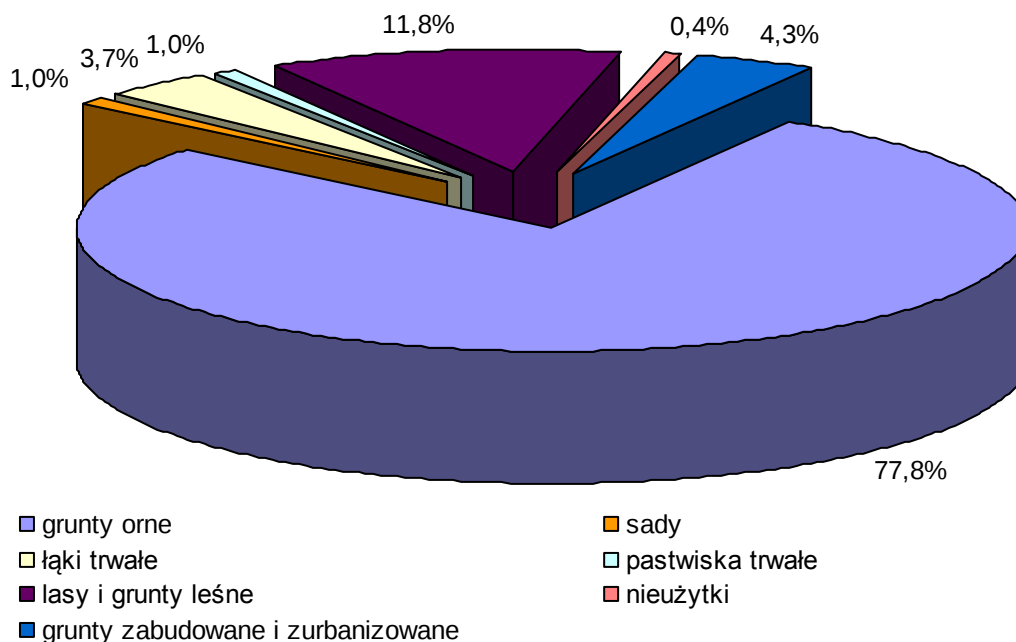
Źródło: Agrochemiczne badania gleb w województwie wielkopolskim w latach 2000-2004, WIOŚ 2005.

4 Uwarunkowania wynikające ze stanu prawnego i struktury użytkowania gruntów

Struktura użytkowania gruntów na terenie gminy Kotlin przedstawia się następująco:

Wykres 1 – Struktura użytkowania gruntów w gminie Kotlin (stan na 1 stycznia 2009r.)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Kotlin

Struktura użytkowania gruntów jednoznacznie wskazuje na ich rolnicze wykorzystanie. Zdecydowaną większość gruntów gminy stanowią użytki rolne. Na strukturę użytków rolnych składają się przede wszystkim grunty orne, które stanowią 77,8% wszystkich gruntów gminy. Najmniejszy udział w użytkach rolnych stanowią sady (udział w powierzchni całkowitej gminy 1 %). Najmniejszą powierzchnię w całej strukturze gruntów zajmują nieużytki (0,4% powierzchni całkowitej gminy), co może świadczyć o bardzo dobrych warunkach do rozwoju rolnictwa.

Niewielkie powierzchnie zajmowane są również przez lasy i grunty leśne (na obszarze całej gminy powierzchnia tych terenów wynosi zaledwie 957 ha).

Tabela 6 – Struktura użytkowania gruntów w gminie Kotlin (stan na 1 stycznia 2009r.)

Rodzaj gruntu	2009 rok	
	Powierzchnia [ha]	Udział w powierzchni ogólnej [%]
Użytki rolne, w tym:	7 005	84,0%
- grunty orne	6 286	75,0%
- sady	77	0,9%
- łąki trwałe	297	3,5%
- pastwiska trwałe	84	1,0%

Lasy i grunty leśne	957	11,4%
Pozostałe grunty i nieużytki	386	4,6%
RAZEM:	8 348	100%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędy Gminy Kotlin

Tabela 7 – Stan prawny gruntów gminy Kotlin – studium władania (stan na 1 stycznia 2009r.)

L.P.	Wyszczególnienie	Powierzchnia [ha]	Udział procentowy [%]
1.	Grunty SP z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie wieczyste	1685	20,2
2.	Grunty SP przekazane w użytkowanie wieczyste	64	0,8
3.	Grunty spółek SP, przedsiębiorstw państwowych, i innych państwowych osób prawnych	0	0,0
4.	Grunty gmin i związków międzygminnych z wyłączeniem oddanych w użytkowanie wieczyste	60	0,7
5.	Grunty gmin i związków międzygminnych przekazanych w użytkowanie wieczyste	4	0,05
6.	Grunty, które są własnością samorządowych osób prawnych, oraz grunty, których właściciele są nieznani	0	—
7.	Grunty osób fizycznych	5597	67,0
8.	Grunty spółdzielni	797	9,5
9.	Grunty kościołów związków wyznaniowych	88	1,1
10.	Wspólnoty gruntowe	0	—
11.	Grunty powiatów z wyłączeniem gruntów oddanych w użytkowanie	31	0,4
12.	Grunty powiatów przekazane w użytkowanie wieczyste	0	—
13.	Grunty województw z wyłączeniem oddanych w użytkowanie wieczyste	0	—
14.	Grunty województw przekazane w użytkowanie wieczyste	0	—
15.	Grunty będące przedmiotem własności i władania osób innych niż wymienione wyżej	0	0,3
SUMA:		8 348	100%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędy Gminy Kotlin

Analiza stanu prawnego gruntów pozwala stwierdzić, iż największa powierzchnia gruntów jest we władaniu osób fizycznych. Udział procentowy powierzchni gruntów będących własnością osób fizycznych w powierzchni całej gminy wynosi 67%. Znacznie mniejsza powierzchnia gruntów gminy należy do Skarbu Państwa. Jest to powierzchnia znacznie mniejsza od własności osób fizycznych i stanowi zaledwie nieco ponad 20% powierzchni gruntów gminy.

5 Uwarunkowania wynikające ze stanu dziedzictwa kulturowego i zabytków dóbr kultury współczesnej

5.1 Rys historyczny

Na obszar gminy Kotlin składają się tereny 12 wsi sołeckich (Kotlin, Kurcew, Magnuszewice, Orpiszewek, Parzew, Racendów, Sławoszew, Twardów, Wilcza, Wola Książęca, Wysogotówek

i Wyszki). Większość miejscowości z terenu gminy ma proveniencję średniowieczną, udokumentowaną w źródłach historycznych: Kotlin – 1283 r.,– lokacja na prawie średzkiem, Kurcew – 1434 r., Magnuszewice – 1389 r., Orpiszewek – 1411 r., Racendów – 1388 r., Sławoszew – 1395 r., Twardów – 1262 r., Słupia – 1299 r., Wilcza – 1403 r. Wola Książęca – 1304 r., Wyszki 1429 rok. Charakteryzują się układami przestrzennymi powstałymi na bazie rozwoju dróg. Jednak dzisiejsze schematy planistyczne wsi są w większości efektem XIX wiecznych zmian w strukturze własnościowej gruntów oraz regulacji dróg wiejskich, podczas których najstarsze owalnicowe układy ruralistyczne zmieniano na ulicówki, regularne rzędówki liniowe lub wielodrożnicowe. W większości są to układy wsi rzędowych. Uregulowanymi rzędówkami liniowymi są: Twardów, Racendów, Wola Książęca i Wilcza. Wsiami o układzie wielorzędowym są: Kotlin, Sławoszew, Magnuszewice, Orpiszewek i Wyszki. Przykładem wsi folwarcznych są: Kurcew, Parzew. Żaden z zachowanych historycznych układów ruralistycznych z terenu gminy nie został wpisany do rejestru zabytków. Położona na obszarze południowej Wielkopolski gmina Kotlin historycznie wchodziła w skład terenów objętych zaborem pruskim, co w dużym stopniu poprzez panujące tu stosunki gospodarczo – społeczne wpłynęło na zachowane do dziś dobra kulturowe. Wprowadzone przez władze pruskie w latach: 1797, po 1815 i 1871 roku przepisy prawa budowlanego wymuszały zastępowanie drewnianej zabudowy mieszkalnej obiektami wznoszonymi z trwalszych materiałów tj. cegły lub kamienia. Efektem tego jest śladowa ilość zabudowy drewnianej, a zabudowę miejscowości znajdujących się na terenie gminy stanowią budynki murowane, usytuowane kalenicowo do drogi.

Wieś Kotlin położona jest po obu stronach drogi z Kalisza przez Pleszew, Jarocin do Poznania. Miejscowość zlokalizowana jest na terenie płaskim, po obu stronach rzeczki Kotlinki, wpadającej dalej na zachód w okolicach Twardowa do Lutyni. Po północnej stronie koryta Kotlinki, na terenie dawnego Waliszewa, znajduje się kościół parafialny. Wschodni skraj Kotliny zajmuje założenie dworsko-parkowo- folwarczne. Kotlin nie zachował w pełni pierwotnego układu przestrzennego. Przekształcone zostało założenie dworskie, gdzie wybudowano przeskalowany, współczesny budynek siedziby RSP oraz zlikwidowano dużą kolonię czworaków. W zachodniej części miejscowości znajduje się dawny Zakład Przetwórstwa Owocowo - Warzywnego „Kotlin” (obecnie Spółki z o.o. „Kotlin”), którego współczesna zabudowa zmieniła charakter panoramy wiejskiej, poprzez zdominowanie jej wielkogabarytowymi budynkami przemysłowymi, magazynowymi oraz blokami mieszkalnymi dla pracowników. Zabudowa miejscowości objęta ochroną konserwatorską, oprócz kościoła i zespołu dworskiego, składa się głównie z domów o wielkości i formach typowych dla budownictwa wiejskiego i małomiasteczkowego z XIX i 1 połowy XX wieku oraz niewielu budynków użyteczności publicznej jak szkoła czy dworzec kolejowy. Budynki kolejowe wzniesiono na pocz. XX wieku, gdy przez Kotlin poprowadzono linię kolejową Poznań – Katowice. Na terenie dawnego majątku kotlińskiego znajdują się

wchodzące obecnie w obręb miejscowości dwa majątki folwarczne pochodzące z 4 ćw. XIX wieku - tj. zespół folwarczny Buchaliniec i Waliszew oraz zespół zabudowań cegielni usytuowany ok. 800 m na południe od zabudowy wsi. Cegielnie wzniesiono w latach 70-tych XIX wieku z piecem wypalowym, kręgowym sytemu Hoffmanna wybudowanym ok. 1880 roku. Na terenie gminy znajduje się znaczna ilość obiektów sakralnych, rezydencji, parków i zespołów folwarcznych związanych z tradycją ziemiańską rodów szlacheckich. Zachowane kościoły to obiekty pochodzące z różnego czasu. Na terenie gminy istnieje pięć rzymsko – katolickich zespołów sakralnych znajdujących się w: Kotlinie, Magnuszewicach, Racendowie, Sławoszewie i Twardowie. Dwa kościoły to świątynie drewniane, należące do najcenniejszych zabytków na terenie gminy. Jest to drewniany, kryty gontem kościół parafialny pw. Św. Barbary w Magnuszewicach, wzniesiony w latach 1751 – 1752 z barokowym wystrojem wnętrza pochodzącym z XVII i XVIII wieku oraz pochodzący z pocz. XVIII wieku, przebudowany w 1764 roku kościół parafialny p.w. św. Zofii w Sławoszewie. Na obu cmentarzach przykościelnych zachowały się drewniane dzwonnice – kryta gontem dzwonnica z 1816 roku w Magnuszewicach oraz drewniana, szkieletowa pochodząca z ok. 1800 roku dzwonnica w Sławoszewie. Świątynią związaną z istniejącymi majątkościami ziemskimi jest kościół parafialny pw. Św. Apostołów Piotra i Pawła w Twardowie, wystawiony w latach 1885 – 1896 z fundacji ówczesnego właściciela majątku Karola Żychlińskiego. Do cennych zabytków należy również ceglany, neogotycki kościół parafialny p.w. Św. Kazimierza w Kotlinie wybudowany w 1858 roku, w miejscu wcześniejszego, z którego pochodzi zachowane do dziś XVIII wieczne wyposażenie, a także kościół parafialny p.w. M.B. Bolesnej w Racendowie, pochodzący z 1911 roku. W skład zespołów sakralnych wchodzi zachowane do dziś, wzniesione w stylu dworkowym, budynki plebani: pochodząca z 2 poł. XIX wieku plebania w Sławoszewie, z 4 ćw. XIX wieku w Kotlinie oraz dwa budynki z pocz. XX wieku w Twardowie i Magnuszewicach. Szczególne znaczenie mają zachowane na terenie gminy założenia dworsko – parkowo – folwarczne. Na obszarze gminy znajduje się dziewięć zespołów dworskich i pałacowych, z czego 5 ma wpis do rejestru zabytków. Najcenniejszym z nich jest dwór w Kotlinie, wzniesiony w 2 poł. XVIII wieku, rozbudowany i częściowo przekształcony w 2 poł. XIX wieku. Obiekt ten należy do bardzo nielicznych już przykładów szkieletowego budownictwa dworskiego na tym terenie i jest najbardziej okazałym z szachulcowych dworów Wielkopolski, o elementach zbliżających go do rozwiązań pałacowych. Cenne zespoły rezydencjonalne tworzą położone w parkach krajobrazowych, pałace znajdujące się w Orpiszewku i Twardowie. Zespół pałacowy w Orpiszewku stanowiący główną, a pierwotnie jedyną zabudowę wsi, składa się z pozostałości parku, pałacu oraz zabudowy podwórza gospodarczego. Wpisany do rejestru pałac wzniesiony został w 1815 roku wg projektu Opielińskiego, przebudowany w 4 ćw. XIX wieku. Założenie pałacowe w Twardowie to wzniesiony w 2 poł. XIX wieku pałac w parku krajobrazowym oraz zespół gospodarczy i kolonia budynków mieszkalnych pracowników

majątku. Neoklasycystyczny dwór w typie willi włoskiej wzniesiony w Kurcewie ok. poł. XIX wieku położony jest w parku krajobrazowym. Majątek w okresie międzywojennym należał do Władysława Grabskiego. Ważnym elementem zabytkowym i krajobrazowym na obszarze gminy są parki podworskie. Na terenie gminy znajduje się 10 parków, z czego jedynie 2 są wpisane do rejestru zabytków. Są to park krajobrazowy o pow. 4 ha, założony w 1856 roku, ze śladami pierwotnego układu regularnego w Kotlinie oraz pozostałości parku krajobrazowego w Kurcewie z poł. XIX wieku, z widoczną aleją grabową w północno – wschodniej jego części. W dostatecznym stanie zachowany jest park w Twardowie, o pow. 3,5 ha, założony w 1844 roku oraz pochodzący z 1 poł. XIX wieku park dworski w Magnuszewicach. Jedynym zadbanym obiektem na terenie gminy jest podany rewaloryzacji park krajobrazowy w Woli Książęcej, pochodzący z 2 poł. XIX wieku. Pozostałe parki znajdujące się w miejscowościach: Kurcew, Orpiszewek i Wilcza to właściwie pozostałości parków krajobrazowych. W Wyszkach na stoku rzeki Lutyni znajdują się pochodzące z 2. poł. XIX wieku pozostałości parku krajobrazowego o pow. ok. 1 ha. Istniejący tu dwór został rozebrany w 1978 roku. Parki krajobrazowe istniały także w miejscowościach: Pędzew, Parzew oraz Racendowie. Ze względu na duże znaczenie historyczne, przyrodnicze oraz znaczenie w krajobrazie w przyszłości konieczne będzie podjęcie prac rewaloryzacyjnych w celu przywrócenia i odtworzenia dawnego układu kompozycyjnego w tych parkach. Na obszarze gminy Kotlin zachowało się 9 historycznych, cmentarzy, z których 7 to cmentarze rzymsko – katolickie, w tym trzy przykościelne w Twardowie i Racendowie i Sławoszewie. Najstarszy zachowany cmentarz, to właśnie cmentarz przykościelny w Sławoszewie, pochodzący z poł. XVIII wieku. Pozostałe to: cmentarz w Kotlinie z poł. XIX wieku, cmentarz z 1 poł. XIX wieku w Magnuszewicach, pochodzący z końca XIX wieku cmentarz w Twardowie oraz XIX wieczny cmentarz w Sławoszewie. W miejscowościach Wilcza i Wysogotówek zachowały się cmentarze ewangelickie. Na terenie gminy znajduje się 15 zespołów folwarcznych. Część z nich to folwarki związane z zespołami pałacowo i dworsko – parkowymi w: Kotlinie, Magnuszewicach, Twardowie, Orpiszewku, Sławoszewie, Parzewie, Kurcewie, Racendowie, Wyszkach, Woli Książęcej i Wilczy. Część to zespoły folwarczne niepowiązane przestrzennie z rezydencjami. Są to: folwark Kotlin – Waliszew, zespół folwarczyński Kotlin – Buchaliniec oraz pozostałość zespołu folwarcznego w Racendowie. Poza budynkami gospodarczymi zespołów folwarcznych i powiązanych z nimi zespołów przemysłowych jak: gorzelnie, mleczarnie itp. na terenie gminy zachowały się zespoły przemysłowe. Jest to wzmiankowany zespół cegielni w Kotlinie z zachowanymi zabytkami techniki jak pochodzący z 4 ćw. XIX wieku piec kręgowy systemu Hoffmanna oraz istniejąca do niedawna kolejka z wagonikami do przewozu gliny. Są to także młyny wodne: pochodzący z 2 poł. XIX wieku szachulcowy młyn wodny w Woli Książęcej i murowany młyn z pocz. XX wieku w Magnuszewicach. O poziomie gospodarczym i świadomości społecznej mieszkańców gminy świadczą także wznoszone wówczas w wielu miejscowościach obiekty użyteczności publicznej.

Właściciele ziemscy wznoszą szpitale, przytulki dla ubogich i starców. Dom dla ubogich pochodzący z ok. 1880 roku zachował się w Parzewie. Z tego samego czasu pochodzi istniejący dom dla ubogich i szpital dla starców w Wilczy. W Sławoszewie zachował się okazały budynek gościńca pochodzący z 1905 roku z obszerną salą wykorzystywaną przy okolicznościowych uroczystościach i piekarnia z 1910 roku. Karczmy znajdują się w Twardowie - z 4 ćw. XIX wieku i w Wilczy – wzniesiona w końcu XIX wieku. W wielu miejscowościach zachowały się budynki szkolne pochodzące z przełomu XIX /XX i początku XX wieku, wyróżniające się charakterystycznym kształtem łatwo rozpoznawalnym w zabudowie wiejskiej, wznoszone w typowej dla tego rodzaju budownictwa formie i materiale. Szkoły takie znajdują się w: Kotlinie, Magnuszewicach, Parzewie, Twardowie, Racendowie, Wilczy, Woli Książęcej i Wysogotówku.

5.2 Obiekty wpisane do rejestru zabytków województwa wielkopolskiego

Do rejestru zabytków wpisano najcenniejsze obiekty sakralne i założenia pałacowo-dworsko - parkowe. Stosunkowo niewielką liczbę stanowią zabudowania folwarczne.

Tabela 8 - Obiekty wpisane do rejestru obiektów zabytkowych województwa wielkopolskiego na terenie gminy Kotlin

L.p.	Obiekt	Nr rejestru i data wpisu
KOTLIN		
1.	Kościół par. p.w. św. Kazimierza, 1858	1505/A z 28 marca 1974
2.	Zespół dworski, 2 poł. XVIII, 2 poł. XIX: - dwór - park - spichrz, 1847	IV-73/22/54 z 15 maja 1954 166/239/A z 11 września 1968
KURCEW		
3.	Zespół dworski, poł. XIX - dwór, - park,	505/A z 24 maja 1998 i 265/Wlkp/A z 2 grudnia 2005 265/Wlkp/A z 2 grudnia 2005
MAGNUSZEWICE		
4.	Kościół par. p.w. św. Barbary, drewn., XVIII, - dzwonnica, 1816, drewn.	kl.IV-73/26/5 z 6 maja 1954 oraz 565/A z 22 stycznia 1991 743/A z 15 września 1969
ORPISZEWEK		
5.	Pałac (nr 14), 1815	508/A z 09 grudnia 1988
SŁAWOSZEW		
6.	Kościół par. p.w. św. Zofii, drewn., 1717	kl.III-885/12/61 z 27 grudnia 1961
7.	Dwór, 1 poł. XIX	989/A z 7 marca 1970
TWARDÓW		
8.	Pałac (nr 97), 2 poł. XIX	480 z 9 grudnia 1988
9.	Kościół par. p.w. śś. Apostołów Piotra i Pawła, 1885-1896, Cmentarz przykościelny Ogrodzenie	91/Wlkp/A z 26 czerwca 2002

Źródło: Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Poznaniu; <http://wosoz.bip-i.pl/public/>

5.3 Obiekty wpisane do gminnej ewidencji zabytków

KOTLIN:

1. ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PAR. P.W. ŚW. KAZIMIERZA :
 - a)kościół, mur.,1858 r.,
 - b)ogrodzenie, kam./mur., 2 poł. XIX i 1 ćw. XX
 - c)zespół plebani – ul. Staszica ;
 - plebania, mur., 4 ćw. XIX w.,
 - obora , mur., k. XIX w.,
2. SZKOŁA , ul. Dworcowa 2, mur., pocz. XX w.
3. RESTAURACJA , ul. Poznańska 29, mur., pocz. XX w.
4. ZESPÓŁ DWORCA KOLEJOWEGO:
 - a) dworzec, mur., k. XIX w.,
 - b)budynek pomocniczy, ul. Kościuszki, mur., pocz. XX w.,
 - c)budynek pomocniczy, przy linii kolejowej na Jarocin, mur., pocz. XX w., przebudowany.

Kolonia mieszkaniowa:

- d)dom, ul. Powstańców nr 10, mur., ok. 1900 r.,
- e)3 domy, ul. Powstańców nr: 12, 12a, 14, mur., k. XIX w.
5. ZESPÓŁ DWORSKO- FOLWARCZNY :
 - a) dwór, mur., 3 ćw. XVIII w., rozbudowany i częściowo przekształcony w 3 ćw. XIX w., odnowiony w 1957 r, ob. w ruinie,
 - b) park, pozostałości układu regularnego z 2 poł. XVIII w., przekształcony w krajobrazowy w 1 poł. XIX w.,
 - c) ogrodzenie z bramą, mur./metal. 3 ćw. XIX w.,

Folwark:

- d) stodoła, mur., 3 ćw. XIX w.,
- e) spichlerz, mur., 1847 r.,
- f) ogrodzenie od str. ul. Sławoszewskiej, mur., 1 poł. XIX w.,
- g) brama, mur./ metal., 3 ćw. XIX w.
6. ZESPÓŁ FOLWARCZNY BUCHALINIEC :
 - a) obora, mur., 4 ćw. XIX w.,
 - b) stodoła, mur.,4 ćw. XIX w.,
 - c) spichlerz, mur., 4 ćw. XIX w.,
7. ZESPÓŁ FOLWARCZNY- WALISZEW :

- a) obora, mur., 1 ćw. XX w.,
- b) stodoła, mur., 1 ćw. XX w.,
- c) spichlerz, mur., 4 ćw. XIX w.,
- d) garaż, mur., 1 ćw. XX w.,
- e) ogrodzenie z bramą wyjazdową na pola, mur./metal., 4 ćw. XIX w.,

Kolonia mieszkaniowa:

- f) 2 domy nr: 3 i 5, mur., 4 ćw. XIX w.,
- g) 2 budynki gospodarcze (skrytki) przy nr : 3 i 5, mur., 4 ćw. XIX w.,

ul. Dworcowa:

8. ZESPÓŁ DOMU, ob. Komisariat Policji:

- a) dom, ob. Komisariat, mur., pocz. XX w.
- b) budynek gospodarczy, mur., pocz. XX w.,

9. DOM NR 8, mur., 1 ćw. XX w.,

10. DOM NR 9, mur., 1909 r.,

ul. Kolejowa:

11. DOM NR 21, mur., pocz. XX w.,

ul. Kościuszki:

12. DOM NR 25, mur., 1938 r.,

ul. Poznańska :

13. ZESPÓŁ DOMU NR 24:

- a) dom, mur., 1 pocz. XX w.,
- b) zaplecze domu, mur., pocz. XX w, przebudowane,

14. DOM NR 3, mur., ok. 1900 r.,

15. DOM NR 7, mur., 1912 r.,

16. DOM NR 8, mur., ok. 1900 r.,

17. DOM NR 10, mur./drew., 1933 r.,

18. DOM NR 21, mur. I. 20-te XX w.,

19. DOM NR 23, mur., pocz. XX w.,

20. DOM NR 25, mur. pocz. XX w.,

21. DOM NR 31, mur., 1900 r.,

22. DOM NR 33, mur., k. XIX w.,

23. DOM NR 34, mur., 1890 r.,

24. DOM NR 35, mur., 1901 r.,

25. DOM NR 38, mur., k. XIX w.,

- 26. DOM NR 41, mur., pocz. XX w.,
- 27. DOM NR 47, mur., 1900 r., przebudowany,
- 28. DOM b- nr, mur, K. XIX w.,
- 29. ZESPÓŁ CEGIELNI :
 - a) budynek administracyjno- mieszkalny, mur, 4 ćw. XIX w.,
 - b) stajnia, mur., k. XIX w.,
 - c) piec kręgowy, mur./szach., 4 ćw. XIX w.,
 - d) wyrobnia, mur., 4 ćw. XIX w.,
 - e) łaźnia, mur., k. XIX w.
 - f) suszarnia I, drew./mur., k. XIX w.,
 - g) suszarnia II, drew./mur., k. XIX w.,
 - h) suszarnia III, mur./drew., 4 ćw. XIX w.,
 - i) suszarnia IV, drew., pocz. XX w.,

KURCEW

30. ZESPÓŁ DWORSKO- FOLWARCZNY :

- a) dwór , mur., ok. poł. XIX w.
- b) park krajobrazowy , poł. XIX w.
- c) lodownia w parku dworskim, mur., 1910 r.,
- d) brama , mur., 2 poł. XIX w.,

Folwark:

- e) pozostałości stodoły I , mur., 2 poł. XIX w.,
- f) pozostałości stodoły II, mur./ kam., 2 poł. XIX w.,
- g) pozostałości spichlerza, mur., 2 poł. XIX w.,

Kolonia mieszkaniowa:

- h) czworak, mur., 1910 r.,
- i) czworak, ob. dom nr 42, mur., 1912 r.,
- j) pięciorak, mur./kam., ok. 1889 r., rozbud. w 1913 r.,
- k) 3 budynki gospodarcze, mur., 1 ćw. XX w.

31. ZAGRODA NR 21:

- a) dom, mur., pocz. XX w.,
- b) budynek gospodarczy, mur./kam., k. XIX w.,

32. ZESPÓŁ KUŹNI:

- a) dom kowala, ob. dom nr 32, mur., 1928 r.,
- b) kuźnia, mur./ kam., 1928 r.

MAGNUSZEWICE

33. ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PAR. P.W. ŚW. BARBARY :

- a) kościół, drewn., wzniesiony w latach 1751-2, z fundacji Piotra Radońskiego, kruchta , 1884 r.,
- b) dzwonnica, drewn., ok. 1816 r.,
- c) zespół plebani:
 - plebania, mur., 1 ćw. XX w.,
 - chlew, mur, 1 ćw. XX w.,
 - stodoła, mur./kam., pocz. XX w.,

34. SZKOŁA, mur., pocz. XX w.,

35. ZESPÓŁ DWORSKO- FOLWARCZNY ;

- a) dwór, mur., 1 poł. XIX w., rozbud. w końcu XIX w.,
- b) park krajobrazowy, 1 poł. XIX w.,

Folwark:

- c) obora i stajnia, mur./ kam., 2 poł. XIX w.,
- d) obora, ob. budynek gospodarczy, mur., 2 poł. XIX w.,
- e) stodoła, mur./kam., 2 poł. XIX w.,
- f) stodoła z wozownią, mur./ kam., 2 poł. XIX w.,
- g) stodoła, mur., pocz. XX w.,
- h) spichlerz, mur./kam., 2 poł. XIX w.,
- i) gorzelnia ze spichlerzem, mur., 2 poł. XIX w.,

36. ZAGRODA NR 15;

- a) dom, mur., k. XIX w.,
- b) budynek gospodarczy, mur., k. XIX w.,

37. DOM NR 16, mur., pocz. XX w.,

38. DOM NMR 20, mur., pocz. XX w.,

39. DOM NR 21, mur., pocz. XX w.,

40. ZESPÓŁ MŁYNA WODNEGO :

- a) dom młynarza, mur., pocz. XX w.,
- b) młyn wodny, mur., l. 30-te XX w.,
- c) budynek gospodarczy, mur., pocz. XX w.,
- d) pozostałości siłowni, mur., pocz. XX w.,

41. POZOSTAŁOŚCI ZESPOŁU DWORSKO- FOLWARCZNEGO ;

- a) fundamenty dworu, mur, k. XIX w., zburzony w 1975 r.,
- b) park krajobrazowy, 2 poł. XIX w.,

- c) dom mieszkalny – dwojak, ob. dom nr 53, mur., k. XIX w., przebud. XX w.,
- d) ogrodzenie przy dwojaku, mur., k. XIX w.,
- e) obora i owczarnia, mur., k. XIX w.,
- f) obora i magazyn, mur., k. XIX w., przebud. XX w.,
- g) stodoła, mur., k. XIX w.,
- h) kuźnia, mur., 4 ćw. XIX w.,

ORPISZEWEK

42. ZESPÓŁ PAŁACOWO – FOLWARCZNY ;

- a) pałac, mur., 1815 r., przebud., 4 ćw. XIX w.,
- b) pozostałość parku, 1 poł. XIX w.,
- c) pozostałość bramy, mur., k. XIX w.,
- d) pozostałość ogrodzenia, mur., k. XIX w.,
- e) żrebiarnia, ob. chlewnia, mur., 1 ćw. XX w.,
- f) obora i spichlerz, mur., k. XIX w.,
- g) owczarnia, ob. magazyn, mur., k. XIX w., przebud. XX w.,
- h) stodoła, ob. chlewnia, mur., k. XIX w., przebud. XX w.,

43. DOM NR 1, mur., k. XIX w.,

PARZEW

44. DOM DLA UBOGICH, ob. dom nr 1, mur., ok. 1880 r.,

45. ZESPÓŁ SZKOŁY ;

- a) szkoła, mur., 4 ćw. XIX w.,
- b) budynek gospodarczy, drew./ mur., k. XIX w.,

46. ZAGRODA NR 15 :

- a) dom, mur./szach., k. XIX w., przebud. XX w.,
- b) stodoła, mur, k. XIX w.,

47. ZESPÓŁ DOMU NR 40

- a) dom, mur., 1895 r.,
- b) brama wjazdowa, mur./ metal., ok. 1895 r.,

48. STODOŁA W ZAGRODZIE NR 12, mur., 1890 r.,

49. DOM NR 13, mur., 1890 r.,

50. DOM NR 16, mur., pocz. XX w.,

RACENDÓW

51. ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PAR. P.W. M. B. BOLESNEJ :

- a) kościół, mur., 1911 r.,

- b) brama, mur., ok. 1911 r.,
- c) ogrodzenie kam., l. 10-te XX w.

52. ZESPÓŁ SZKOŁY :

- a) szkoła, mur., ok. 1905 r.,
- b) budynek gospodarczy, mur., ok. 1905 r.,
- c) szalety szkolne, drew., ok. 1905 r.

53. ZESPÓŁ DWORSKO – FOLWARCZNY :

- a) dwór, mur., ok. poł. XIX w.,
- b) dom mieszkalny, mur., k. XIX w.,
- c) dom mieszkalny, ob. dom nr 6, mur., k. XIX w.,
- d) stajnia, mur./kam. łamany, 4 ćw. XIX w.,
- e) obora, mur./kam. łamany, 4 ćw. XIX w.,
- f) stodoła, mur., k. XIX w.,
- g) stelmacharnia, ob. dom mieszkalny, mur., k. XIX w.,
- h) ośmiorak, ob. dom nr 1, mur., ok. 1890 r.,

54. ZESPÓŁ FOLWARCZNY :

- a) dom mieszkalny, ob. dom nr 27, mur., k. XIX w.,
- b) dom mieszkalny, ob. dom nr 28, mur., ok. 1900 r.,
- c) stodoła, mur., k. XIX w.,
- d) spichlerz mur., k. XIX w.,
- e) brama gł., mur./metal., 4 ćw. XIX w.,
- f) ogrodzenie, kam./mur./metal., k. XIX w.,
- g) brama wjazdowa na podwórze, mur./metal., k. XIX w.,
- h) dwojak, ob. dom nr 26, mur., k. XIX w.,

55. ZAGRODA NR 31:

- a) dom, mur., k. XIX w.,
- b) brama, mur./metal., k. XIX w.

56. DOM NR 3, mur., 4 ćw. XIX w.,

57. DOM NR 33, mur., 1899 r.,

58. STODOŁA W ZAGRODZIE NR 47, mur., k. XIX w.,

59. KUŹNIA przy DOMU NR 53, mur., pocz. XX w.,

SŁAWOSZEW

60. ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PAR. P.W. ŚW. ZOFII ;

- a) kościół, drew., 2 poł. XVIII w., (1764 r.)

- b) dzwonnica, drew., poł. XIX w.,
- c) ogrodzenie z bramą, mur./ drew., k. XIX w.,
- d) plebania, mur., 2 poł., XIX w.,

61. ZESPÓŁ SZKOŁY :

- a) szkoła, mur, ok. 1910 r.,
- b) stodoła, mur./szach., ok. 1910 r.,
- c) budynek gospodarczy i łosek, mur., ok. 1910 r.,

62. GOŚCINIEC, ob. biblioteka, sklep i dom nr 33, mur., 1905 r.

63. POCZTA – ob. dom nr 45, mur., ko. 1930 r.

64. ZESPÓŁ DWORSKO – FOLWARCZNY:

- a) dwór, mur., 1 poł. XIX w., przebudowany ok. 1980 r.,
- b) pozostałości parku dworskiego – 1 poł. XIX w.,
- c) obora, mur., pocz. XX w.,
- d) stodoła, mur., pocz. XX w.

65. ZAGRODA NR 11:

- a) dom, mur., 1904 r.,
- b) budynek gospodarczy, mur., pok. 1904 r.

66. ZAGRODA NR 35:

- a) dom, mur, 1892 r, przebud.,
- b) budynek gospodarczy, mur., k. XIX w.

67. DOM NR 2, mur., k. XIX w.

68. DOM NR 15, mur., 1905 r.,

69. DOM NR 19, mur., ok. 1900 r.

70. DOM NR 53, mur., 1923 r.

71. DOM NR 54, mur., k. XIX w.

72. DOM NR 58, mur., pocz. XX w.

73. DOM NR 69, mur., pocz. XX w.

74. DOM NR 70, mur., pocz. XX w.

75. DOM NR 86, MUR., k. XIX w.

76. PIEKARNIA-, ob. dom nr 34, mur., ok. 1910 r.,

77. KUŹNIA, mur., pocz. XX w.,

TWARDÓW

78. ZESPÓŁ KOŚCIOŁA PARAF. P.W. ŚW. APOSTOŁÓW PIOTRA I PAWŁA:

- a) kościół, mur., 1895 r.,

- b) ogrodzenie cmentarza przykościelnego, mur., k. XIX w.,
- c) brama, mur./metal., k. XIX w.,
- d) plebania, mur., 1 ćw. XX w.,

79. ZESPÓŁ SZKOŁY ;

- a) szkoła, mur., ok. 1905 r.,
- b) budynek gospodarczy, mur./kam. łamany, ok. 1905 r.

80. KARCZMA, ob. dom nr 4, mur., k. XIX w.

81. ZESPÓŁ DWORSKO – FOLWARCZNY:

- a) dwór, mur., poł. XIX w., przebudowany i pozbawiony detalu i wystroju po 1945r.,
- b) park krajobrazowy, poł. XIX w.,
- c) pozostałości d. ogrodzenia, mur., k. XIX w.,
- d) brama gł. do parku, mur., 2 poł. XIX w.,
- e) mostek w parku, mur./kam., k. XIX w.,

Folwark:

- f) dom mieszkalny i spichlerz., mur., ok. 1890 r.,
- g) stajnia i obora, mur., k. XIX w.,
- h) obora, mur., k. XIX w.,
- i) stodoła, mur., 1911 r.,
- j) spichlerz, mur., pocz. XX w.,
- k) gorzelnia, mur., pocz. XX w., przebud.
- l) brama, mur, 2 poł. XIX w.,
- m) ogrodzenie ogrodu warzywnego, mur., 4 ćw. XIX w.,

Kolonia mieszkaniowa:

- n) czworak, ob. dom nr 3, mur., k. XIX w., przebud. XX w.,
- o) dwojak, ob. dom nr 5, mur., 1 ćw. XX w.,
- p) dwojak, mur., ok. 1910 r.
- q) dwojak, ob. dom nr 69, mur., k. XIX w.,
- r) wielorak, ob. dom nr 72, mur., k. XIX w.,
- s) dwojak, ob. dom nr 75, mur., ok. 1908 r.,
- t) budynek gospodarczy, mur., pocz. XX w.

82. DOM NR 6, mur., pocz. XX w.

83. DOM NR 12, mur., k. XIX w.

84. DOM NR 15, mur., 1 ćw. XX w.

85. DOM NR 43, mur./ kam., k. XIX w.

86. DOM NR 68, mur./ szach., 4 ćw. XIX w.

WILCZA

87. DOM DLA UBOGICH I SZPITAL DLA STARCÓW, ob. dom nr 20, mur.,ok. 1880 r.

88. ZESPÓŁ SZKOŁY:

- a) szkoła, ob. nr 33, mur., ok. 1905 r.,
- b) budynek gospodarczy przy szkole, mur., pocz. XX w.

89. ZESPÓŁ KARCZMY;

- a) karczma, ob. dom nr 21, mur./szach., k. XIX w.,
- b) budynek gospodarczy, mur., k. XIX w.

90. BUDYNEK OSP, mur., pocz. XX w.,

91. POZOSTAŁOŚCI ZESPOŁU DWORSKO – FOLWARCZNEGO ;

- a) owczarnia, ob. budynek mieszkalny nr 27 i 28, mur., ok. 1890 r.,
- b) stodoła i budynek mieszkalny nr 23, mur., ok. 1890 r.,
- c) stodoła, mur., 4 ćw. XIX w.,
- d) spichlerz, ob. dom nr 25, mur., 4 ćw. XIX w.,
- e) ogrodzenie, mur./kam., 4 ćw. XIX w.

92. POZOSTAŁOŚCI ZESPOŁU FOLWARCZNEGO :

- a) rządcówka, ob.. dom nr 33 mur., 4 ćw. XIX w.,
- b) park krajobrazowy, 4 ćw. XIX w.,
- c) chlewnia, ob. przy domu nr 33, mur./kam., 4 ćw. XIX w.,
- d) stodoła, ob. przy nr 33, mur./kam., 4 ćw. XIX w.,
- e) budynek gospodarczo mieszkalny, ob. nr 34, mur./kam., k. XIX w.,
- f) kuźnia, ob. przy domu nr 36, mur., k. XIX w.,
- g) czworak, ob. dom nr 36, mur., 4 ćw. XIX w.,
- h) budynek gospodarczy, ob. przy domu nr 35, mur./kam., 4 ćw. XIX w.

93. ZAGRODA NR 52;

- a) dom, mur., 1 ćw. XX w.,
- b) budynek gospodarczy, mur./kam. k. XIX w.

94. DOM NR 1, mur., k. XIX w.

95. DOM NR 3, mur., pocz. XX w.

96. DOM NR 39, mur., pocz. XX w.

97. DOM NR 42, mur., 1 ćw. XX w.

98. DOM NR 49, mur., 1 ćw. XX w.

WOLA KSIAŻĘCA

99. ZESPÓŁ SZKOŁY ;

- a) szkoła, ob. dom nr 1, mur., 1 ćw. XX w.,
- b) budynek gospodarczy, mur., 1 ćw., XX w.,

100. ZESPÓŁ DWORSKO - FOLWARCZNY:

- a) dwór, mur., 1910-15 r
- b) park krajobrazowy, pocz. XX w.,
- c) ogrodzenie parku, mur., pocz. XX w.,
- d) brama gł., mur./metal., pocz. XX w.,

Folwark:

- e) dom mieszkalny prac. folwarcznych, ob. dom nr 32, mur., pocz. XX w.,
- f) obora, ob. warsztat, mur., pocz. XX w.,
- g) obora i stodoła, kam., pocz. XX w.

101. POZOSTAŁOŚĆ ZESPOŁU FOLWARCZNRGO:

- a) rządówka, p. szkoła – tzw. „Biała Szkoła”, mur., 2 poł. XIX w.,

Kolonia mieszkaniowa:

- b) dwojak, ob. dom nr 31, mur., 4 ćw. XIX w.,
- c) trojak, ob. dom nr 32, mur./kam., k. XIX w.

102. DOM NR 5, mur., 1930 r.

103. DOM NR 25, mur, k. XIX w.

104. BUDYNEK MIESZKALNO- GOSPODARCZY, mur, 4 ćw. XIX w.

105. STODOŁA Z BUDYNKIEM MIESZKALNYM NR 104, mur., pocz. XX w.

106. POZOSTAŁOŚCI ZESPOŁU MŁYNA WODNEGO :

- a) dom młynarza, ob. dom nr 113., mur./szach., poł. XIX w., przeb. pocz. XXw.,
- b) stodoła, mur./kam., k. XIX w.

WYSOGOTÓWEK

107. ZESPÓŁ SZKOŁY ;

- a) szkoła, ob. dom nr 9, mur., ok. 1910 r.,
- b) budynek gospodarczy, mur./szach., ok. 1910 r.

108. DOM NR 20, drew., 4 ćw. XIX w., przebud. mur., pocz. XX w.

WYSZKI

109. POZOSTAŁOŚCI ZESPOŁU DWORSKO – FOLWARCZNEGO :

- a) fundamenty dworu, z pocz. XIX w.,
- b) park krajobrazowy, 2 poł. XIX w.

Folwark:

- c) obora, mur., pocz. XX w.,
- d) stodoła, mur./drew., k. XIX w., przebud. XX w.,
- e) brama, mur./ metal., pocz. XX w.,

Kolonia mieszkaniowa:

- f) dwojak, ob. dom nr 12, mur., 1904 r.,
 - g) czworak, ob. dom nr 14, mur., k. XIX w.
110. DOM NR 16, mur., pocz. XX w.
111. STODOŁA b. nr-u, drew., k. XIX w.

5.4 Stanowiska archeologiczne i strefy ich ochrony

Obszar gminy Kotlin został rozpoznany archeologicznie. Zewidencjonowane stanowiska archeologiczne skoncentrowane są w granicach stref ochrony stanowisk archeologicznych.

Na terenie gminy znajduje się jedno stanowisko archeologiczne wpisane do rejestru zabytków:

Wola Książęca – osada, nr rej. 1468/A z 27 września 1973r.

Strefy ochrony konserwatorskiej stanowisk archeologicznych wyznaczone zostały na rysunku studium.

5.5 Strefy ochrony konserwatorskiej

- W studium wyznaczone zostały strefy ochrony konserwatorskiej układów ruralistycznych wsi: Kotlin, Magnuszewice, Twardów, Racendów, Wilcza, Sławoszew, Parzew, Wola Książęca i Wyszki.

Strefy ochrony konserwatorskiej układów ruralistycznych wsi wyznaczone zostały na rysunku studium.

6 Uwarunkowania wynikające z warunków i jakości życia mieszkańców

6.1 Demografia

Gmina Kotlin zajmuje obszar 8 392 ha, co stanowi 14% powierzchni powiatu jarocińskiego (pow. 58 726 ha) i 0,28% powierzchni województwa wielkopolskiego (pow. 2 982 651 ha). Jest najmniejszą gminą z powiatu jarocińskiego. Liczba ludności gminy również należy do najmniejszych w powiecie i wynosi, według danych GUS za rok 2008, 7 242 osoby. Wskaźnik gęstości zaludnienia wynosi 86,21 osób/km² i jest wartością niższą niż średnia gęstość zaludnienia w powiecie jarocińskim (108,91 osób/km²). Przyczyną takiego stanu rzeczy jest prawdopodobnie rolniczy charakter omawianej jednostki, który pociąga za sobą dość znaczne rozproszenie ludności.

Tabela 9 – Sytuacja demograficzna gminy Kotlin na tle sytuacji demograficznej województwa wielkopolskiego i powiatu jarocińskiego w latach 2000, 2004 i 2008

Jednostka terytorialna	Powierzchnia [km ²]	Lata	Liczba ludności			Gęstość zaludnienia
			ogółem	mężczyźni	kobiety	
województwo wielkopolskiego	29 827	2000	3 339 935	1 621 342	1 718 593	111,98
		2004	3 360 577	1 630 573	1 730 004	112,67
		2008	3 393 914	1 645 834	1 748 080	113,79
powiat jarociński	587	2000	70 763	34 487	36 276	120,55
		2004	70 890	34 567	36 323	120,77
		2008	71 137	34 711	36 426	121,19
gmina Kotlin	84	2000	7 149	3 524	3 625	85,11
		2004	7 169	3 525	3 644	85,35
		2008	7 242	3 576	3 666	86,21

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Liczba ludności gminy na przestrzeni 10 lat (1998 – 2008) wahała się. Zmiany w zaludnieniu były niewielkie i oscylowały w wartościach od 7 100 – 7 200. Zauważyć również można, że liczba ludności w 1998 roku jest największa i do roku 2002 systematycznie spada. Po tym okresie liczba ludności zaczyna wzrastać, lecz nie przekracza wartości z roku 1998, co może świadczyć o zmniejszaniu się zaludnienia gminy w analizowanej dekadzie.

Większość ludności gminnej skupiona jest w siedzibie władz samorządowych – Kotlinie. Ponad 40% populacji zamieszkuje Kotlin, liczbę ludności zamieszkującej pozostałe miejscowości przedstawia poniższa tabela:

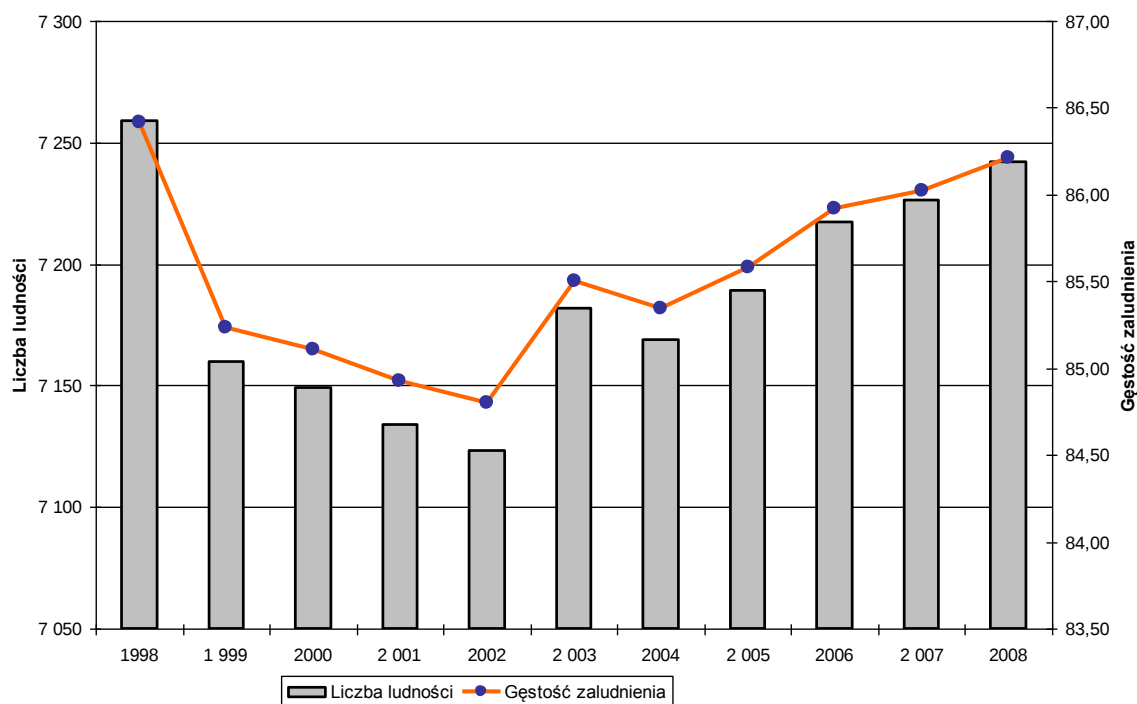

Tabela 10 –Liczba ludności w poszczególnych wsiach sołeckich w gminie Kotlin; stan na 31 grudnia 2008r.

L. p	Nazwa wsi sołeckiej	Liczba ludności	L. p	Nazwa wsi sołeckiej	Liczba ludności
		Udział %			Udział %
1.	Kotlin	3105 42,7	7.	Sławoszew	389 5,3
2.	Kurcew	258 3,5	8.	Twardów	605 8,3
3.	Magnuszewice	588 8,1	9.	Wilcza	284 3,9
4.	Orpiszewek	146 2,0	10.	Wola Książęca	705 9,7
5.	Parzew	236 3,2	11.	Wysogotówek	243 3,3
6.	Racendów	294 4,0	12.	Wyszki	421 5,8

Źródło: Urząd Gminy Kotlin

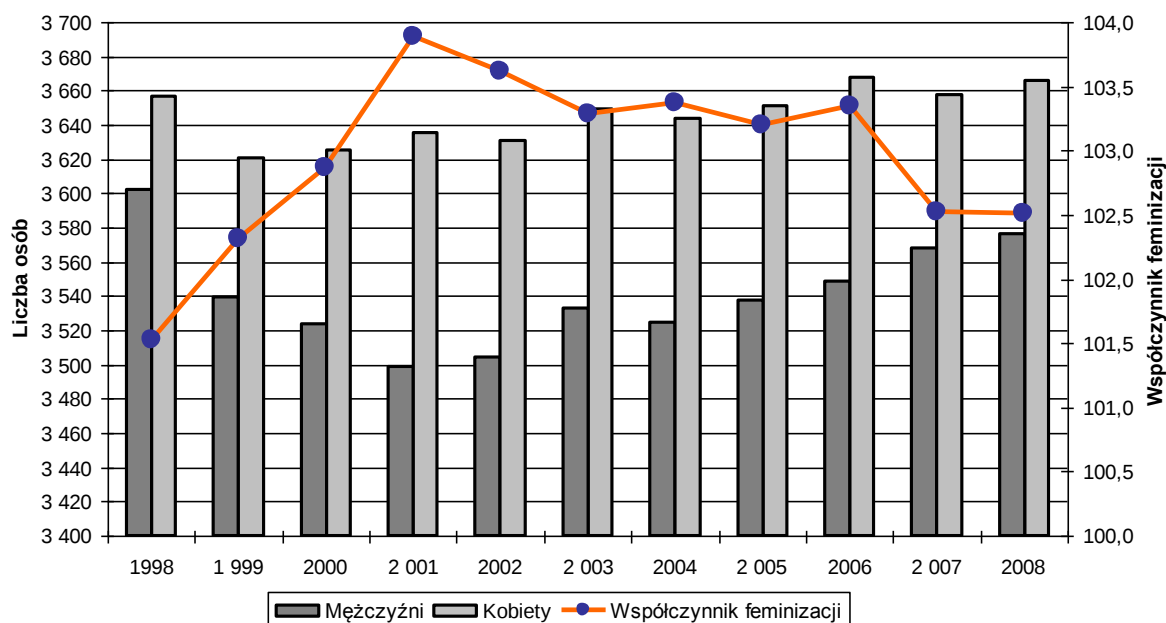
Wykres 2 – Liczba ludności i gęstość zaludnienia gminy Kotlin w latach 1998 - 2008

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres 3 - Liczba mężczyzn, kobiet i współczynnik feminizacji w gminie Kotlin w latach 1998 - 2008

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

W analizowanej dekadzie, liczba kobiet w każdym roku przewyższa liczbę mężczyzn, która do roku 2002 systematycznie spada. Liczba kobiet w analizowanym okresie utrzymywała się na stosunkowo wyrównanym poziomie. Procentowy udział liczby kobiet w ogólnej liczbie ludności w porównaniu do udziału liczby mężczyzn jest wyrównany i w 2008 roku wynosi 51% (liczba kobiet) do 49% (liczba mężczyzn). Współczynnik feminizacji utrzymywał się na przestrzeni analizowanych 10 lat na bardzo wyrównanym poziomie. Oscylował w granicach 102 – 104, co oznacza, że na każdych 100 mężczyzn przypadało od 102 – 104 kobiet. w ostatnim roku przyjętym do analizy, na 100 mężczyzn przypadały 103 kobiety. Jest to wartość niższa niż wartość współczynnika feminizacji w województwie wielkopolskim (106) i w powiecie jarocińskim (105). Gmina Kotlin jest gminą sfeminizowaną - na 100 mężczyzn przypada od 93 – 104 kobiet.

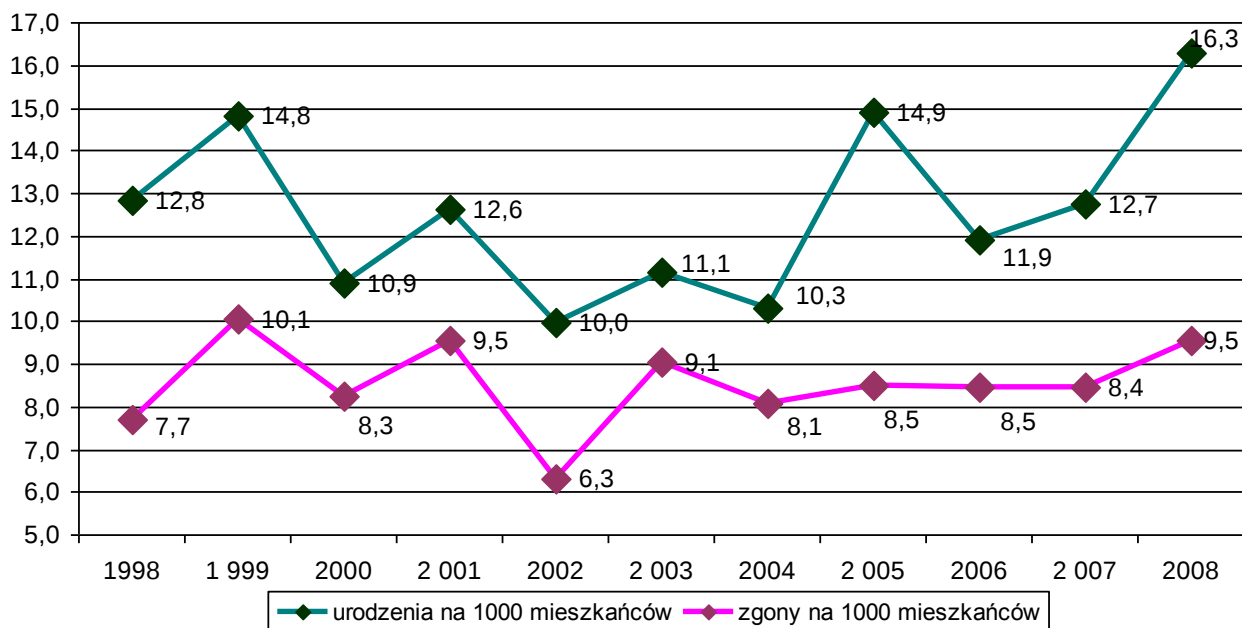
Tabela 11 – Ruch naturalny w gminie Kotlin w latach 1998 - 2008

Wyszczególnienie	Lata										
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
urodzenia ogółem	93	106	78	90	71	80	74	107	86	92	118
zgony ogółem	56	72	59	68	45	65	58	61	61	61	69
przyrost naturalny	37	34	19	22	26	15	16	46	25	31	49
urodzenia na 1000 mieszkańców	12,8	14,8	10,9	12,6	10,0	11,1	10,3	14,9	11,9	12,7	16,3
zgony na 1000 mieszkańców	7,7	10,1	8,3	9,5	6,3	9,1	8,1	8,5	8,5	8,4	9,5
przyrost naturalny na 1000 mieszkańców	5,1	4,7	2,7	3,1	3,7	2,1	2,2	6,4	3,5	4,3	6,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres 4 – Ruch naturalny w gminie Kotlin w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w latach 1998 - 2008

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analiza danych dotyczących ruchu naturalnego w gminie Kotlin, pozwala stwierdzić, iż w analizowanym okresie przyrost naturalny zawsze był dodatni. Liczba urodzeń przewyższała liczbę zgonów. Największą nadwyżkę liczby urodzeń w stosunku do liczby zgonów (a tym samym największy przyrost naturalny) odnotowano w 2008 roku. W poprzednich latach przyrost naturalny wykazywał znaczne wahania. W początkowym okresie analizy (rok 1998) wynosił 37 i do roku 2000 spada (przyrost naturalny 19). Następnie zaczął wzrastać, by w roku 2003 osiągnąć wartość najmniejszą ze wszystkich analizowanych lat. Lata 2003 – 2004 to lata, które znacznie odbiegają wartościami przyrostu naturalnego. W latach tych nastąpiło wyraźne załamanie. Poprawa nastąpiła w roku 2005, kiedy przyrost naturalny znacznie wzrósł (w porównaniu z rokiem 2004 wzrost o 30). Lata 2006 – 2007 to kolejny spadek przyrostu naturalnego, aż do roku 2008, gdy przyrost naturalny osiągnął najwyższą wartość w analizowanym okresie.

Liczba urodzeń w analizowanym okresie w gminie Kotlin nie wykazuje szczególnych odchyleń na przestrzeni 10 lat. Zauważalny jest systematyczny wzrost od roku 2003, związany z zakładaniem rodzin przez osoby z ostatniego wyżu demograficznego (początek lat 80- tych XX wieku). Najwyższa liczba urodzeń została odnotowana w roku 2008.

Tabela 12 – Liczba zawartych małżeństw w gminie Kotlin w latach 1998 - 2008

Lata	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Liczba zawartych małżeństw	38	48	48	45	40	45	21	37	47	58	63

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Liczba urodzeń i związany z nią przyrost naturalny nierozzerwalnie związany jest z liczbą zawieranych małżeństw. W Gminie Kotlin liczba związków małżeńskich utrzymuje się na stosunkowo wyrównanym poziomie. W roku 2004 zauważyć można dość duży spadek liczby zawartych małżeństw, lecz w latach następnych liczba zawieranych małżeństw sukcesywnie wzrasta, co niewątpliwie jest efektem wejścia w „wiek małżeński” osób urodzonych na początku lat 80- tych XX wieku.

Tabela 13 – Migracje na pobyt stały w gminie Kotlin według typu i kierunku w latach 1998 - 2008

Migracje na pobyt stały w gminie Kotlin według typu i kierunku w latach 1998 - 2008

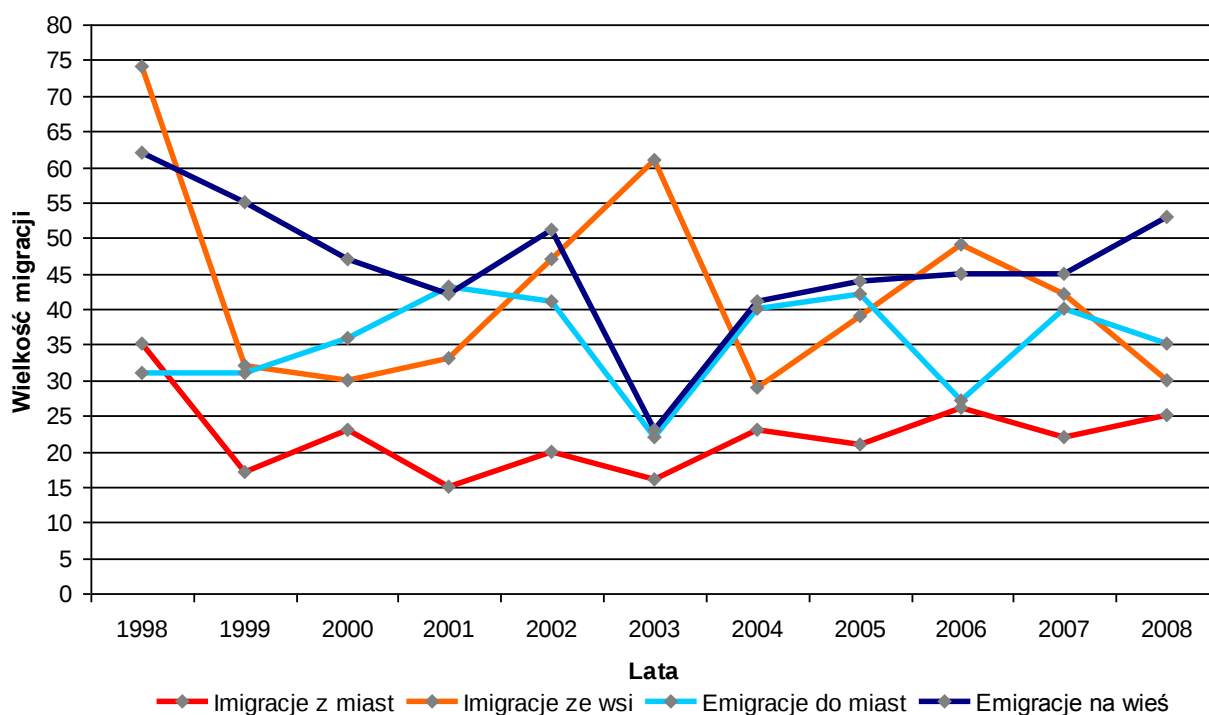
Lata	Migracje						
	Zameldowania ogółem		Wymeldowania ogółem			Saldo migracji	
	z miast	ze wsi	do miast	na wieś		dodatnie	ujemne
1998	109		93			16	
	35	74	31	62			
1999	49		86				37
	17	32	31	55			
2000	53		83				30
	23	30	36	47			
2001	48		85				37
	15	33	43	42			
2002	67		92				25
	20	47	41	51			
2003	77		45			32	
	16	61	22	23			
2004	52		81				29
	23	29	40	41			
2005	60		86				26
	21	39	42	44			
2006	75		72			3	
	26	49	27	45			
2007	64		86				22
	22	42	do miast	na wieś	za granicę		
			40	45	1		
2008	55		88				33
	25	30	35	53			

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na przestrzeni 10 lat średnie saldo migracji jest ujemne, oznacza to, że więcej osób wymeldowało się z gminy i zmieniło miejsce zamieszkania niż zdecydowało się na osiedlenie się na terenie gminy. Podczas całego okresu przyjętego do analizy w gminie Kotlin osiedlała się ludność pochodząca głównie ze wsi. Wiejski kierunek imigracji stanowi zdecydowaną większość, ale na terenie gminy również osiedlały się osoby pochodzące z miast i średnio, rocznie ich liczba wynosiła 20 – 25 osób. Emigracje w gminie, również skierowane były przede wszystkim w kierunku terenów wiejskich. W większości analizowanych lat liczba osób opuszczających teren gminy, zmieniała miejsce zamieszkania, przeprowadzając się na wieś. W roku 2007, według danych statystycznych, jedna osoba wymeldowała się z gminy wyjeżdżając za granicę. W stosunku do dość popularnego trendu ukierunkowanego na szukanie miejsca zatrudnienia za granicą, jedna osoba opuszczająca gminę ma niewielki znaczenie.

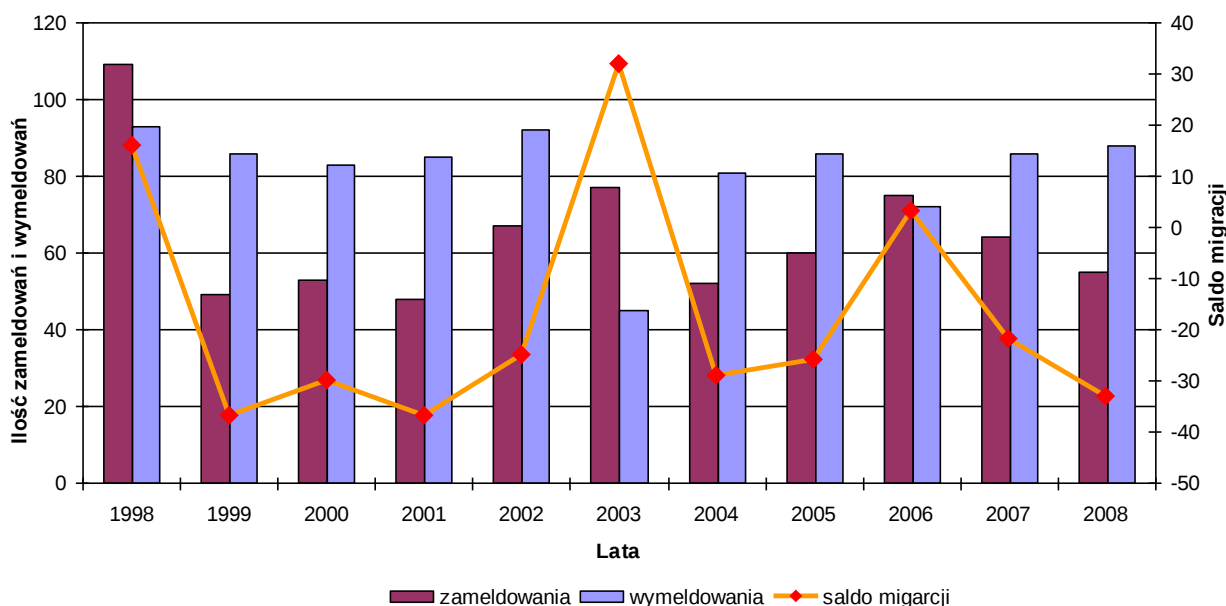
Wykres 5 – Wielkość i kierunki migracji w gminie Kotlin w latach 1998 - 2008

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wykres 6 – Zameldowania i wymeldowania w gminie Kotlin oraz saldo migracji w gminie Kotlin w latach 1998 - 2008

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Powyższy wykres ewidentnie wskazuje na większą liczbę wymeldowań, a tym samym na ujemne saldo migracji. Zauważalny jest wyraźny skok salda migracji w roku 2003. Nastąpiła diametralna zmiana z ujemnego salda migracji na dodatnie.

Przyrost naturalny wyznaczany na podstawie liczby urodzeń w stosunku do liczby zgonów daje pewien obraz sytuacji demograficznej gminy Kotlin, lecz bardziej wymierny obraz o rzeczywistym stanie rzeczy obrazuje przyrost rzeczywisty. Jest to wielkość przedstawiająca przyrost naturalny pomniejszony o saldo migracji.

Tabela 14 – przyrost rzeczywisty w gminie Kotlin w latach 1998 - 2008

Lata	Przyrost naturalny	Saldo migracji	Przyrost rzeczywisty
1998	37	16	21
1999	34	- 37	71
2000	19	- 30	49
2001	22	- 37	59
2002	26	- 25	51
2003	15	32	- 17
2004	16	- 29	45
2005	46	- 26	72
2006	25	3	22
2007	31	22	9

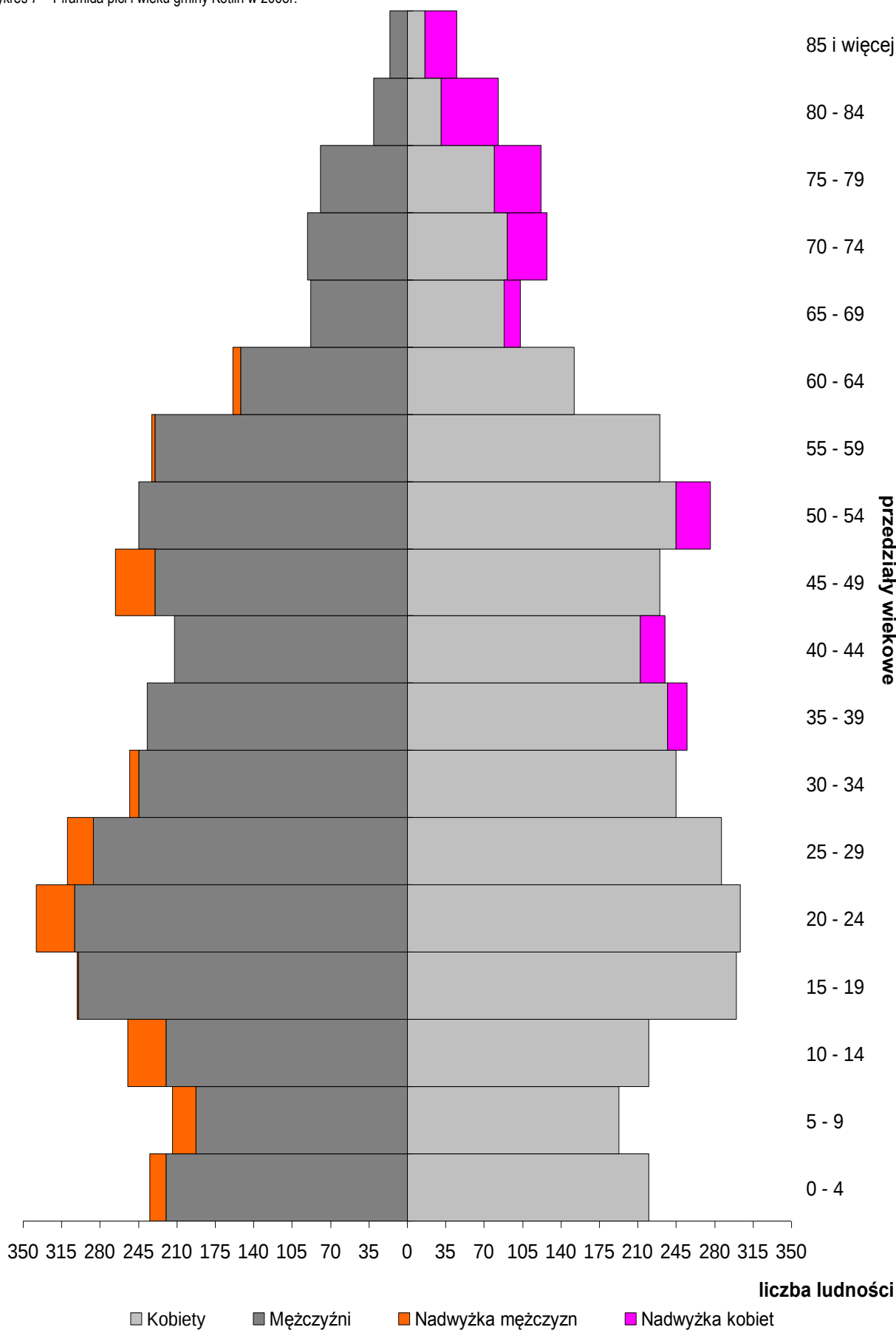
2008	49	33	16
------	----	----	----

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analiza przyrostu rzeczywistego w gminie Kotlin wskazuje na pozytywny trend, objawiający się (z wyjątkiem roku 2003) dodatnim przyrostem rzeczywistym. Ujemny przyrost naturalny w 2003 jest spowodowany załamaniem w przyroście naturalnym, który w tym roku wynosił zaledwie 15 (najniższy przyrost naturalny w całym okresie przyjętym do analizy) oraz bardzo dużym wzroście salda migracji w tamtym okresie. W ostatnim analizowanym roku (ukazującym najaktualniejszy stan rzeczywisty gminy Kotlin) przyrost naturalny wyniósł 16, co w porównaniu z latami poprzednimi, wskazuje na tendencje spadkowe. Liczba ludności w latach poprzednich w gminie Kotlin utrzymuje się na stosunkowo wyrównanym poziomie. Wyłączając spadek liczby ludności w roku 2003, ludność gminy od roku 1998 zaczyna wzrastać. Dość duży spadek przyrostu naturalnego nastąpił w roku 2006 i trwał do roku 2007. Od tego czasu przyrost naturalny zaczyna wzrastać.

Wykres 7 – Piramida płci i wieku gminy Kotlin w 2008r.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

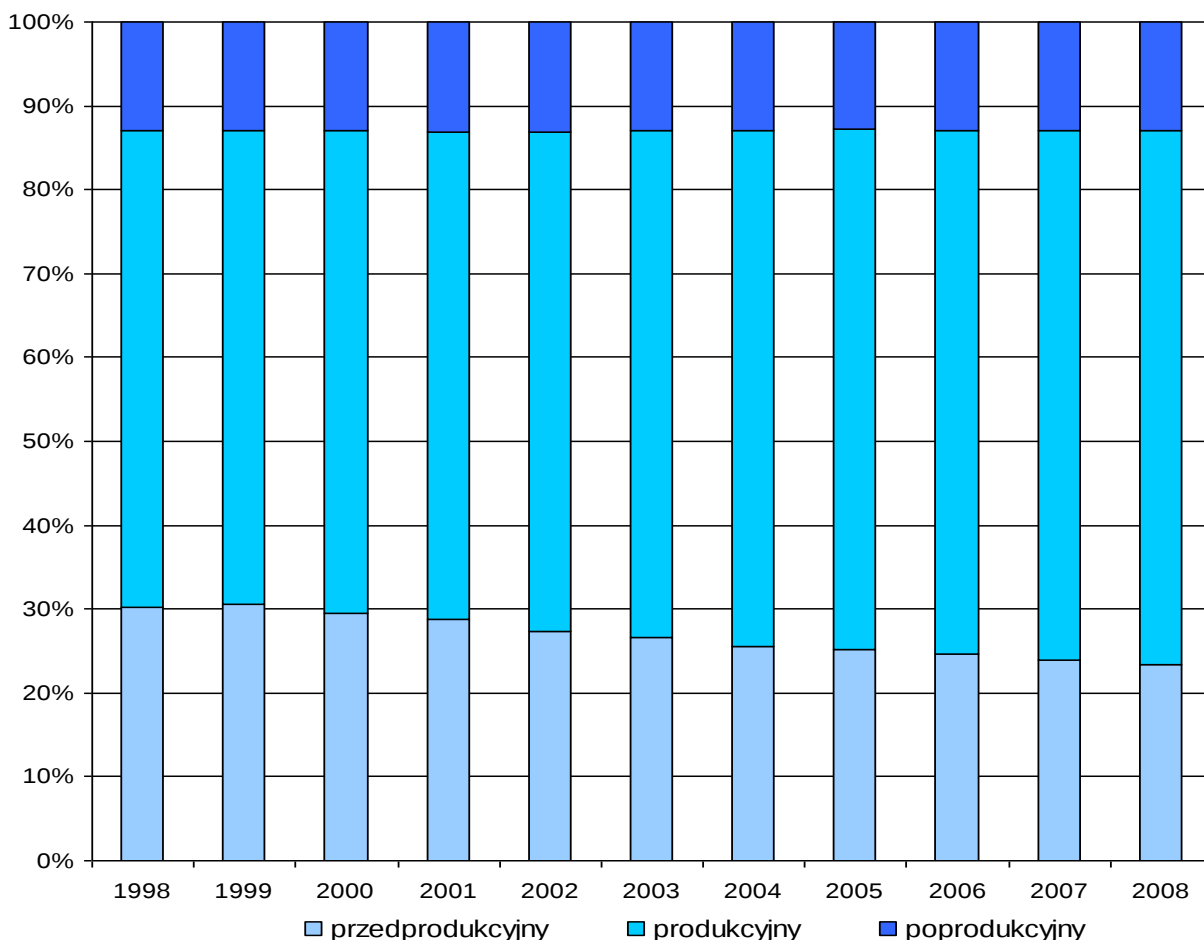

Analiza piramidy płci i wieku jednoznacznie pozwala stwierdzić, że:

- najliczniejszą grupą wiekową w gminie Kotlin są osoby w wieku 15 – 29 lat, co jest efektem wyżu demograficznego z początku lat 80- tych XX wieku;
- znaczna nadwyżka najmłodszych grup wiekowych na grupami najstarszymi świadczy o dodatnim przyroście naturalnym;
- w starszych grupach wiekowych (65 i więcej), zdecydowaną większość stanowią kobiety, co wskazuje na zjawisko „nadumieralności mężczyzn” w wieku powyżej 65 lat;
- wąski dół i szczyt piramidy wskazuje na zdecydowanie większy udział w ogólnej liczbie ludności grup wiekowych 20 – 54, co świadczy o regresywnej strukturze wieku gminy Kotlin;

Na podstawie danych statystycznych dotyczących demografii, przeanalizować można wiek ekonomiczny ludności w gminie Kotlin, który związany jest bezpośrednio ze strukturą wieku gminy.

Wykres 8 – Struktura wieku ekonomicznego ludności gminy Kotlin w latach 1998 - 2008

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analiza struktury ekonomicznego wieku ludności wskazuje na największy udział ludności w wieku produkcyjnym. Najmniejszy udział ma ludność w wieku poprodukcyjnym, co jest pozytywnym

zjawiskiem, świadczącym o możliwościach zwiększenia się populacji gminy w najbliższych latach. Społeczeństwo gminy Kotlin nie jest społeczeństwem młodym – udział ludności w wieku przedprodukcyjnym, średnio w każdym roku jest o połowę niższy niż ludności w wieku produkcyjnym. W grupie osób w wieku produkcyjnym, największy udział mają grupy wiekowe 15 – 29.

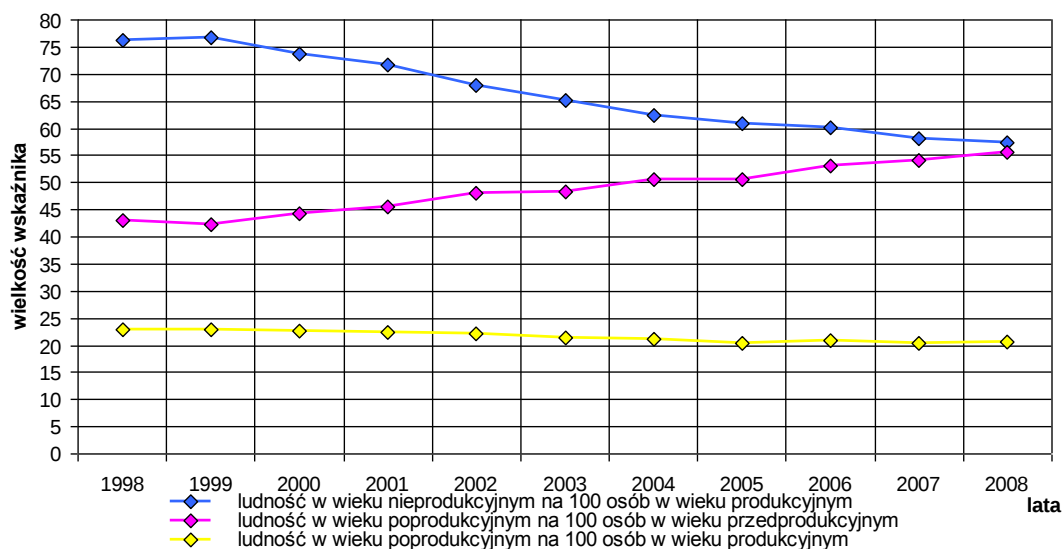
Tabela 15 – Liczba ludności w poszczególnych grupach ekonomicznych w gminie Kotlin w latach 1998 - 2008

Grupy wieku ekonomicznego	Lata										
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
przedprodukcyjny	2169	2162	2076	2015	1927	1890	1807	1788	1746	1709	1682
produkcyjny	4072	4008	4059	4093	4198	4302	4359	4415	4438	4524	4569
poprodukcyjny	932	914	919	916	925	915	916	903	925	925	937

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Dane statystyczne wskazują na sukcesywny spadek ludności w wieku przedprodukcyjnym od roku 1998. Tym samym następuje sukcesywny wzrost liczby osób w wieku produkcyjnym. W roku 1998 udział ludności w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie ludności wynosił 56%, natomiast w ciągu 10 lat wzrósł o 7%, co spowodowało spadek o 7 punktów procentowych udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym. Poprodukcyjna grupa wiekowa nie wykazuje zbyt dużych odchyleń i utrzymuje się na poziomie 900 – 930 w całym analizowanym okresie.

Wykres 9 – wskaźniki obciążenia demograficznego w gminie Kotlin w latach 1998 - 2008

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Analiza wskaźników obciążenia demograficznego pozwala stwierdzić, iż na przestrzeni 10 lat obserwować można korzystny trend, objawiający się sukcesywnym spadkiem liczby osób w wieku nieprodukcyjnym przypadających na 100 osób w wieku produkcyjnym. W roku 1998 na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 76,2 osób w wieku nieprodukcyjnym, a w roku 2008 wskaźnik ten

spadł do poziomu 57,3, co związane jest niewątpliwie z wejściem w wiek produkcyjny dużej liczby ludności, będącej wcześniej w wieku przedprodukcyjnym. Świadczyć to może o potencjalnych możliwościach wzrostu populacji gminy Kotlin, a także możliwościach wzrostu poziomu gospodarczego gminy. Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym w okresie przyjętym do analizy w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym wykazywała niewielkie wahania. W analizowanej dekadzie wskaźnik ten powoli spadał, a jego wartości wahały się od 22,9 osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w roku 1998 do liczby osób 20,5 w wymiarze tego samego wskaźnika w roku 2008. Niekorzystnym zjawiskiem, wynikającym z analizy wskaźników obciążenia demograficznego jest ciągły wzrost od roku 1998 (od 43,0 w roku 1998 do 55,7 w roku 2008) liczby osób w wieku poprodukcyjnym w przeliczeniu na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym. W kolejnych latach, wzrost liczby urodzeń (spowodowanych dużą ilością osób w wieku tzw. „małżeńskim” i ogólnie największym odsetkiem w strukturze wieku ekonomicznego gminy osób w wieku produkcyjnym), a także z przejściem dużej ilości osób z grupy wieku produkcyjnego do grupy wieku poprodukcyjnego, spowoduje najprawdopodobniej znaczny wzrost obciążenia demograficznego na terenie gminy.

Tabela 16 – Dane liczbowe przedstawiające wskaźniki obciążenia demograficznego w gminie Kotlin w latach 1998 - 2008

Wskaźnik obciążenia demograficznego	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	76,2	76,7	73,8	71,6	67,9	65,2	62,5	61,0	60,2	58,2	57,3
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym	43,0	42,3	44,3	45,5	48,0	48,4	50,7	50,5	53,0	54,1	55,7
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	22,9	22,8	22,6	22,4	22,0	21,3	21,0	20,5	20,8	20,4	20,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

6.1.1 Poziom wykształcenia i źródła utrzymania ludności

Struktura wykształcenia ludności gminy Kotlin ustalona została na podstawie danych pochodzących z Powszechnego Spisu Ludności z 2002.

Tabela 17 – Struktura wykształcenia ludności w gminie Kotlin

Wykształcenie	Ogółem		Odsetek ogółem [%]	
	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni [%]	Kobiety [%]
wyższe	219		3,2	
	81	138	2,5	3,9
policealne	66		1,0	
	18	48	0,6	1,4
średnie razem	1 068		15,8	
	467	601	14,40	17,04
— średnie ogólnokształcące	169		2,5	

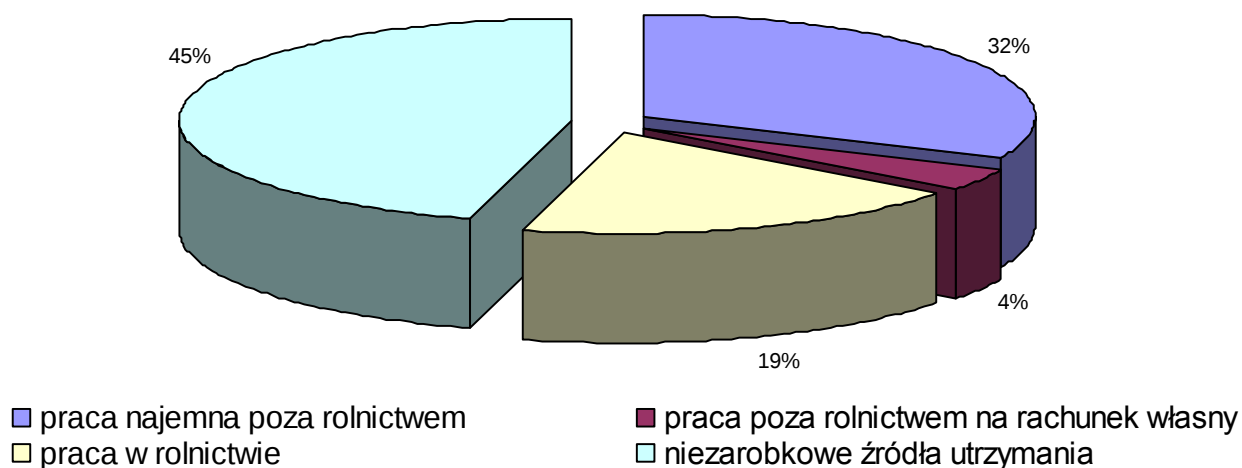
	41	128	1,3	3,6
– średnie zawodowe	899		13,3	
	426	473	13,1	13,4
zasadnicze zawodowe	1 901		28,1	
	1 204	697	37,14	19,76
podstawowe ukończone	2 286		33,8	
	947	1 339	29,2	37,9
podstawowe nieukończone i bez wykształcenia	162		2,4	
	58	104	1,8	2,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Powszechny Spis Ludności 2002

W gminie Kotlin najwięcej osób posiada wykształcenie podstawowe ukończone. W tej grupie jest zdecydowanie więcej kobiet. W każdej grupie wykształcenia (z wyjątkiem zasadniczego zawodowego) przeważają kobiety. Bardzo dużym odsetkiem charakteryzuje się grupa osób posiadających wykształcenie zasadnicze zawodowe. Najmniej osób posiada wykształcenie policealne (66 osób). W gminie 219 osób posiada wykształcenie wyższe. Ich udział w ogólnej liczbie ludności gminy wynosi 3,2 %. Dość dużo mieszkańców gminy posiada wykształcenie średnie zawodowe (899 osób) i łącznie z mieszkańcami posiadającymi wykształcenie średnie ogólnokształcące tworzą grupę osób ze średnim wykształceniem, która znajduje się na trzecim miejscu, po grupie ludności posiadającej wykształcenie podstawowe ukończone i zasadnicze zawodowe. Liczba ludności posiadająca poszczególny rodzaj wykształcenia związana jest z rodzajem pracy przez nie wykonywanej. Duży udział ludności z jedynie podstawowym wykształceniem świadczy o rolniczym charakterze gminy.

Podział mieszkańców gminy na grupy według wykształcenia wiąże się z rodzajem wykonywanej przez nie pracy, a tym samym ze źródłami jej utrzymania. W gminie Kotlin (według danych Powszechnego Spisu Ludności 2002r.) źródła utrzymania ludności przedstawiają się następująco:

Wykres 10 – Źródła utrzymania ludności gminy Kotlin

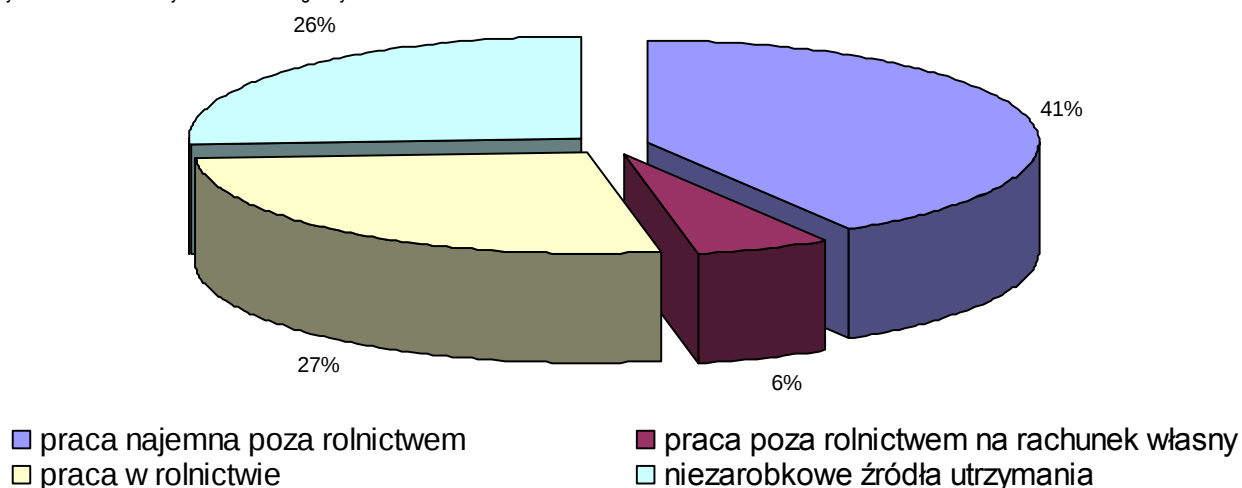

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Powszechny Spis Ludności 2002

Powyższy wykres ewidentnie wskazuje, iż najwięcej mieszkańców w gminie Kotlin utrzymuje się z niezarobkowych źródeł (emerytura, renta, pozostałe nie zarobkowe). Tak duży odsetek mieszkańców utrzymujących się z tych źródeł ukazuje, że prawie 1/2 mieszkańców gminy nie jest już czynna zawodowo. Około 32 % (1227 osób) ludności gminnej utrzymuje się z pracy najemnej poza rolnictwem. Pomimo rolniczego charakteru gminy, jedynie około 20 % mieszkańców utrzymuje się z pracy w rolnictwie. Źródłem utrzymania dla najmniejszej liczby mieszkańców gminy Kotlin jest praca poza rolnictwem na rachunek własny.

Wykres 11 - Źródła utrzymania ludności gminy Kotlin – ludność bierna zawodowo

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Powszechny Spis Ludności 2002

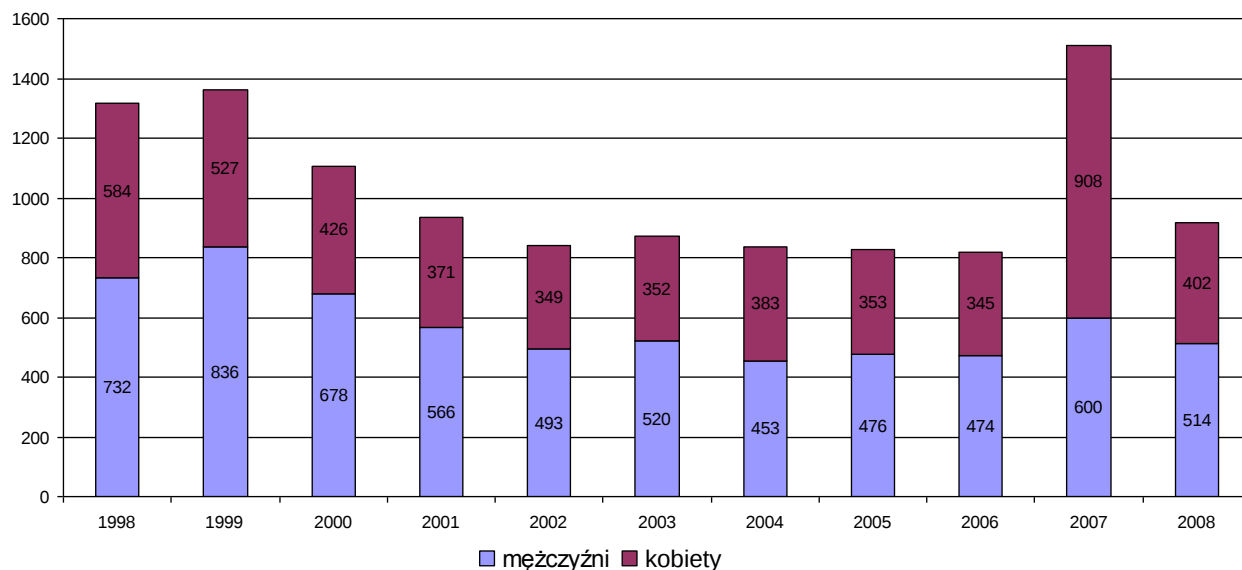
Pośród osób utrzymywanych źródła utrzymania przedstawiają się nieco inaczej. Ponad 20 % mniej osób utrzymywanych jest z niezarobkowych źródeł. Odsetek ludności utrzymywanej z pracy najemnej poza rolnictwem jest podobny do odsetka ludności czynnej zawodowo. Zwiększył się natomiast udział mieszkańców utrzymywanych z pracy w rolnictwie i w tym przypadku osób wynosi on 27 %. Nieco większa liczba ludności utrzymywana jest z pracy na rachunek własny.

6.1.2 Rynek pracy

Gmina Kotlin jest gminą rolniczą, ukierunkowaną na przetwórstwo rolno – spożywcze. W świetle ostatniego załamania gospodarczego Na rynku pracy odnotowuje się wzrost negatywnie ocenianych zjawisk tj. wzrost liczby bezrobotnych, liczby bezrobotnych zwalnianych z przyczyn ekonomicznych dotyczących zakładu pracy oraz bezrobotnych zamieszkałych na wsi. Tendencja taka występuje również na terenie gminy Kotlin. Sytuacja w ostatnim dziesięcioleciu przedstawia się następująco:

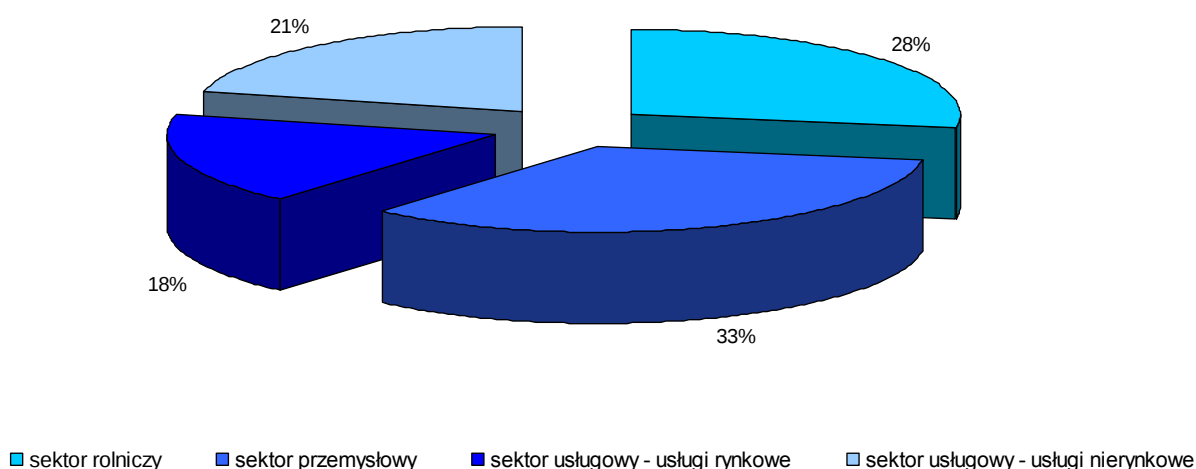
Wykres 12 – Pracujący z podziałem na płeć w gminie Kotlin w latach 1998 - 2008

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Rok 1998 i 1999 to lata w których liczba osób pracujących utrzymuje się na podobnym poziomie (1316 – 1998r. i 1363 – 1999r.) Następnie widoczne jest znaczne załamanie w kwestii ilości osób pracujących. Od roku 2000 do roku 2002 następował sukcesywny spadek ilości osób pracujących. Lata 2003 – 2007 to w porównaniu do lat 2000 – 2002 nieznaczny wzrost osób pracujących, lecz cały czas charakteryzujący się tendencją spadkową. W 2007 następuje diametralny wzrost (w roku 1996 liczba osób pracujących wynosiła 819, a w roku 2007 wzrosła do poziomu 1508 osób pracujących). W ostatnim roku przyjętym do analizy nastąpił ponownie duży spadek, który z poziomu 1508 zmienił się na 916 osób pracujących.

Wykres 13 – Pracujący w gminie Kotlin według sektorów ekonomicznych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS za rok 2003

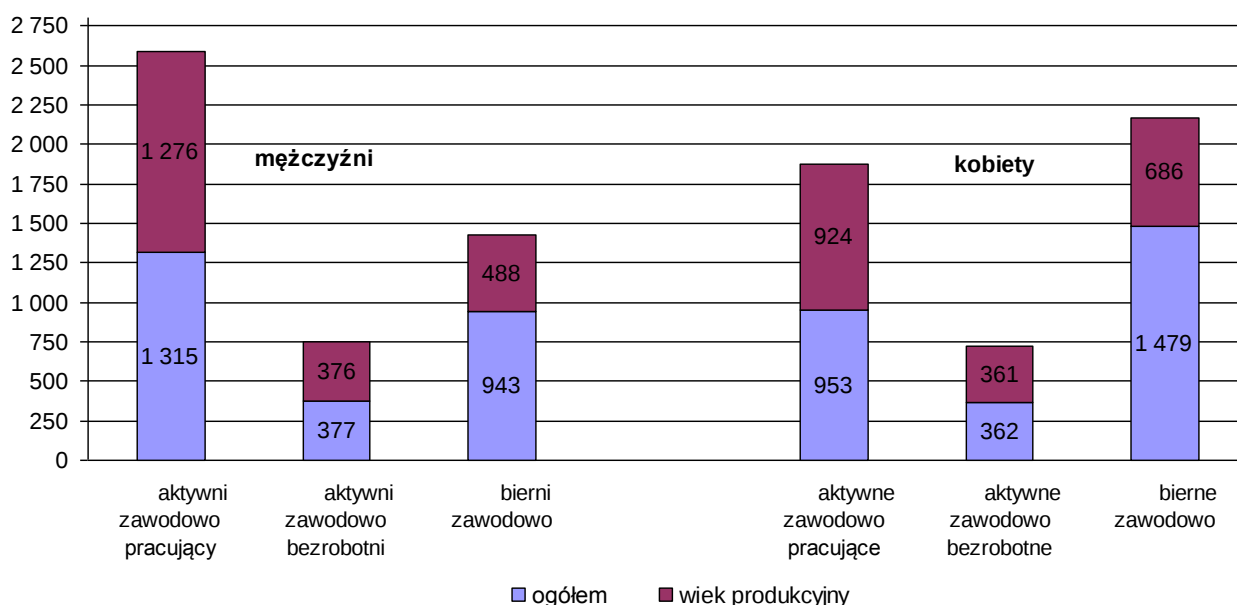
Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w roku 2003 najwięcej osób pracuje w sektorze przemysłowym (295 osób). Znaczną grupę stanowią również mieszkańcy gminy Kotlin, którzy zatrudnieni są w sektorze rolniczym (240 osób). Około 20 % ogółu osób pracujących zatrudnionych jest w sektorze usługowym i pracuje w usługach rynkowych. Najmniejszy odsetek stanowią osoby zatrudnione w sektorze usług usługowych w usługach przemysłowych.

Według danych z tego samego roku ponad 70 % pracujących mieszkańców, według sektora własności, pracowała w sektorze prywatnym, pozostała część zatrudniona była w sektorze publicznym.

Sytuacja na rynku pracy to także bezrobocie w gminie. W latach 2003 – 2008 sytuacja dotycząca bezrobocia kształtowała się bardzo korzystnie. Przez cały ten czas bezrobocie w gminie ulegało zmniejszeniu. W roku 2003 w Powiatowym Urzędzie Pracy zarejestrowanych było 756 osób, a w roku 2008 liczba ta spadła do 279 osób. Tendencje spadkowe w liczbie osób bezrobotnych wskazują na polepszenie sytuacji społeczno – gospodarczej w gminie na przestrzeni analizowanych 6 lat.

W związku z niedostępnością danych na poziomie gminy dotyczących ludności aktywnej zawodowo, niemożliwe jest określenie stopy bezrobocia dla gminy Kotlin. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego gromadzonych na poziomie powiatu, stopa bezrobocia w powiecie jarocińskim na grudzień 2009 wynosi 14%. Wielkość ta nie obrazuje w pełni stopnia bezrobocia w gminie, lecz wskazuje na pewnego rodzaju tendencje kształtujące się w powiecie.

Wykres 14 – Aktywność zawodowa ludności w gminie Kotlin w roku 2002

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – Powszechny Spis Ludności 2002

Wykres ukazujący aktywność zawodową w gminie Kotlin wskazuje, wśród mieszkańców gminy większą aktywność zawodową wykazują mężczyźni. Ogółem w gminie aktywnych zawodowo

Uwarunkowania Rozwoju Gminy Kotlin

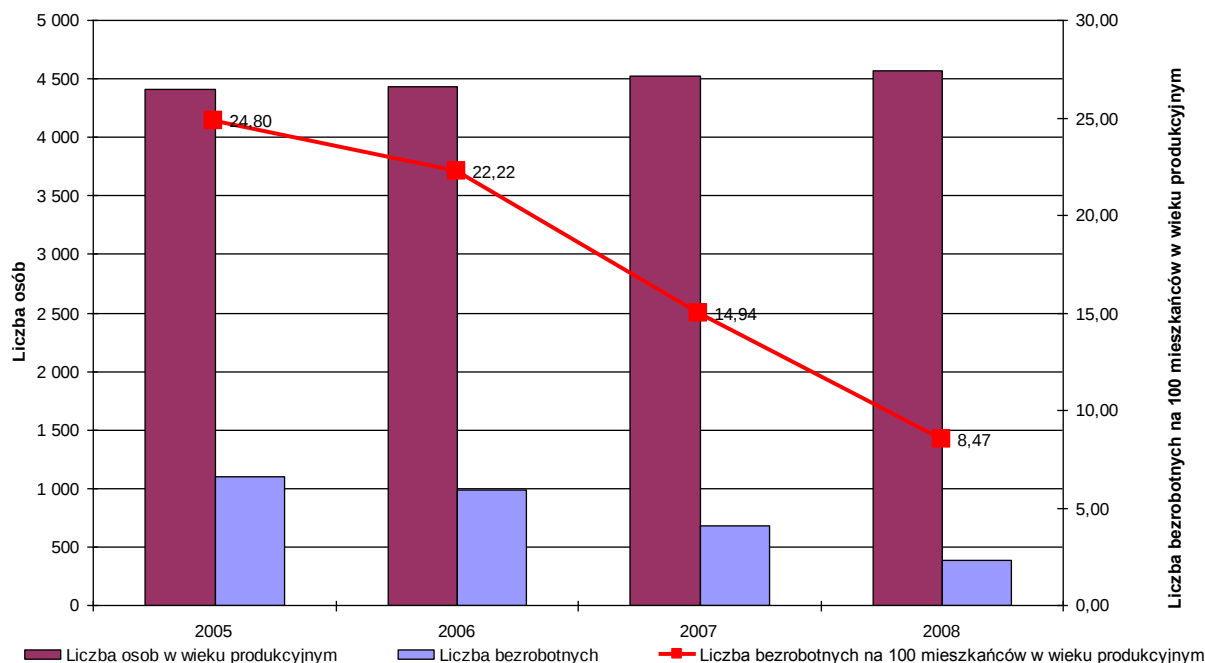
pracujących jest 1315 mężczyzn, z czego 1276 jest w wieku produkcyjnym. W grupie kobiet aktywne zawodowo pracujące są 953 kobiety (w tym 924 są w wieku produkcyjnym). w grupie osób aktywnych zawodowo, lecz bezrobotnych jest ogólnie 377 mężczyzn i 362 kobiety i w grupie obydwu płci zdecydowaną większość stanowią osoby w wieku produkcyjnym. Współczynnik aktywności zawodowej w roku 2002 wynosił 129,6, co świadczy o większej ilości osób wykazujących aktywność zawodową niż osób w wieku produkcyjnym.

Według danych Powszechnego Spisu Ludności z 2002 większą bierność zawodową przejawiają kobiety. Osoby bierne zawodowo to osoby niepracujące i nieposzukujące pracy. W grupie osób nieaktywnych zawodowo znajdują się: osoby niewykazujące chęci do zatrudnienia mimo posiadania zdolności do podjęcia pracy, osoby starsze (w wieku emerytalnym) lub takie, które są w wieku produkcyjnym, ale uzyskały uprawnienia rentowe i nie zamierzają powrócić na rynek pracy. Stan bierności zawodowej dotyczy także osób niepełnosprawnych oraz młodzieży, która nie rozpoczęła jeszcze kariery zawodowej lub czasowo wycofała się z rynku pracy z powodu kontynuowania edukacji lub konieczności opieki nad dzieckiem, rodziną. Stan takiej sytuacji upatrywać można zarówno w większej ilości kobiet w wieku emerytalnym oraz w sprawowaniu przez nie opieki nad dziećmi.

Sytuację bezrobocia w gminie obrazuje ilość osób bezrobotnych na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Na przestrzeni 2005 – 2008, sytuację bezrobocia w gminie obrazuje poniższy wykres:

Wykres 15 – Liczba bezrobotnych na 100 osób w wieku produkcyjnym

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS i Powiatowego Urzędu Pracy w Jarocinie

Wykres wskazuje na spadek liczby bezrobotnych, lecz liczba osób bezrobotnych w roku 2008 przypadająca na 100 osób w wieku produkcyjnym (8,47) jest wielkością znacznie wyższą niż średnia

w województwie w roku 2008 (3,89). Wskazywać to może na wysoki stopień bezrobocia w gminie Kotlin w ostatnich latach.

Rynek pracy, związane z nim bezrobocie i aktywność zawodowa ludności powiązane są z miejscami pracy w gminie. Na terenie gminy Kotlin do najistotniejszych i największych przedsiębiorstw należy zaliczyć:

- „Kotlin” spółka z o.o. z udziałem kapitału norweskiego. Firma ta zajmuje się produkcją przetworów owocowo - warzywnych i pizzy,
- Firma Przemysłowo-Handlowa „Paula” w Parzewie produkująca:
 - suszone koncentraty warzyw, grzybów i owoców,
 - ekstrakty drożdżowe,
 - ekstrakty przypraw i owoców.
- Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowe „Interkotlin”, prowadzące eksport płodów rolnych (głównie cebuli),
- Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska” w Kotlinie, prowadząca piekarnię i sieci sklepów na terenie całej gminy,
- Spółdzielnia Kółek Rolniczych zajmująca się zaopatrzeniem w nawozy, opał, materiały budowlane, oraz wykonująca usługi rolne i transportowe, jak również posiadająca ogólnodostępną stację paliw.

6.2 Sfera gospodarcza

W gminie Kotlin działalność gospodarczą prowadzi 301 podmiotów zarejestrowanych w Krajowym Rejestrze Urzędowym Podmiotów Gospodarki Narodowej (według danych GUS z 2008r).

Tabela 18 – Podmioty gospodarcze zarejestrowane w rejestrze REGON w gminie Kotlin w latach 2000, 2004, 2008 na tle powiatu jarocińskiego

Jednostka terytorialna	Lata		
	2000	2004	2008
Gmina Kotlin	ilość podmiotów gospodarczych		
Ogólnie	248	268	301
Sektor publiczny	10	11	11
Sektor prywatny	238	257	290
Powiat jarociński	ilość podmiotów gospodarczych		
Ogólnie	4 250	4 960	5 409
Sektor publiczny	136	181	184

Sektor prywatny	4 114	4 779	5 225
-----------------	-------	-------	-------

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Ilość podmiotów gospodarczych zarejestrowanych na terenie gminy od roku 2000 do roku 2008 ulegała zwiększeniu. W 2000 liczba podmiotów wynosiła 248, a do roku 2008 wzrosła do 301. Zdecydowaną większość stanowią podmioty z sektora prywatnego. Tendencja zwyżkowa w liczbie podmiotów gospodarczych na przestrzeni lat odzwierciedla ogólną sytuację panującą w całym powiecie jarocińskim, gdzie od roku 2000 liczba pomiotów również ulegała sukcesywnemu zwiększaniu.

W gminie Kotlin większość podmiotów gospodarczych należy do sektora prywatnego. Podmioty gospodarcze z sektora publicznego, na przestrzeni analizowanej dekady stanowiły maksymalnie 4 % zarejestrowanych podmiotów gospodarczych. Poniższa tabela przedstawia ilość podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w ubiegłych latach w poszczególnych sekcjach według Polskiej Klasyfikacji Działalności.

Tabela 19 - Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sektorów własnościowych i sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności w gminie Kotlin w latach 1998 - 2008

Sektory własnościowe	Lata										
	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
ogółem	252	247	248	272	278	286	268	284	283	288	301
sektor publiczny	7	9	10	9	10	11	11	11	11	11	11
sektor prywatny	245	238	238	263	268	275	257	273	272	277	290
SEKCJA A - Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo											
ogółem	10	11	12	12	13	18	17	20	20	16	15
sektor prywatny	10	11	12	12	13	18	17	20	20	16	15
SEKCJA D – Przetwórstwo przemysłowe											
ogółem	23	23	20	19	21	23	18	17	19	21	23
sektor prywatny	23	23	20	19	21	23	18	17	19	21	23
SEKCJA F - Budownictwo											
ogółem	20	26	29	24	25	23	22	29	32	36	46
sektor prywatny	20	26	29	24	25	23	22	29	32	36	46
SEKCJA G – Handel hurtowy i detaliczny											
ogółem	131	111	106	114	115	116	100	105	98	99	101
sektor prywatny	131	111	106	114	115	116	100	105	98	99	101
SEKCJA H - Hotele i restauracje											
ogółem	7	6	6	6	7	7	6	4	4	5	5
sektor prywatny	7	6	6	6	7	7	6	4	4	5	5

SEKCJA I - Transport, gospodarka magazynowa i łączność											
ogółem	21	25	29	27	26	22	22	23	24	22	19
sektor prywatny	21	25	29	27	26	22	22	23	24	22	19
SEKCJA J - Pośrednictwo finansowe											
ogółem	4	7	6	11	11	11	11	13	13	13	12
sektor prywatny	4	7	6	11	11	11	11	13	13	13	12
SEKCJA K - Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej											
ogółem	10	8	8	17	17	21	22	23	23	25	25
sektor publiczny	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
sektor prywatny	9	7	7	16	16	20	21	22	22	24	24
SEKCJA L – Administracja publiczna											
ogółem	2	2	2	12	12	12	12	12	12	12	12
sektor publiczny	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
sektor prywatny				10	10	10	10	10	10	10	10
SEKCJA M - Edukacja											
ogółem	6	8	8	9	9	9	9	9	9	10	11
sektor publiczny	4	6	6	6	6	7	7	7	7	7	7
sektor prywatny	2	2	2	3	3	2	2	2	2	3	4
SEKCJA N – Ochrona zdrowia i pomoc społeczna											
ogółem	4	5	6	6	7	8	12	12	11	12	14
sektor prywatny	4	5	5	6	7	8	12	12	11	12	14
SEKCJA O - Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna,											
ogółem	14	15	16	15	15	16	17	17	18	17	18
sektor publiczny					1	1	1	1	1	1	1
sektor prywatny	14	15	16	15	14	15	16	16	17	16	17

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Podział zarejestrowanych podmiotów według sekcji PKD, jednoznacznie wskazuje na największy udział podmiotów zajmujących się handlem. Liczba podmiotów w tej sekcji zmniejszyła się od roku 1998 ze 131 do 101. Drugą w kolejności sekcją, w której zarejestrowanych jest najwięcej podmiotów gospodarczych jest sekcja F – budownictwo. W 2008 roku ilość podmiotów związanych z branżą budowlaną wynosiła 46 i w porównaniu z pierwszym rokiem przyjętym do analizy, w sekcji tej w ciągu 10 lat nastąpił największy przyrost podmiotów gospodarczych. Najmniej podmiotów należało do sekcji H – hotele, restauracje, co bezpośrednio przekłada się na bardzo słabą sytuację gminy w zakresie zagospodarowania turystycznego.

6.3 Sytuacja finansowa gminy

Gmina jako samodzielna jednostka terytorialna, we własnym zakresie planuje niezbędne wydatki, dostosowując je do przewidywanych dochodów. Rzeczywista sytuacja w zakresie gminnych finansów obrazuje możliwości i umiejętności lokalnego samorządu. Dochody przewyższające wydatki świadczą o prawidłowym wykorzystaniu narzędzi polityki fiskalnej. Ponadto do zadań własnych gminy należy ustalenie hierarchii wydatków.

6.3.1 Dochody gminy Kotlin

Sytuację finansową gminy rozłożyć można na dwa zasadnicze aspekty. Pierwszym z nich są dochody gminne. W gminie Kotlin dochody przedstawiały się następująco:

Tabela 20 – Dochody Gminy Kotlin w latach 2000, 2004, 2008

Jednostka terytorialna	Lata		
	2000	2004	2008
	Dochody [zł]		
Gmina Kotlin [gmina wiejska]	8 435 898,00	11 514 570,00	18 021 960,41
Gmina Jaraczewo [gmina wiejska]	9 378 744,00	12 709 163,00	19 391 966,21
Gmina Jarocin [gmina wiejsko – miejska]	44 216 664,00	62 975 942,00	93 847 966,00
Gmina Żerków [gmina wiejsko – miejska]	13 013 385,00	19 100 630,00	29 436 055,37

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Na przestrzeni lat 2000 – 2008, ogólnie, dochody gminy wzrastały. W 2000r. gminny dochód wynosił około 8,5 mln zł, a do roku 2008 wzrósł do 18 mln zł. Gminę Kotlin, ze względu na powierzchnię swojego terytorium i najmniejszą liczbę ludności, charakteryzuje najmniejszy dochód ze wszystkich gmin powiatu jarocińskiego.

Istotnym czynnikiem w kwestii gminnych dochodów jest tempo ich zmian na przestrzeni lat, a także ich wielkość przypadająca na jednego mieszkańca gminy. Tempo zmian dochodów gminy Kotlin, przedstawiało się następująco:

Tabela 21 – Dochody gminy Kotlin w przeliczeniu na 1 mieszkańca i tempo ich zmian w latach 1998 - 2008

Lata	Dochody ogółem [zł]	Dochody na 1 mieszkańca [zł]	Zmiana [%]
1998	7 194 363,00	991,10	—
1999	7 891 245,00	1 102,13	11,2
2000	8 435 898,00	1 180,01	7,1
2001	9 443 812,00	1 323,78	12,2
2002	9 702 838,00	1 359,89	2,7

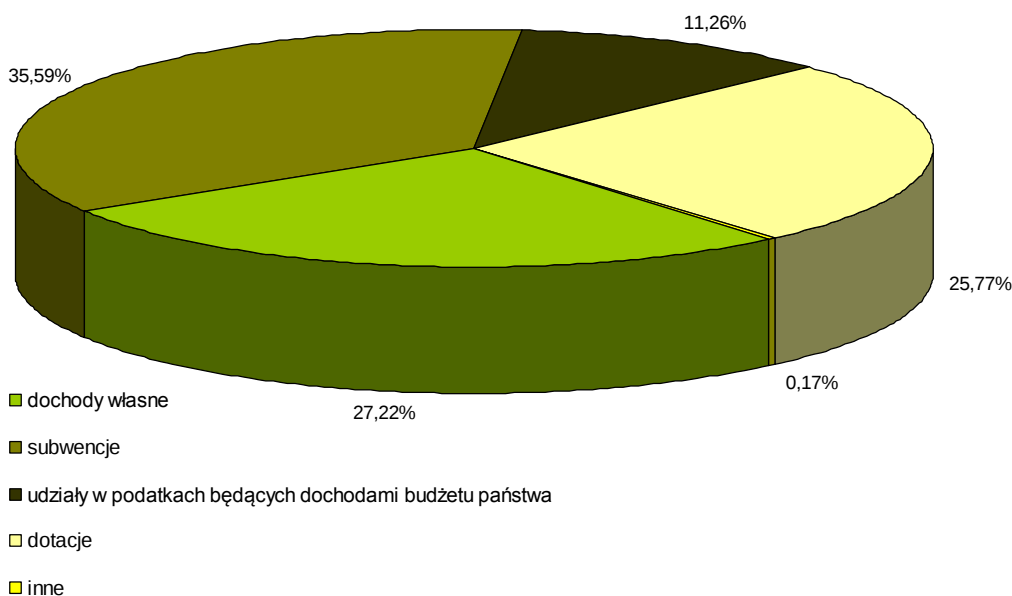
2003	10 198 437,00	1 420,00	4,4
2004	11 514 570,00	1 606,16	13,1
2005	12 293 564,00	1 710,05	6,5
2006	16 440 248,32	2 277,99	33,2
2007	18 060 600,59	2 499,39	9,7
2008	18 021 960,41 zł	2 488,53 zł	-0,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Od roku 1998 dochody w przeliczeniu na jednego mieszkańca wzrastają, ale ze zróżnicowanym tempem. W początkowych latach przyjętych do analizy (lata 1999 -2001) dochody wzrastały w dość jednostajnym tempie wynoszącym od 7 do 12% w skali roku. W latach 2002 – 2003 nastąpił dość duży spadek tempa wzrostu dochodów i w latach tych wynosił około 2 – 4%. W roku 2004 dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca wzrosły o 13 punktów procentowych, a w roku następnym w stosunku do roku poprzedniego o 6%. W całym okresie analizy wyróżnia się rok 2006, w którym wzrost dochodów na jednego mieszkańca wyniósł 33% w porównaniu do roku 2005. Dochody gminne ogólnie wykazują tendencję rosnącą, lecz rok 2008 odznaczył się nieznacznym spadkiem wielkości dochodów na 1 mieszkańca i wyniósł – 0,4%.

Dochody gminne pochodzą z różnych źródeł. W roku 2008 struktura dochodów w gminie Kotlin wyglądała następująco:

Wykres 16 – Struktura dochodów gminy Kotlin w roku 2008

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

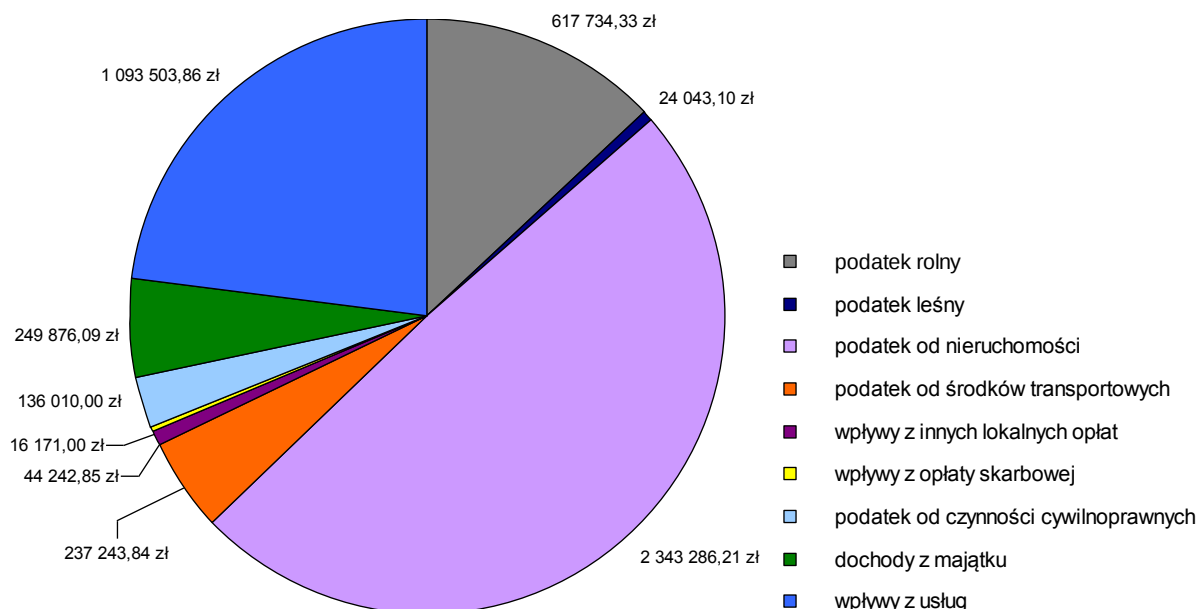
Największy udział w strukturze dochodów gminy mają subwencje. Składają się na nią: subwencja oświatowa oraz część wyrównawcza subwencji ogólnej. Najmniejsze wpływy do budżetu gminy w roku 2008 pochodziły z innych źródeł, na które składają się między innymi środki z budżetu Unii

Uwarunkowania Rozwoju Gminy Kotlin

Europejskiej. Drugie pod względem udziału w strukturze dochodów gminy Kotlin są dochody własne gminy. Mimo, iż dochody własne mają mniejszy udział w tworzeniu dochodów gminy niż subwencje, to gmina największy wpływ ma na dochody własne. Gmina Kotlin dochody własne w roku 2008 uzyskiwała z następujących źródeł:

Wykres 17 – Dochody własne gminy Kotlin w roku 2008

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Największy udział w dochodach własnych gminy mają podatki od nieruchomości. W roku 2008 wynosiły 2 343 286,21 zł. W drugiej kolejności największe wpływy do budżetu gminy pochodzą z działalności usługowej (1 093 503,86 zł) na terenie gminy, a w następnej kolejności z podatku rolnego (617 734,33 zł).

6.3.2 Wydatki gminy

Drugim aspektem, którego nie można pominąć przy analizie sytuacji finansowej gminy, a współtworzącym budżet miasta, są wydatki, które rocznie ponosi gmina.

Tabela 22 – Wydatki gminy Kotlin w przeliczeniu na 1 mieszkańca i tempo ich zmian w latach 1998 - 2008

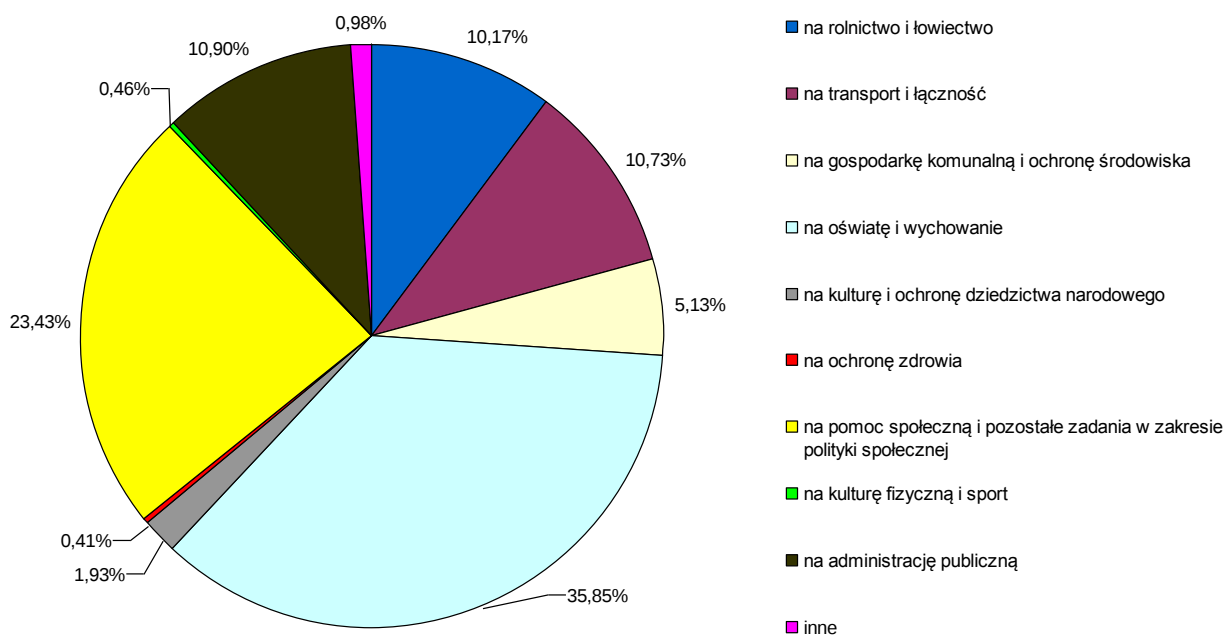
Lata	Wydatki ogółem [zł]	Wydatki na 1 mieszkańca [zł]	Zmiana [%]
1998	7 275 218,00	1 002,23 zł	—
1999	8 468 819,00	1 182,80 zł	18,0
2000	7 845 224,00	1 097,39 zł	-7,2
2001	9 851 596,00	1 380,94 zł	25,8
2002	10 560 161,00	1 480,05 zł	7,2
2003	11 780 907,00	1 640,34 zł	10,8
2004	12 440 688,00	1 735,34 zł	5,8
2005	11 401 595,00	1 585,98 zł	-8,6
2006	16 039 289,20	2 222,43 zł	40,1
2007	17 722 459,66	2 452,60 zł	10,4
2008	18 312 870,46	2 528,70 zł	3,1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Wydatki od roku 1998 wzrastają (poza rokiem 2000 i 2005). W roku 1998 gminne wydatki ogółem wynosiły ponad 7 mln zł, a w roku 2008 przekroczyły 18 mln. Kształtowanie się wielkości wydatków silnie uzależnione jest od dochodów gminy. Wraz ze wzrostem dochodów wzrastają również wydatki, gdyż w sytuacji zwiększonych wpływów do budżetu gminy lokalne władze zaplanować mogą dodatkowe wydatki. Wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca wzrastają. Silny związek między dochodami a wydatkami gminy obrazuje rok 2006, w którym to zaobserwować można było znaczny wzrost dochodów gminy. W tym samym roku podobną, dużą zmianę procentową, zauważyć można w wydatkach gminy.

W roku 2008 wydatki przeznaczone były na:

Wykres 18 – Struktura wydatków w gminie Kotlin w 2008

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Największy udział w strukturze wydatków gminy Kotlin mają wydatki na oświatę i wychowanie. W 2008r. gmina na ten cel przeznaczyła ponad 6 mln zł, co stanowi ponad 35% wszystkich wydatków w gminie. W drugiej kolejności gminne fundusze rozdysponowywane są na pomoc społeczną i inne zadania w zakresie polityki społecznej (w roku 2008 gmina na pomoc społeczną wydała prawie 4,1 mln zł). Wydatki na rolnictwo, administrację publiczną oraz transport i łączność były porównywalne i w 2008 roku kształtowały się na poziomie 10% wszystkich wydatków. Najmniejsze kwoty przyznawane były na ochronę zdrowia (71 119,24 zł) oraz na inne cele, na które składają się: gospodarka mieszkaniowa oraz bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa (gospodarka mieszkaniowa – 8 928,13 zł, bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa – 161 809,29 zł).

6.4 Sfera społeczna

6.4.1 Mieszkalnictwo

Stan zasobów mieszkaniowych odgrywa istotną rolę w kreowaniu jakości życia mieszkańców lokalnej społeczności. Do najważniejszych czynników kształtujących sytuację mieszkaniową na obszarze danej jednostki terytorialnej należą: ilość mieszkań, ilość izb, powierzchnia użytkowa mieszkań. Sprowadzenie tych elementów do wartości jednostkowych pozwala na zweryfikowanie rzeczywistego stanu zasobów mieszkaniowych.

Tabela 23 – Stan zasobów mieszkaniowych w gminie Kotlin w latach 1998 - 2008

Lata	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa mieszkań [m ²]	Średnia powierzchnia mieszkania [m ²]	Średnia liczba osób w mieszkaniu	Powierzchnia użytkowa mieszkań w przeliczeniu na 1 mieszkańca [m ²]
1998	1 680	6 900	133 494	79,5	4,3	18,4
1999	1 687	6 939	134 358	79,6	4,2	18,8
2000	1 690	6 959	134 762	79,7	4,2	18,9
2001	1 694	6 977	135 207	79,8	4,2	19,0
2002	1 675	7 440	150 937	90,1	4,3	21,2
2003	1 753	7 770	157 800	90,0	4,1	22,0
2004	1 762	7 817	159 133	90,3	4,1	22,2
2005	1 767	7 842	159 739	90,4	4,1	22,2
2006	1 775	7 888	160 843	90,6	4,1	22,3
2007	1 781	7 924	161 830	90,9	4,1	22,4
2008	1 797	8 015	164 027	91,3	4,0	22,6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Od roku 1998 ogólna liczba mieszkań w gminie Kotlin uległa zwiększeniu. Na początku okresu przyjętego do analizy w gminie użytkowanych było 1 680 mieszkań, a do roku 2008

liczba ta zwiększyła się do 1 797. Ze wzrostem liczby mieszkań wiąże się również wzrost liczby izb. Ilość izb w gminie w roku 1998 wynosiła 6 900, w roku 2008 ilość izb wzrosła do 8 015.

Powierzchni użytkowa mieszkań, ze względu na wzrost ogólnej liczby mieszkań, uległa zwiększeniu. To z kolei spowodowało zwiększenie się średniej powierzchni użytkowej mieszkania w gminie. Wielkość ta wzrosła z 79,5 m² w roku 1998 do 91,3 m² w roku 2008. Wzrostowi uległa również powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na jednego mieszkańca. Na początku analizowanego okresu powierzchnia przypadająca na jednego mieszkańca wynosiła 18,4 m² i w ostatnim roku analizy wzrosła do 22,6 m².

Zmiana ogólnej liczby mieszkań wykazywał większe tempo wzrostu niż tempo zmian liczby ludności. Zadecydowało to o zmniejszeniu się średniej liczby osób przypadającej jedno mieszkanie.

Na terenie gminy poza terenami zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i zagrodowej, znajdują się tereny należące do spółdzielni mieszkaniowej, dysponujące zabudową mieszkaniową wielorodzinną:

- Spółdzielnia Mieszkaniowa w Kotlinie:
5 budynków wielorodzinnych w Kotlinie (3 budynki 4- kondygnacyjne, 2 budynki 3- kondygnacyjne; liczba mieszkań – 94
- Przedsiębiorstwo Rolne „Rusko” Sp. z o.o.:
2 budynki wielorodzinne 3- kondygnacyjne; liczba mieszkań – 36.

6.4.2 Oświata

Przedszkola

Na terenie gminy Kotlin znajduje się publiczne przedszkole w miejscowości Kotlin. Jest to czterooddziałowe przedszkole, do którego uczęszcza 90 dzieci. Trzy oddziały realizują program dla dzieci 6- letnich, a jeden dla dzieci w wieku 3 – 4 lata. Pośród 90 dzieci korzystających z wychowania przedszkolnego, 55 to dzieci 6- letnie, 19 – 5- letnie i 16 dzieci w wieku 3 – 4 lata. Przedszkole mieści się w budynku Szkoły Podstawowej w Kotlinie i zajmuje 4 sale zajęć. Do dwóch sal przylegają łazienki wyposażone w WC, umywalki i brodzik z prysznicem. Dwie pozostałe sale posiadają wspólną łazienkę. Szatnia dla dzieci to pomieszczenie ogrzewane, znajdujące się wewnątrz przedszkola. Osobnym pomieszczeniem jest rozdzielnia posiłków i zmywalnia naczyń z magazynem naczyń. Dzieci mają do dyspozycji ogrodzony plac zabaw z piaskownicą, ławkami i podstawowym wyposażeniem. Podjazd do przedszkola przystosowany jest dla dzieci na wózkach inwalidzkich.

Program nauczania przedszkolnego realizowany jest również w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych w Woli Książęcej, w Sławoszewie i w Magnuszewicach. Do oddziałów (w kolejności) tych uczęszcza 20, 11, 15 dzieci.

Szkoły podstawowe

W granicach administracyjnych gminy znajdują się 4 szkoły podstawowe.

Kotlin

Szkoła podstawowa w Kotlinie, podlegająca samorządowi gminnemu, wybudowana została w 1989r. szkoła podstawowa zajmuje trzykondygnacyjny budynek obejmujący : 15 sal lekcyjnych, pracownię komputerową z 9 samodzielnymi stanowiskami podłączonymi do internetu, 2 sale gimnastyczne, świetlicę, bibliotekę, blok żywienia (kuchnia, jadalnia, zaplecze) oraz gabinety : lekarski, pielęgniarstwa

i stomatologiczny. Ponadto przy szkole usytuowano boisko sportowe z bieżnią i trybunami oraz kort do tenisa ziemnego. Do szkoły uczęszcza 400 dzieci (dla 90 z nich zorganizowany jest dojazd do placówki), uczących się w 16 oddziałach szkolnych. W szkole realizowany jest program nauczania dla klas I – VI.

Wola Książęca

Szkoła mieści się w nowowytbudowanym, dwukondygnacyjnym obiekcie (1999r.). obejmującym: 7 izb lekcyjnych, salę gimnastyczną, bibliotekę, świetlicę, gabinet lekarski oraz kuchnię z jadalnią. W szkole uczy się 140 dzieci w sześciu klasach (szkoła realizuje program dla klas I – VI). Ponad 70 uczniów korzysta ze zorganizowanych dojazdów na zajęcia.

Sławoszew

W szkole podstawowej w Sławoszewie uczy się 116 uczniów w sześciu klasach (szkoła realizuje program dla klas I – VI). Szkoła mieści się w trzech odrębnych budynkach i posiada 7 sal lekcyjnych. 42 uczniów korzysta z dojazdów do szkoły.

Magnuszewice

W szkole podstawowej w Magnuszewicach uczy się 100 uczniów w sześciu klasach (szkoła realizuje program dla klas I – VI). Szkoła mieści się w dwóch odrębnych budynkach i posiada 7 sal lekcyjnych.

Gimnazja

Kotlin

Gimnazjum w Kotlinie zlokalizowane jest w budynku wspólnym ze Szkołą Podstawową w Kotlinie. Wydzielone zostało osobne piętro, na którym znajduje się 9 sal lekcyjnych, pracownia komputerowa na 10 samodzielnych stanowisk podłączonych do internetu, świetlica, biblioteka i wspólnie wykorzystywany blok sportowy i żywienia. W gimnazjum uczy się 189 dzieci. 60 uczniów korzysta z dojazdów do szkoły.

Wola Książęca

Gimnazjum zlokalizowano w budynku Szkoły Podstawowej w Woli Książęcej. Wydzielone zostało osobne piętro z osobnym wejściem, na którym znajduje się 6 sal lekcyjnych, pracownię komputerową na 10 samodzielnych stanowisk podłączonych do internetu, bibliotekę oraz wykorzystywany wspólnie ze szkołą podstawową, blok sportowy, gabinet lekarski i kuchnię z jadalnią. Dla ponad 40 uczniów zorganizowane zostały dowozy do szkoły. Do gimnazjum uczęszcza 69 uczniów uczących się w czterech klasach.

Tabela 24 – Placówki oświatowe na terenie gminy Kotlin (stan na rok 2000)

Placówka	Lokalizacja/miejscowość	Ilość uczęszczających dzieci	Ilość sal lekcyjnych
Przedszkola	Kotlin	90	4
	Oddział przedszkolny w Woli Książęcej	20	1
	Oddział przedszkolny w Sławoszewie	11	1
	Oddział przedszkolny w Magnuszewicach	15	1
Szkoły podstawowe	Kotlin	400	15
	Wola Książęca	140	7
	Sławoszew	116	7
	Magnuszewice	100	7
Gimnazja	Kotlin	189	9
	Wola Książęca	69	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie Strategii Rozwoju Gminy Kotlin na lata 2001 - 2010

Dane statystyczne obrazujące najbardziej aktualną sytuację w gminnej oświacie, przedstawiają się następująco:

Tabela 25 – Sytuacja oświatowa w gminie Kotlin w 2008r.

Szkolnictwo podstawowe	
obiekty podporządkowane samorządowi gminnemu	4
pomieszczenia szkolne	41
oddziały w szkołach	30
uczniowie	502
Szkolnictwo gimnazjalne	
obiekty podporządkowane samorządowi gminnemu	2
pomieszczenia szkolne	20
oddziały w szkołach	11
uczniowie	305
Przedszkola	
obiekty podporządkowane samorządowi gminnemu	1
oddziały w przedszkolach	5
dzieci	104
oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	2
oddziały (klasy, grupy)	2
dzieci	31

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Dane przedstawiające wychowanie przedszkolne oraz szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne, wskazują na zmniejszającą się liczbę uczniów w szkołach podstawowych. Zwiększeniu uległa natomiast liczba uczniów w szkołach gimnazjalnych. Zmianie nie uległa ogólna liczba obiektów placówek oświatowych.

6.4.3 Kultura

Życie kulturalne gminy skupia się przede wszystkim wokół działalności następujących podmiotów i placówek:

- Gminna Biblioteka Publiczna w Kotlinie z filią Biblioteki Publicznej w Sławoszewie – dane statystyczne dotyczące sytuacji bibliotek w gminie na rok 2008, przedstawia poniższa tabela 23;
- Zespół Folklorystyczno – Taneczny „Sławoszewiaczy” działający przy Bibliotece w Sławoszewie;

Tabela 26 – Placówki biblioteczne na terenie gminy Kotlin (stan na rok 2008)

Placówki biblioteczne	
biblioteki i filie	2
pracownicy bibliotek	4
księgozbiór	28 720
czytelnicy w ciągu roku	1 380
wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	31 261
Wskaźniki	
ludność na 1 placówkę biblioteczną	3 594
księgozbiór bibliotek na 1000 ludności	3 995,5
czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności	192
wypożyczenia księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach	22,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

- Chór „Arion”;
- Zespoły akordeonowe (dziecięce i młodzieżowe) działające przy Społecznym Ognisku Muzycznym. W Kotlinie odbywa się Festiwal Akordeonowy o zasięgu ogólnokrajowym;
- Świetlice wiejskie w miejscowościach: Kotlin, Kurcew, Racendów, Sławoszew, Wilcza, Wola Książęca Twardów.

6.4.4 Sport

W roku 2000 roku rozpoczęła działalność Społeczna Gminna Rada Sportu w Kotlinie. Jej zadaniem jest koordynacja przedsięwzięć z zakresu kultury fizycznej na terenie gminy. Przyjęty przez Społeczną Radę Sportu program działania stanowi obecnie podstawę podejmowania przez gminę działań na rzecz poprawy stanu kultury fizycznej. Do zakresu działania Rady należy :

- opracowanie planu pracy oraz koordynacja jego realizacji;

- opracowanie Gminnego Kalendarza Imprez Sportowo – Rekreacyjnych;
- zabezpieczenie organizacyjno-techniczne imprez;
- przygotowanie reklam oraz odpowiednie rozpropagowanie imprez na terenie działania;
- jak i poza nim (opracowanie informacji dla prasy, radia, telewizji);
- Inicjowanie oraz współdziałanie w zakresie budownictwa obiektów i urządzeń;
- sportowych i rekreacyjnych dla mieszkańców gminy;
- organizowanie dla aktywu sportowego kursów instruktorskich i sędziowskich.

W zakresie kultury fizycznej działalność na terenie gminy prowadzą również:

- Gminny Klub Piłkarski „Błękitni – Sparta” Kotlin;
- Szkolny Związek Sportowy;
- Ludowe Zespoły Sportowe;
- Uczniowski Klub Sportowy w Kotlinie;
- Związek Młodzieży Wiejskiej – sekcja sportowa.

Istniejąca baza sportowa obejmuje:

- sale gimnastyczne w szkołach w Kotlinie i Woli Książęcej;
- boiska piłkarskie o nawierzchni trawiastej w Wysogotówku, Parzewie, Magnuszewicach i Twardowie;
- korty tenisowe o nawierzchni ceglastej – przy szkole podstawowej w Kotlinie;
- boiska do piłki koszykowej w miejscowościach: Kotlin (3 boiska), Sławoszew i Twardów;
- boisko do piłki siatkowej w Kotlinie i Sławoszewie.

Na terenie gminy od kilku lat odbywają się cykliczne zawody sportowe o charakterze regionalnym. Należą do nich:

- Ogólnopolski Bieg Konopnickiej;
- turnieje piłkarskie dla dzieci i dorosłych;
- turnieje w unihokeja;
- imprezy środowiskowe (spartakiady, festyny, konkursy) organizowane dla mieszkańców gminy.

6.4.5 Ochrona zdrowia

Na terenie gminy funkcjonują następujące obiekty opieki zdrowotnej:

- *Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Ośrodek Zdrowia” Kotlin*. Ośrodek zatrudnia 7 osób personelu, w tym: 2 lekarzy rodzinnych, ginekologa, 2 pielęgniarki. Raz w tygodniu w Ośrodku przyjmuje również lekarz kardiolog i psycholog. Ośrodek zapewnia opiekę całodobową oraz pobiera materiały do badań analitycznych.

- *Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Zdrowie”* – Poradnia Pielęgniarek i Położnych. Zakład zatrudnia 5 osób, w tym: 3 pielęgniarki środowiskowo - rodzinne, 1 pielęgniarkę środowiskowo-szkolną oraz 1 położną środowiskowo - rodzinną. Zakład wykonuje wszelkie usługi pielęgniarsko-położnicze w środowisku domowym oraz zapewnia opiekę uczniom w środowisku szkolnym i domowym. Opieka jest zapewniona całodobowo.
- *Indywidualna Praktyka Lekarska* – firma zatrudniająca 4 osoby, w tym: 1 lekarza rodzinnego i 2 pielęgniarki. Zapewnia całodobową opiekę nad chorymi. Wszystkie jednostki opieki zdrowotnej są wyposażone w odpowiedni sprzęt zapewniający możliwość prawidłowego prowadzenia praktyki.

6.4.6 Pomoc społeczna

Zadania z zakresu pomocy społecznej realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Ośrodek jest samodzielną jednostką organizacyjną finansowaną z dwóch źródeł: z budżetu państwa i z budżetu gminy.

W 2008 roku GOPS z budżetu gminy otrzymał 4 097 319,53 zł. Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy są:

- bezdomność,
- ochrona macierzyństwa,
- bezrobocie,
- długotrwała choroba,
- niepełnosprawność,
- bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, w szczególności: w rodzinach niepełnych i wielodzietnych.

GOPS jest organizatorem świadczenia usług opiekuńczych w domu podopiecznego, u osób samotnych, względnie dla osób w rodzinie, która nie może zapewnić im właściwej opieki. Ośrodek prowadzi również punkt doraźnej pomocy, który swoją działalność opiera na zbiorce odzieży, artykułów gospodarstwa domowego, artykułów chemicznych i artykułów żywnościowych pozyskanych z Banku Żywności. Dla zapewnienia pełnego zakresu usług pomocowych, GOPS współpracuje z placówkami pomocowymi i ośrodkami gmin ościennych. Na terenie gminy funkcjonuje również Ośrodek Rehabilitacyjno – Edukacyjny, który swoją działalnością obejmuje 23 dzieci niepełnosprawne. Ośrodek jest podmiotem niepublicznym, którego założycielem jest Stowarzyszenie Praca-Integracja - Samorządność w Jarocinie.

7 Uwarunkowania wynikające ze stanu systemu komunikacji i infrastruktury technicznej

7.1 Transport drogowy i kolejowy

System komunikacji na terenie gminy tworzony jest przez, przebiegającą centralnie przez gminę, drogę krajową nr 11, drogi powiatowe i drogi gminne. Na terenie gminy nie występują drogi wojewódzkie. System komunikacji drogowej uzupełniony jest pierwszorzędową linią kolejową nr 272.

7.1.1 Drogi krajowe

Przez teren gminy przebiega droga krajowa nr 11. Jest to droga położona w zachodniej części kraju o długości 596 km. Przebiega południkowo przez województwa: zachodniopomorskie, wielkopolskie, opolskie i śląskie. Poznański Oddział Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad administruje drogą krajową nr 11 na odcinku 315,885 km Podgaje - Piła - Ujście - Chodzież - Oborniki - Poznań - Kórnik - Jarocin – **Kotlin** - Pleszew - Ostrów Wlkp. - Ostrzeszów - Kępno – Kluczbork. Droga krajowa posiada klasę techniczną GP i pełni rolę drogi tranzytowej, łączącej południe z zachodnią częścią kraju. Ruch tranzytowy odbywa się na odcinku między Pleszewem a Jarocinem i jest dużym utrudnieniem dla mieszkańców gminy. Obowiązujące studium przewiduje budowę obwodnicy miejscowości Kotlin.

Na terenie gminy Kotlin, DK 11 przebiega przez jej centralną część, przecinając wieś Wyszki (w zachodniej części gminy) i Kotlin. Biegnie równolegle do linii kolejowej nr 272.

7.1.2 Drogi wojewódzkie

W granicach administracyjnych gminy Kotlin nie mają przebiegu drogi wojewódzkie. Najbliżej terenu gminy (na północy od granic gminy) położona jest droga wojewódzka nr 443 Jarocin – Gizalki – Rychwał – Tuliszków.

7.1.3 Drogi powiatowe

Na terenie gminy swój przebieg ma 16 dróg, będących w Zarządzie Dróg Powiatowych w Jarocinie. System komunikacyjny oparty na drogach powiatowych jest dobrze rozwinięty i zapewnia bezproblemowe połączenia ze wszystkimi częściami gminy.

Tabela 27 – Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Kotlin

Lp.	Nr drogi	Przebieg drogi
1.	4198P	Twardów - Wyszki
2.	4197P	Kotlin - Racendów
3.	4192P	Kotlin - Sucha
4.	4196P	Kurcew - Wysogotówek (do drogi nr 4195P)
5.	4178P	Pieruchy - Parzew
6.	4200P	Wilcza - Kotlin
7.	4201P	Wyszki - Magnuszewice
8.	4174P	Kotlin - Koryta
9.	4195P	Hilarów – Korzkwy (granica powiatu pleszewskiego)
10.	4202P	Zakrzew - Magnuszewice
11.	4175P	Piekarzew - Orpiszewek
12.	4177P	Kurcew - Strzydzew
13.	4194P	Łuszczaków – Tarce - Wysogotówek
14.	4199P	Wola Książęca - Witaszyce
15.	4176P	Kurcew – Korzkwy (granica powiatu pleszewskiego)
16.	4173P	Zakrzew – Wilczyniec – Wilcza – granica powiatu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie projektu aktualizacji programu ochrony środowiska dla gminy Kotlin na lata 2009- 2012 z perspektywą na lata 2013- 2016

7.1.4 Drogi gminne

Sieć dróg gminnych stanowi najbardziej rozwinięty układ drogowy na terenie gminy. Gmina posiada 56 dróg gminnych.

Tabela 28 - Wykaz dróg gminnych na terenie gminy Kotlin

Lp.	Nr drogi	Przebieg drogi	Długość odcinka [km]	Klasa techniczna
1.	614521P	Wysogotówek	0,7	L
2.	614522P	Wysogotówek – Ślewicz	1,3	L
3.	614523P	Wysogotówek – Racendów	1,6	L
4.	614524P	Wysogotówek – Racendów	1,6	L
5.	614525P	Parzew – Racendów	2,2	L
6.	614526P	Wysogotówek – Wola Książęca	1,9	L
7.	614527P	Wola Książęca – Poniatówka	2,0	L
8.	614528P	Racendów – Twardów	2,6	L
9.	614529P	Racendów – Twardów	3,2	L
10.	614530P	Parzew	1,6	L
11.	614531P	Parzew	0,7	L
12.	614532P	Śławoszew – Nowa Wieś	2,0	L
13.	614533P	Śławoszew – Strzydzew	1,4	L

14.	614534P	Wyszki	0,6	L
15.	614535P	Kotlin – Twardów (ul. Twardowska)	2,6	L
16.	614536P	Kotlin (ul. Leśna)	0,8	L
17.	614537P	Kotlin (ul. Teodorowska)	1,1	L
18.	614538P	Kurcew	2,0	L
19.	614539P	Kurcew – Ameryka	0,4	L
20.	614540P	Wyszki – Magnuszewice	0,8	L
21.	614541P	Magnuszewice – Wilcza	2,7	L
22.	614542P	Magnuszewice – Wilcza droga przez Pędzew	2,1	L
23.	614543P	Wilcza	0,3	L
24.	614544P	Kotlin (ul. Cicha)	0,5	L
25.	614545P	Kotlin – Ruda	1,5	L
26.	614546P	Kotlin (ul. Waliszewska)	0,3	L
27.	614547P	Kotlin (ul. F. Chopina)	0,15	L
28.	614548P	Kotlin (ul. Śniadeckich)	0,28	L
29.	614549P	Kotlin (ul. S. Staszica)	0,4	L
30.	614550P	Kotlin (ul. M. Curie - Skłodowskiej)	0,3	L
31.	614551P	Kotlin (ul. Kpt. Sobczaka)	0,2	L
32.	614552P	Kotlin (ul. Spółdzielców)	0,6	L
33.	614553P	Kotlin (ul. M. Konopnickiej)	0,2	L
34.	614554P	Kotlin (ul. H. Sienkiewicza)	0,2	L
35.	614555P	Kotlin (ul. E. Orzeszkowej)	0,3	L
36.	614556P	Kotlin (ul. J. Słowackiego)	0,8	L
37.	614557P	Kotlin (ul. A. Mickiewicza)	0,35	L
38.	614558P	Kotlin (ul. J. Kochanowskiego)	0,4	L
39.	614559P	Kotlin (ul. Dworcowa)	0,5	L
40.	614560P	Kotlin	1,12	L
41.	614561P	Kotlin (ul. 11 Listopada)	0,3	L
42.	614562P	Kotlin (ul. 3 Maja)	0,3	L
43.	614563P	Kotlin (ul. 15 Sierpnia)	0,3	L
44.	614564P	Wilcza – Dobrzyca	0,9	L
45.	614565P	Kotlin (ul. S. Moniuszki)	0,5	L
46.	614566P	Kotlin (ul. Buchalińska)	1,3	L
47.	614567P	Kotlin	0,6	L
48.	614568P	Lutynia – Wilcza	1,0	L
49.	614569P	Lutynia	1,1	L
50.	614570P	Orpiszewek	0,7	L
51.	614571P	Kotlin (ul. J. Matejki)	0,4	L
52.	614572P	Kotlin (ul. Norwida)	0,5	L
53.	614573P	Racendów - Tarce	3,2	L
54.	614574P	Wola Książęca	2,2	L
55.	614575P	Parzew	0,9	L
56.	614576P	Racendów – Lubinia Mała	2,5	L

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy Kotlin

7.1.5 Sieć kolejowa

Przez teren gminy przebiega pierwszorzędna linia kolejowa nr 272. Rozpoczyna ona swój przebieg w województwie opolskim (Kluczbork) i kończy w stolicy województwa wielkopolskiego, Poznaniu. Jest to linia w pełni zelektryfikowana, pozwalająca rozwijać prędkość do 100 km/h. Na terenie gminy stacja przeznaczona dla ruchu pasażerskiego (jak i towarowego) znajduje się w Kotlinie.

7.1.6 Transport zbiorowy

Głównym środkiem komunikacji zbiorowej na terenie gminy Kotlin są autobusy PKS, należące do oddziałów w Poznaniu, Kaliszu i Jarocinie. Na terenie gminy nie ma dworca autobusowego. Główny przystanek znajduje się we wsi Kotlin, lecz przystanki obsługujące pasażerów znajdują się również w pozostałych wsiach gminy (jedynie wieś Orpiszewek nie posiada przystanku).

Znaczenie w aspekcie komunikacji zbiorowej, odgrywają również lokalne przewozy pasażerskie pociągami osobowymi zatrzymującymi się w Kotlinie (pociągi pośpieszne nie zatrzymują się na dworcu kolejowym w Kotlinie).

7.1.7 Ścieżki rowerowe

Przez obszar gminy Kotlin przebiega transwojewódzka trasa rowerowa „Transwielkopolska Trasa Rowerowa” TTR, odcinek południowy. Południowy odcinek Transwielkopolskiej Trasy Rowerowej - to trasa, łącząca wiele ciekawostek krajoznawczych - architektonicznych i przyrodniczych. Na teren gminy, trasa prowadzi bezpośrednio z Jarocina. Po minięciu mostu na Lutyni, trasa prowadzi do skrzyżowania w Woli Książęcej. Stąd kieruje się na Twardów i Kurcew. Trasa prowadzi wzdłuż doliny górnej Lutyni, mijając urządzenia dawnego młyna i budynek maszynowni i przecinając nasyp byłej kolei wąskotorowej. Na trasie przejazdu zobaczyć można pseudoromański kościół św. Piotra i Pawła z 1898 r. w Twardowie oraz dwór Żychlińskich z II poł. XIX w. W Kurcewie znajdują się ruiny neoklasycznego dworu z poł. XIX w.

Uzupełnieniem trasy o znaczeniu wojewódzkim jest system gminnych tras rowerowych, który pozwala na łatwe dotarcie do wszystkich części gminy.

7.1.8 Infrastruktura turystyczna

Ze względu na małe zróżnicowanie przyrodnicze, brak zbiorników wodnych (istotnego czynnika sprzyjającego rozwojowi turystyki), gmina Kotlin ma słabo rozwiniętą bazę turystyczną. Na obszarze Gminy Kotlin zlokalizowane są 2 całoroczne obiekty zakwaterowania- gospodarstwo agroturystyczne- „Chata Henia” (Marcin Krawczyk, Sławoszew 51, Kotlin) i gospodarstwo agroturystyczne Barbara Dorsz (Sławoszew 56, Kotlin) oraz 3 lokale gastronomiczne:

- Trans- Bar Piwny, ul. Poznańska 49, Kotlin,
- „Green Bar”, ul. Dworcowa 27a, Kotlin,
- „Górski” Grill Bar , ul. Poznańska 1B, Kotlin.

7.2 Infrastruktura techniczna

7.2.1 Zaopatrzenie w wodę

Zaopatrzenie ludności w wodę odbywa się poprzez system ujęć wody, stacji uzdatniania wody i systemu rurociągów. Długość sieci wodociągowej na terenie gminy wynosi :

- rozdzielczej 100,4 km;
- przyłączy 36,3 km;
- łącznie 136,7 km

Na terenie gminy znajduje się sześć ujęć wody, cztery z nich należą do Gminy Kotlin, dwa pozostałe do Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w Kotlinie, która sprzedaje uzdatnioną wodę gminie. Całą siecią administruje gmina.

Tabela 29 – Zestawienie ujęć wody na terenie gminy Kotlin

L.p.	Ujęcie	Lokalizacja	Technologia uzdatniania wody	Średni roczny pobór wody	Właściciel
1.	Kotlin ujęcie gminne	Kotlin, ul. Rymarkiewicza przy SKR Kotlin	Napowietrzanie, filtracja pospieszna 3 filtry pionowe ciśnieniowe, dawkowanie nadmanganianem potasu, okresowa dezynfekcja podchlorynem sodu	146 000m ³	Gmina Kotlin
2.	Kurcew ujęcie gminne	Kurcew, w pobliżu zabudowań mieszkalnych	Napowietrzanie, filtracja pospieszna, 1 filtr ciśnieniowy, okresowa dezynfekcja podchlorynem sodu	95.000m ³	Gmina Kotlin
3.	Magnuszewice ujęcie gminne	Magnuszewice, teren gosp. Rolnego Rusko	Napowietrzanie, filtracja pospieszna, 3 filtry pionowe ciśnieniowe	51 000m ³	Gmina Kotlin
4.	Twardów własność RSP Kotlin	Twardów, teren RSP Kotlin	SUW Twardów RSP, teren RSP	73 000m ³	RSP Kotlin
5.	Wyszki ujęcie gminne	Wyszki na terenie parku w pobliżu rzeki Lutyni	Napowietrzanie, filtracja pospieszna, 4 filtry pionowe ciśnieniowe	16 000m ³	Gmina Kotlin

Źródło: Opracowanie na podstawie Planu Rozwoju Lokalnego

W gminie Kotlin 98 % mieszkańców jest przyłączonych do sieci wodociągowej. Pozostali mieszkańcy korzystają z własnych ujęć, bez dokonywania pomiaru zużytej wody. Na bazie poszczególnych ujęć i stacji uzdatniania wody utworzone zostały wodociągi grupowe dla następujących miejscowości :

– Kotlin – Orpiszewek:

Zaopatruje w wodę wsie Kotlin, Orpiszewek, przysiółek Buchaliniec i RSP Kotlin. Ujęcie wody znajduje się na terenie RSP Kotlin wraz ze stacją uzdatniania wody. Ze względu na pojawiające się okresowo niedobory wody wodociąg Kotlin – Orpiszewek połączony jest z wodociągiem grupowym Twardów oraz zasilany jest awaryjnie z ujęcia zakładowego ZPOW Kotlin. Wodociąg zrealizowany został w latach 1998 – 1990. długość sieci wodociągowej wynosi około 12 km, w tym przyłączy około 5 km.

– Kurcew – Sławoszew:

Zaopatruje wsie Kurcew i Sławoszew z ujęcia wody znajdującego się w parku, w Kurcewie. Długość sieci wynosi 11 km, w tym długość przyłączy 6 km

– Magnuszewice –Wilcza:

Zaopatruje wsie Magnuszewice i Wilcza. Wodociąg zasilany jest z ujęcia wody w Magnuszewicach i połączony jest z wodociągiem Kotlin – Orpiszewek. Długość sieci wynosi 3,826 km

– Twardów – Wola Książęca – Wysogotówek- Racendów – Parzew:

Zaopatruje wsie: Twardów, Parzew, Wola Książęca, Wysogotówek i Racendów. Połączony jest z wodociągiem Kotlin – Orpiszewek i zasilany jest z dwóch ujęć głębinowych, położonych na terenie RSP Twardów. Długość sieci wynosi 43 km, w tym długość przyłączy 12,1 km.

– Wyszki:

Zaopatruje w wodę wieś Wyszki z ujęcia zlokalizowane w tej wsi. Długość sieci wynosi około 4,5 km.

Wszystkie wodociągi za wyjątkiem Wyszek są ze sobą połączone co umożliwia lepsze zaopatrzenie w wodę (szczególnie w czasie awarii i wysokich poborów). Wraz z budową w latach 90 - tych ubiegłego wieku wodociągów, podjęto także budowę kanalizacji sanitarnej. W latach 90- tych wybudowana została zupełnie od podstaw kanalizacja miejscowości Kotlin. Ścieki komunalne kierowane są na mechaniczną oczyszczalnię ścieków z rolniczym ich wykorzystaniem, która jest własnością „Kotlin” Sp. z o.o. W roku 2003 oddana została do użytku nowoczesna oczyszczalnia ścieków w Wyszkiach o przepustowości 300 m³/ dobę. W Wyszkiach wybudowano także i oddano do użytku sieć kanalizacji sanitarnej.

Na terenie Gminy Kotlin zlokalizowanych jest 5 stacji uzdatniania wody (SUW):

1. SUW Magnuszewice wraz z wodociągiem, studnia głębinowa o głębokości 146,5 m i wydajności 50 m³/ h, zlokalizowana na terenie PGR Magnuszewice i połączona z wodociągiem grupowym

w Kotlinie, zaopatruje w wodę wsie Magnuszewice i Wilcza oraz gospodarstwo rolne należące do spółki „Rusko”, średnie zapotrzebowanie wody wynosi ok. 23,5 m³/ h ogółem, w tym dla wsi Magnuszewice – 15,3 m³/ h, dla wsi Wilcza – 8,2 m³/ h,

2. SUW Kotlin wraz z wodociągiem wiejskim, 2 studnie głębinowe (miocenijskie) o głębokości S1 – 148m i S2 – 146,5 m i wydajności 40,0 m³/ h, każda pracuje w cyklu przemiennym, zlokalizowane na terenie byłego SKR Kotlin i połączona z wodociągiem grupowym Twardów, zaopatruje w wodę wieś Kotlin, gospodarstwo RSP przy ul. Poznańskiej i ul. Waliszewskiej, wieś Orpiszewek, ul. Buchalińską, woda jest uzdatniana w procesie ciśnieniowego napowietrzania i filtracji jednostopniowej przez złożę piaskowe z prędkością 10 m/h, uzdatniona woda jest gromadzona w 1 zbiorniku wyrównawczym o pojemności 200 m³, średnie dobowe zapotrzebowanie wody wynosi ok. 600 m³/ d,
3. SUW Twardów – zasilany jest dwoma ujęciami głębinowymi o wydajności 48 m³/ h i łączy się z wodociągiem „Kotlin”, zlokalizowany jest na terenie gospodarstwa RSP w Twardowie wraz ze stacją uzdatniania i pompownią II stopnia oraz 3 zbiornikami wody czystej po 100 m³ każdy, wydajność stacji wynosi 1140 m³/ dobę, zaopatruje w wodę wsie Twardów, gospodarstwo RSP, Parzew, Wolę Książęcą, Wysogotówek i Racendów, stacja ta połączona jest ze stacją wodociągową w Kurcewie, średnie zapotrzebowanie wody na cele komunalne, gospodarcze i przeciwpożarowe wynosi ok. 845 m³/ dobę ogółem, w tym wieś Twardów – 181 m³/ d, RSP Twardów - 25 m³/ d, Wola Książęca – 270 m³/ d, Racendów – 116 m³/ d, Parzew – 164 m³/ d,
4. SUW Kurcew – studnia głębinowa o głębokości 139 m i wydajności 27 m³/ h włączona jest do wodociągu wiejskiego Twardów, znajduje się w Kurcewie na terenie parku, woda zawiera związki żelaza i siarkowodoru, dlatego musi być uzdatniana, woda pompowana jest w hydroforni I i II°, pompownia zaopatruje w wodę wsie Kurcew i Sławoszew, średnie zapotrzebowanie wody wynosi dla wsi Sławoszew – 185 m³/d a dla wsi Kurcew – 125 m³/ d,
5. SUW Wyszki – studnia głębinowa o głębokości 140 m i wydajności 16,0 m³/ h oraz hydrofornia ze stacją uzdatniania, zlokalizowana przy parku wiejskim, zaopatruje w wodę wieś Wyszki i dawne gospodarstwo PGR, średniodobowe zaopatrzenie na wodę wynosi 70 m³/ d.

Tabela 30 – Zestawienie zbiorcze danych dotyczących sieci wodociągowej w gminie w latach 2000 - 2008

	J. m.	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Wodociągi										
długość czynnej sieci rozdzielczej	km	100,8	100,8	100,8	100,8	100,8	100,8	100,8	100,6	101,0
długość czynnej sieci rozdzielczej będącej w zarządzie bądź administracji gminy	km	99,0	99,0	99,0	99,0	99,0	99,0	99,0	100,0	100,4
połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt	1 229	1 229	1 233	1 240	1 242	1 249	1 264	1 236	1 263
woda dostarczona gospodarstwu domowemu	dm ³	279,2	367,5	344,7	246,2	281,8	279,0	300,4	334,3	447,1
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	-	-	6 634	6 690	6 666	6 692	6 699	6 745	6 779

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

7.2.2 Sieć kanalizacji sanitarnej

Gmina Kotlin posiada 45,5 km sieci kanalizacji sanitarnej, z czego:

- kanał grawitacyjny – 33,4 km;
- kanał tłoczny – 12,1 km;
- przepompownie ścieków – 18 szt. (Twardów – 5 szt., Wyszki – 6 szt., Kotlin – 7 szt.)
- przyłącza kanalizacji sanitarnej – 12,6 km.

Pośród wszystkich posesji podłączonych do systemu wodociągowego, tylko część odprowadza ścieki w sposób zorganizowany. Pozostała część posesji unieszkodliwia ścieki przy pomocy przydomowych oczyszczalni (3 szt.) i zbiorników bezodpływowych (392 szt.). Aktualnie siecią kanalizacji sanitarnej objęte są wsie: Kotlin (długość sieci – 28,27 km), Twardów (11,19 km), Wyszki (6,04 km). Ścieki odprowadzane są na gminną oczyszczalnię ścieków w Wyszki, o przepustowości 247 m³/dobę. Na terenie gminy zlokalizowany jest rurociąg tłoczny odprowadzający ścieki na oczyszczalnię ścieków w Cielczy, będący własnością PWiK w Jarocinie.

Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (KPOŚK) powstał w celu wypełnienia zobowiązań Rzeczypospolitej Polskiej w części dotyczącej dyrektywy 91/271/EWG w sprawie oczyszczania ścieków komunalnych przyjętych w Traktacie Akcesyjnym Polski do Unii Europejskiej. Program został zatwierdzony przez Rząd RP w dniu 16 grudnia 2003 r. Stanowi on plan inwestycyjny w zakresie gospodarki wodno-ściekowej, jaki musi zostać zrealizowany przez Polskę, aby osiągnąć wymagane efekty ekologiczne. 30 maja 2005 została przyjęta pierwsza *Aktualizacja KPOŚK* jako realizacja obowiązku, wynikającego z ustawy z dnia 18 lipca 2001 roku Prawo wodne, nałożonego na Ministra Środowiska, a polegającego na okresowej aktualizacji zapisów KPOŚK, nie rzadziej jednak niż raz na dwa lata. W wyniku aktualizacji KPOŚK sporządza się wykaz niezbędnych przedsięwzięć w zakresie wyposażenia aglomeracji w systemy kanalizacji zbiorczej i oczyszczalnie ścieków do końca 2010 r., 2013 r. i 2015 r. Rozporządzeniem nr 165/06 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 31 lipca 2006 r. w sprawie wyznaczenia aglomeracji Kotlin wyznaczono aglomerację Kotlin. Aglomeracja ta (id PLW119) obejmuje swym zasięgiem tereny objęte systemem kanalizacji zbiorczej (Kotlin, Racendów,

Sławoszew, Parzew, Magnuszewice, Twardów, Wola Książęca, Wyszki, Wysogotówek, Wilcza) zakończonym oczyszczalnią ścieków zlokalizowaną w miejscowości Wyszki, położone w Gminie Kotlin.

Tabela 31 – Aglomeracja Kotlin według Aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych 2009

AKPOŚK	jednostka	Kotlin
Nazwa aglomeracji	—	Kotlin
Nr aglomeracji	—	PLWI 1190
Region wodny	—	Warta
dorzecze	—	Odra
RLM ³ aglomeracji	osoba	6500
Liczba mieszkańców korzystających z systemu kanalizacyjnego	osoba	4748
Długość sieci kanalizacyjnej ogółem (sanitarnej i ogólnospławnej) w aglomeracji	km	43,2
%RLM korzystających z sieci kanalizacyjnej	%	73,0
RLM korzystających z sieci kanalizacyjnej	osoba	4748
Stan mieszkańców skanalizowanych w 2015 r	osoba	6500
% mieszkańców skanalizowanych w 2015 r	%	100
Długość sieci planowana do budowy do 2015 r	km	14,6
Długość sieci planowana do modernizacji	km	6,0
ID oczyszczalni	—	PLWI1190
Nazwa oczyszczalni	—	Wyszki
Przepustowość średnia	m ³ /d	850
Przepustowość oczyszczalni	m ³ /d	1100
Wydajność istniejącej oczyszczalni	RLM	6500
Ładunek RLM dostarczony do oczyszczalni	RLM	6500
% RLM dostarczony do oczyszczalni	%	100
Nakłady inwestycyjne (ogółem) na sieci kanalizacyjne w latach 2007- 2015	tys zł	5869,8
Nakłady inwestycyjne na oczyszczalnię ścieków wraz z przeróbką osadu	tys zł	2000

Źródło: opracowanie na podstawie Aktualizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kotlin” na lata 2009- 2012 z perspektywą na lata 2013- 2016

³ RLM – równoważna liczba mieszkańców

Gmina posiada kanalizację deszczową zlokalizowaną wzdłuż dróg gminnych o długości 2,4 km:

Kotlin:

- ul. Śniadeckich – 0,2 km;
- ul. Słowackiego – 0,4 km;
- ul. Norwida – 0,4 km;
- ul. Spółdzielców – 0,6 km;
- ul. Waliszewska – 0,15 km;
- ul. Konopnickiej – 0,2 km;
- ul. Sienkiewicza – 0,2 km;
- ul. Orzeszkowej – 0,25 km
- Wyszki – 0,3 km

Tabela 32 - Zestawienie zbiorcze danych dotyczących sieci kanalizacyjnej w gminie w latach 2000 - 2008

	J. m.	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Kanalizacja										
długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	23,1	23,1	23,1	26,9	29,3	30,2	47,7	49,5	50,2
długość czynnej sieci kanalizacyjnej będącej w zarządzie bądź administracji gminy	km	22,0	22,0	22,0	25,8	28,2	29,1	43,2	45,0	45,5
ścieki odprowadzone	dam ³	158,4	161,1	166,7	151,5	91,0	114,3	148,0	259,0	733,6
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	-	-	2707	2983	2973	3053	3235	3 257	3330

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

7.2.3 Gospodarka odpadami

Kwestie dotyczące gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Kotlin ustanawia *Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy Kotlin*, przyjęty uchwałą nr XXXIII/157/2005 przez Radę Gminy Kotlin z dnia 30 grudnia 2005 roku. Zobowiązuje on mieszkańców do wyposażenia każdej nieruchomości w co najmniej jeden pojemnik o pojemności 110l. Selektywna zbiórka odbywa się do pojemników specjalnie do tego przeznaczonych z podziałem na szkło białe, szkło kolorowe, makulaturę i plastik. Zainicjowano także selektywną zbiórkę „u źródła”- odpady segreguje się do 4 worków. W gminie podpisanych jest ok. 1319 umów pomiędzy mieszkańcami a ZGO Jarocin na odbiór tych odpadów. W zakresie gospodarki odpadami Gmina Kotlin od 2008 roku należy do Porozumienia Międzygminnego zrzeszającego 17 gmin z terenu Wielkopolski: Borek Wlkp., Chocz, Czermin, Dobrzyca, Dominowo, Gizalki, Jaraczewo, Jarocin, Kórnik, Krzykosy, Książ Wlkp., Nowe Miasto nad Wartą, Piaski, Środa Wlkp., Zaniemyśl, Żerków i Kotlin. Zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych objętych jest 95,4 % mieszkańców Gminy Kotlin.

Z danych zawartych w Planie Gospodarki Odpadami dla Porozumienia Międzygminnego wynika, że w 2007 roku na terenie Gminy Kotlin zebrano:

1555,9 Mg odpadów komunalnych, w tym 1474 Mg odpadów zmieszanych, 2,7 Mg makulatury, 59,8 Mg szkła i 19,4 Mg tworzyw sztucznych.

Prognozuje się, że wskaźnik nagromadzenia odpadów komunalnych z gospodarstw domowych (na terenach wiejskich) będzie wzrastał ze 192,9 kg/mk/rok- w 2008 roku do 215,2 kg/mk/rok- w roku 2019.

Do głównych źródeł powstawania odpadów komunalnych należą:

- gospodarstwa domowe;
- obiekty infrastrukturalne;
- usuwane z domostw odpady wielkogabarytowe takie jak meble, pralki, lodówki itp.;
- budowy, remonty, demontaże obiektów budowlanych;
- obszary ogrodów, parków, cmentarzy, targowisk;
- czyszczone ulice i place;
- elementy niebezpieczne zawarte ilość odpadach komunalnych.

Najwięcej odpadów pochodzi z gospodarstw domowych. Ilość odpadów komunalnych produkowanych w gminie Kotlin przedstawiona została w poniższej tabeli:

Tabela 33 - Ilość odpadów komunalnych z gospodarstw domowych powstająca na terenie gminy Kotlin obliczona według wskaźników dla roku 2000

Nazwa Miejscowości	Liczba ludności	Odpady ogółem	Odpady podatne na segregację						Pozostałe
			Odpady organiczne	Papier i tektura	Szkło	Tworzywa sztuczne	Metale	Tekstylia	
		[0,116 Mg/M/rok]	[0.16]	[0.13]	[0.13]	[0.08]	[0.04]	[0.03]	[0.43]
Kotlin	3008	348,93	55,83	45,36	45,36	27,91	13,96	10,47	150,04
Kurcew	248	28,77	4,60	3,74	3,74	2,30	1,15	0,86	12,37
Magnuszewice	652	75,63	12,10	9,83	9,83	6,05	3,03	2,27	32,52
Orpiszewek	148	17,17	2,75	2,23	2,23	1,37	0,69	0,52	7,38
Parzew	262	30,39	4,86	3,95	3,95	2,43	1,22	0,91	13,07
Racendów	287	33,29	5,33	4,33	4,33	2,66	1,33	1,00	14,32
Sławoszew	381	44,20	7,07	5,75	5,75	3,54	1,77	1,33	19,00
Twardów	605	70,18	11,23	9,12	9,12	5,61	2,81	2,11	30,18
Wilcza	306	35,50	5,68	4,61	4,61	2,84	1,42	1,06	15,26
Wola Książęca	701	81,32	13,01	10,57	10,57	6,51	3,25	2,44	34,97
Wysogotówek	236	27,38	4,38	3,56	3,56	2,19	1,10	0,82	11,77
Wyszki	417	48,37	7,74	6,29	6,29	3,87	1,93	1,45	20,80
Razem dla gminy	7251	841,12	134,58	109,35	109,35	67,29	33,64	25,23	361,68

Źródło: opracowanie na podstawie „Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy Kotlin”

Odpady komunalne z terenu Gminy Kotlin składowane są na składowisku odpadów położone w północno-zachodniej części wsi Kotlin. Powierzchnia terenu składowiska wynosi 1,2 ha. Składowisko posiada dwie kwatery wyłożone folią PCV, na której jest ułożony drenaż dla przyjmowania odcieków. Ocieki odprowadzane są rurociągiem do oczyszczalni ścieków. Pojemność wysypiska gwarantuje jego eksploatację przez okres około 25 lat.

Wg Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2008- 2011 z perspektywą na lata 2012- 2019 składowisko to kwalifikuje się do zamknięcia po 2012 roku. Po 2012 roku przewiduje się funkcjonowanie (w ramach Porozumienia Międzygminnego) 3 składowisk- w Witaszyczkach (gm. Jarocin), Nadziejecie (gm. Środa Wlkp.), Smogorzewie (gm. Piaski).

7.2.4 Elektroenergetyka

System zaopatrzenia gminy Kotlin w energię elektryczną oparty jest na linii wysokiego napięcia 110 kV, przebiegającej przez południową część gminy. Gmina posiada „Plan zaopatrzenia Gminy Kotlin w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe”, według którego, do roku 2015 w gminie nie wystąpią braki energii elektrycznej.

W gminie zlokalizowany jest Główny Punkt Zasilania we wsi Wilcza (GPZ 110/15 kV). Z GPZ energia rozprowadzana jest liniami średniego napięcia (15 kV) po terenie całej gminy. Następnie dostarczana jest do mieszkańców gminy liniami niskiego napięcia ze stacji transformatorowych (15/0,4 kV), zlokalizowanych na terenie całej gminy (łączna liczba stacji transformatorowych – 66 szt.).

Łączna długość linii elektroenergetycznych (wysokiego i średniego napięcia) na terenie gminy wynosi 188,8 km, z czego 95 % stanowią linie napowietrzne.

7.2.5 Sieć gazowa

Gmina Kotlin nie posiada własnej sieci gazowej. Właścicielem i jednocześnie zarządcą istniejącej na terenie gminy sieci gazowej są:

- „ANCO” Sp. z o.o., ul. Długa 44, 63-200 Jarocin;
- Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwa SA w Warszawie Oddział w Zielonej Górze

Na terenie gminy Kotlin leży część udokumentowanego złoża gazu ziemnego „Jarocin”, dla którego utworzono obszar i teren górniczy „Jarocin I” (koncesja nr 128/93 z dnia 21 czerwca 1993 r. na wydobywanie gazu, wydana przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (koncesja ważna do dnia 21 czerwca 2018r).

Gaz ziemny, z którego korzystają mieszkańcy gminy, pochodzi ze złoża na terenie gminy. Kopalnia gazu ziemnego znajduje się we wsi Wilcza. Wybudowana została tam stacja redukcyjno – pomiarowa I^o, z której doprowadzany jest gaz gazociągiem średniego ciśnienia do wsi na terenie gminy. Sieć gazową mają wybudowane wsie : Kotlin, Kurcew, Sławoszew i Parzew oraz częściowo Twardów. Budowa sieci gazowej w gminie przebiega etapami.

7.2.6 Ciepłownictwo

Budynki mieszkalne na terenie gminy są ogrzewane indywidualnie, opalane tradycyjnie: miałem węglowym, węglem i koksem. Na terenie Kotliny istnieje zbiorcza kotłownia ogrzewająca budynki należące do Spółdzielni Mieszkaniowej. Ponadto mieszkańcy Kotliny mogą korzystać z gazu sieciowego dla celów grzewczych, który jest doprowadzony na teren wsi Kotlin, Sławoszew i część wsi Twardów.

Doprowadzenie sieci gazowej do wszystkich części gminy umożliwi jej wykorzystanie do celów grzewczych, co spowoduje znaczne zmniejszenie emisji pyłów i zanieczyszczeń do atmosfery.

7.2.7 Telekomunikacja

System telekomunikacyjny w gminie Kotlin związany jest ze światłowodową linią telekomunikacyjną, przebiegającą wzdłuż istniejącej drogi krajowej nr 11, z Jarocina do Pleszewa.

Wszystkie miejscowości gminy mają dostęp do sieci telekomunikacyjnej. Przeprowadzona została modernizacja istniejącej sieci i wybudowana została nowa centrala telefoniczna, która mieści się w budynku nowej szkoły podstawowej w Kotlinie.

8 Uwarunkowania wynikające z zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia

Przyczynami zagrożeń ludności i jej mienia mogą być zjawiska naturalne lub też takie których sprawcą jest człowiek (zagrożenia antropogeniczne).

8.1 Zagrożenia naturalne

Na terenie gminy nie występują obszary wybitnie narażone na zagrożenia bezpieczeństwa ludności i jej mienia. Zagrożenie dla środowiska oraz zdrowia i życia ludzi stanowić ewentualnie może możliwość wystąpienia klęsk żywiołowych w postaci powodzi i pożarów.

8.2 Zagrożenia antropogeniczne

Na terenie Gminy Kotlin do poważnych awarii może dojść na skutek awarii urządzeń technicznych w zakładach przemysłowych, a także podczas transportu materiałów niebezpiecznych (w wyniku kolizji drogowej lub kolejowej oraz rozszczelnienia się cystern). Zdarzenia o znamionach poważnej awarii powstają w głównej mierze w wyniku transportu kolejowego (30% wg badań WIOŚ, 2008) lub drogowego (14% wg badań WIOŚ, 2008). Produkcyjno-rolniczy charakter gminy może sprawiać, że niewłaściwa gospodarka chemikaliami może powodować skutki dla środowiska niemożliwe do usunięcia. Na terenie Gminy Kotlin do zakładów o dużym ryzyku wystąpienia awarii przemysłowej można zakwalifikować Kotlin Sp. z o.o., który jest największym zakładem przemysłowym w gminie oraz stacje paliw płynnych. Stacje te mogą stwarzać potencjalne zagrożenie, jednakże tylko w wypadku nieprzestrzegania odpowiednich przepisów. A zagrożenie to wynika ze stosowania znacznych ilości produktów naftowych. Poważne zagrożenie mogą także stwarzać przewożone przez obszar gminy substancje niebezpieczne jak np. chlor, kwas siarkowy, SO₂, ropopochodne itp. zarówno transportem drogowym (głównie droga nr 11) jak i kolejowym.

Stan klimatu akustycznego jest jednym z najistotniejszych czynników określających jakość środowiska, bezpośrednio odczuwalnym przez człowieka i mającym fundamentalne znaczenie dla możliwości odpoczynku i regeneracji sił. Narażenie na hałas może stwarzać zagrożenie dla zdrowia. Spośród wielu rodzajów hałasu (komunikacyjny, przemysłowy i komunalny) najtrudniejszy problem, ze względu na obszar i liczbę osób objętych jego oddziaływaniem oraz praktyczne możliwości ograniczania, stanowi aktualnie hałas komunikacyjny, w szczególności drogowy. Głównym źródłem hałasu na terenie Gminy Kotlin jest transport samochodowy, związany z przebiegiem drogi krajowej nr 11.

Potencjalne zagrożenie stanowi również występowanie napowietrznej linii elektroenergetycznej 110 kV, a co za tym idzie występującego wzdłuż niej pola elektromagnetycznego.

9 Uwarunkowania wynikające z dotychczasowego przeznaczenia, zagospodarowania i uzbrojenia terenu

9.1 Struktura przestrzenna gminy

Większość miejscowości z terenu gminy ma proveniencję średniowieczną, udokumentowaną w źródłach historycznych: Kotlin – 1283 r.,– lokacja na prawie średzkim, Kurcew – 1434 r., Magnuszewice – 1389 r., Orpiszewek – 1411 r., Racendów – 1388 r., Sławoszew – 1395 r., Twardów – 1262 r., Słupia – 1299 r., Wilcza – 1403 r. Wola Książęca – 1304 r., Wyszki 1429 rok. Charakteryzują się układami przestrzennymi powstałymi na bazie rozwoju dróg.

Dzisiejsze schematy planistyczne wsi są w większości efektem XIX wiecznych zmian w strukturze własnościowej gruntów oraz regulacji dróg wiejskich, podczas których najstarsze owalnicowe układy ruralistyczne zmieniano na ulicówki, regularne rzędówki liniowe lub wielodrożnicowe. W większości są to układy wsi rzędowych. Uregulowanymi rzędówkami liniowymi są: Twardów, Racendów, Wola Książęca i Wilcza. Wsiami o układzie wielorzędowym są: Kotlin, Sławoszew, Magnuszewice, Orpiszewek i Wyszki. Przykładem wsi folwarcznych są: Kurcew, Parzew. Żaden z zachowanych historycznych układów ruralistycznych z terenu gminy nie został wpisany do rejestru zabytków.

Dzisiejsza zabudowa gminy Kotlin to w głównej mierze zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Jest to zabudowa ukształtowana pod wpływem warunków panujących w zaborze pruskim. Ówczesne przepisy prawa budowlanego wymuszały zastępowanie drewnianej zabudowy mieszkalnej obiektami wznoszonymi z trwalszych materiałów tj. cegły i kamienia. Efektem tego jest śladowa ilość zabudowy drewnianej, a zabudowę poszczególnych miejscowości znajdujących się na terenie gminy stanowią budynki murowane, usytuowane kalenicą równolegle do osi drogi. Są to budynki parterowe, często z poddaszem użytkowym.

Rysunek 3 – Charakterystyczna zabudowa miejscowości gminy Kotlin

Źródło: opracowanie własne

Nowsze obiekty mieszkalnictwa jednorodzinnego lokalizują się przede wszystkim na peryferiach największych miejscowości gminy. Najintensywniejszy rozwój nowych terenów mieszkaniowych zaobserwować można w Kotlinie, Magnuszewicach i Woli Książęcej. Nowe obiekty mieszkaniowe to obiekty parterowe bądź też obiekty parterowe z poddaszem użytkowym.

W strukturze przestrzennej gminy Kotlin wyróżniają się tereny rozproszonej zabudowy zagrodowej, zlokalizowane przede wszystkim w północnej i północno – wschodniej części gminy.

Rysunek 4 – Zabudowa zagrodowa gminy Kotlin

Źródło: opracowanie własne

W centrach wsi występują duże powierzchnie terenów zajętych przez obszary byłych PGR-ów i rolniczych spółdzielni produkcyjnych. Są to często obszary od dłuższego czasu nieużytkowane, a ze względu na lata wybudowania często objęte ochroną konserwatorską. Niektóre z takich terenów zostały przekształcone

i zmodernizowane. Przykładem takich zmian jest mieszcząca się w Parzewie Firma produkcyjno – handlowa „PAULA”, która ma swoją siedzibę w budynkach byłej mleczarni.

Rysunek 5 – Teren jednej z rolniczych spółdzielni produkcyjnych

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 6 – Firma produkcyjno – handlowa „PAULA”

Źródło: opracowanie własne

Prawie każda z miejscowości gminy posiada podstawowe usługi. W miejscowościach Kotlin, Magnuszewice, Twardów i Sławoszew znajdują się parafie rzymsko – katolickie. Cmentarze zlokalizowane są przy parafiach, a dodatkowo cmentarz znajduje się w miejscowości Racendów. Placówki oświatowe (szkoły podstawowe) zlokalizowane są w największych miejscowościach w Kotlinie, w Woli Książęcej, Magnuszewicach i w Sławoszewie jednak usługi wyższego rzędu zlokalizowane są wyłącznie w ośrodku gminnym.

Jednostką przestrzenną wyróżniającą się zdecydowanie spośród pozostałych jest ośrodek gminny. Ośrodek gminny Kotlin, znacznie wyróżnia się pod względem zabudowy spośród pozostałych miejscowości. Wpływa na to przede wszystkim znaczna przewaga ludnościowa (około 40 % całkowitej liczby mieszkańców gminy, to mieszkańcy ośrodka gminnego) jak i charakter Kotliny, który pełni rolę ośrodka skupiającego większość usług publicznych na terenie gminy. Rozwój przestrzenny Kotlin oparty jest o przebieg drogi krajowej nr 11. Na obszarze przyległym do tej drogi nastąpił najintensywniejszy rozwój zabudowy. Jest to przede wszystkim zabudowa usługowa, gdzie skupia się większość usług publicznych, lecz występuje tutaj również zabudowa mieszkaniowo – usługowa. Tranzytowy charakter drogi krajowej uwarunkował również zlokalizowanie przy jej przebiegu największego zakładu produkcyjnego gminy – firmy „Kotlin” oraz dużej rolniczej spółdzielni produkcyjnej (obecnie w upadłości).

Rysunek 7 – Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Kotlinie

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 8 - Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Kotlinie

Źródło: opracowanie własne

Pozostałe usługi w Kotlinie zlokalizowane są przy drogach stanowiących bezpośrednie dojazdy do drogi krajowej. Przy drodze takiej (ul. Powstańców Wielkopolski) mieści się siedziba Urzędu Gminy Kotlin, bank i ośrodek medyczny. Na równoległej ulicy znajduje się poczta, sklepy wielobranżowe i obiekt gastronomiczny.

Zabudowa mieszkaniowa Kotlina nie wyróżnia się na tle pozostałych miejscowości gminy. W najstarszych częściach Kotlina jest to zabudowa typowa dla całej gminy Kotlin (zabudowa parterowa z poddaszem użytkowym, usytuowana kalenicą równolegle do osi drogi). Najstarsze obiekty mieszkaniowe zlokalizowane są w centralnej części Kotlina. Trendy kształtowania się zabudowy na terenie ośrodka gminnego wskazują na lokalizowanie się nowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w północnej części miejscowości oraz na terenach położonych pomiędzy drogą krajową, a linią kolejową, w południowo – zachodniej części miejscowości.

Ze względu na funkcje ośrodka gminnego, którą pełni Kotlin oraz liczbę mieszkańców, znajdują się tutaj również tereny zajęte pod zabudowę mieszkaniową wielorodzinną. W większości jest to

zabudowa z lat 80- tych, dwu i trzy- kondygnacyjna. W jej najbliższym otoczeniu zlokalizowane są nowsze obiekty wielorodzinne (dwu- kondygnacyjne). Na terenie budownictwa wielorodzinnego znajdują się również budynki garażowe, należące do mieszkańców. Tereny mieszkalnictwa wielorodzinnego znajdują się w centralnej części wsi, w bliskim sąsiedztwie drogi krajowej nr 11.

Rysunek 9 – Budynki wielorodzinne w miejscowości Kotlin

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 10 - Budynki wielorodzinne w miejscowości Kotlin

Źródło: opracowanie własne

Zabudowa mieszkaniowa stanowi zdecydowaną większość zabudowy Kotlinu. Usługi lokalizują się w ścisłym centrum miejscowości, tworząc usługowe centrum miejscowości.

Główne funkcje gminy to rolnictwo i przemysł (przetwórstwo rolno – spożywcze, produkcja materiałów budowlanych w oparciu o istniejące zasoby surowców).

Zdecydowaną większość terenu gminy stanowią grunty rolne. Tereny zurbanizowane to przede wszystkim tereny wsi sołeckich oraz, występująca głównie w północnej części gminy, rozproszona zabudowa zagrodowa.

W ogólnej powierzchni gminy niewielki odsetek stanowią kompleksy leśne zlokalizowane głównie w północnej części gminy.

W obrębie terenu gminy Kotlin nie występują obszary objęte Krajowym Systemem Obszarów Chronionych (KSOCh), czyli parki narodowe, rezerваты przyrody, zespoły przyrodniczo – krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu. Gmina położona jest w zlewni chronionej rzeki Prosny oraz zlewni rzeki Lutyni. Dolina Prosny wg Krajowej Sieci Ekologicznej (ECONET) stanowi korytarz ekologiczny o znaczeniu krajowym, a w miejscu jej ujścia do rzeki Warty znajduje się obszar węzłowy o znaczeniu międzynarodowym (19M) traktowany jako strefa buforowa. Istniejące tereny leśne i dopływy Lutyni : Kotlinka, Patoka i Radowica przepływające przez gminę Kotlin tworzące naturalne ciągi ekologiczne i są łącznikami przyrodniczymi pomiędzy gminą a gminami ościennymi. Wg podziału fizjonograficznego ECONET – PL obszar gminy należy do typu krajobrazu naturalnego, nizinnego równin perygracyjnych. W strukturze przestrzennej gminy wyróżnić można następujące obszary:

- tereny zurbanizowane;
- tereny rolne;
- kompleksy leśne;
- doliny rzeczne stanowiące naturalne ciągi ekologiczne;

9.2 Bilans terenów

Sposób użytkowania gruntów w gminie Kotlin przedstawia poniższa tabela :

Tabela 34 – Sposób użytkowania gruntów w gminie Kotlin

L.P.	Wyszczególnienie	Powierzchnia [ha]	Udział procentowy [%]
1.	Użytki rolne	7005	83,91
2.	Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	957	11,46
3.	Tereny mieszkaniowe	37	0,44
4.	Tereny przemysłowe	23	0,28
5.	Inne tereny zabudowane	11	0,13
6.	Zurbanizowane tereny niezabudowane	1	0,01
7.	Tereny rekreacyjno - wypoczynkowe	12	0,14
8.	Drogi	217	2,60
9.	Tereny kolejowe	30	0,36
10.	Użytki kopalne	15	0,18
11.	Grunty pod wodami	3	0,04
12.	Użytki ekologiczne	0	—
13.	Nieużytki	34	0,41
14.	Tereny różne	3	0,04

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Kotlin

Największy udział w strukturze użytkowania gruntów gminy Kotlin mają grunty rolne, co potwierdza rolniczy charakter gminy. Ponad 80% wszystkich gruntów gminy stanowią użytki rolne. Tereny mieszkaniowe zajmują jedynie 37 ha gminy, co stanowi 0,44% powierzchni. W porównaniu do

pozostałych gruntów, wyróżniają się grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione (powierzchni 957 ha, co stanowi 11,46 % powierzchni gminy), chociaż ilość lasów na terenie gminy ocenia się jako niską.

9.3 Sytuacja planistyczna

Na terenie gminy Kotlin uchwalonych zostało sześć miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w tym 2 sporządzone na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym i 4 na podstawie ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Tabela 35 – Zestawienie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Kotlin

L.p.	Nr uchwały	Data uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	Przedmiot i obszar miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
1.	XXXV/189/2001	29 września 2001 r.	MPZP na obszarze wsi Wyszki gmina Kotlin; obszar – 1,17 ha, działki nr: 14/3, 14/4 Przedmiotem ustaleń planu są: – Teren urządzeń do odprowadzania, unieszkodliwiania i oczyszczania ścieków; – Teren zieleni izolacyjnej; – Teren drogi wewnętrznej.
2.	X/61/2003	3 października 2003 r.	MPZP na obszarze wsi Kotlin gmina Kotlin; działki nr: 271/1, 295/1 Przedmiotem ustaleń planu są: – Teren usług komercyjnych; – Teren zieleni izolacyjnej.
3.	XXXII/173/2001	30 kwietnia 2001 r.	MPZP terenu górniczego: złoża kruszywa naturalnego na obszarze wsi Twardów gmina Kotlin, działki nr: 404/1, 403. Przedmiotem ustaleń planu są: – Obszary górnicze; – Tereny górnicze; – Drogi dojazdowe.
4.	XLIV/235/2002	27 sierpnia 2002 r.	MPZP na obszarze wsi Parzew gmina Kotlin; obszar – 5,33 ha, działki nr: 211/1, 211/2, 211/8, 90/5. Przedmiotem ustaleń planu są:

			– Teren działalności gospodarczej; – Teren urządzeń do odprowadzania; unieszkodliwiania i oczyszczania ścieków; – Teren zieleni izolacyjnej; – Teren drogi lokalnej.
5.	XII/72/03	3 grudnia 2003 r.	MPZP na obszarze wsi Wyszki i Kotlin gmina Kotlin – część pierwsza. Przedmiotem ustaleń planu są: – Teren zabudowy mieszkaniowej; – Teren zabudowy usługowej i mieszkaniowej; – Teren usług komercyjnych; – Teren usług; – Teren działalności gospodarczej; – Teren parkingów; – Teren upraw polowych; – Teren zieleni; – Teren układów komunikacyjnych.
6.	XXIV/114/2004	30 grudnia 2004 r.	MPZP na obszarze wsi Wyszki i Kotlin gmina Kotlin – część druga. Przedmiotem ustaleń planu są: – Teren zabudowy mieszkaniowej; – Teren zabudowy usługowej i mieszkaniowej; – Teren usług komercyjnych; – Teren usług; – Teren działalności gospodarczej; – Teren parkingów; – Teren upraw polowych; – Teren zieleni; – Teren układów komunikacyjnych.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Kotlin

10 Uwarunkowania wynikające z potrzeb i możliwości rozwoju gminy

Aby jak najpełniej zidentyfikować potrzeby i możliwości rozwoju gminy, przeprowadzona została analiza SWOT.

Tabela 36 – Analiza SWOT gminy Kotlin

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
– położenie przy drodze krajowej nr 11 i pierwszorzędowej linii kolejowej nr 272; – duże powierzchnie terenów rolnych, potencjalnie możliwych do zainwestowania; – brak barier w procesie inwestycyjnym wynikających z występowania prawnych form ochrony przyrody; – dobrze rozwinięta sieć dróg powiatowych i gminnych, uzupełniająca układ drogowy oparty na drodze krajowej nr 11; – korzystne położenie gminy w stosunku do większych ośrodków miejskich (Jarocin, Kalisz, Pleszew, Ostrów Wielkopolski); – dobry stan techniczny dróg gminnych; – pełne zwodociągowanie na obszarze gminy; – dobrze rozwinięta baza oświatowa; – położenie na terenie gminy zakładów przetwórstwa owocowo – warzywnego o znaczeniu ogólnokrajowym („Kotlin” Sp. z o.o., „PAULA” – Firma Produkcyjno - Handlowa); – dobre warunki glebowe i wysoka kultura rolna, gwarantujące plony o wysokiej jakości.	– zły stan techniczny drogi krajowej nr 11; – przeciążenia w ruchu występujące na drodze krajowej nr 11; – brak obwodnicy miejscowości Kotlin; – brak sieci kanalizacyjnej we wszystkich wsiach sołeckich; – wysokie i wciąż rosnące bezrobocie i związane z tym postępujące ubożenie społeczeństwa; – brak naturalnych zbiorników wodnych hamujący w istotny sposób rozwój turystyki; – niewielka ilość kompleksów leśnych, która negatywnie wpływa na możliwości rozwoju turystyki i rekreacji na terenie gminy.
SZANSE	ZAGROŻENIA
– budowa, rozbudowa i systematyczna modernizacja sieci kanalizacyjnej; – wykorzystanie funduszy unijnych w celu zintensyfikowania rozwoju urządzeń infrastruktury technicznej; – pozyskanie nowych inwestorów i powstanie nowych miejsc pracy jest szansą na zmniejszenie wzrastającego bezrobocia; – stworzenie przez lokalny samorząd warunków sprzyjających rozwojowi małej przedsiębiorczości na terenie gminy; – wzrost liczby gospodarstw agroturystycznych na terenie gminy, który potencjalnie może przyczynić się do przyciągnięcia do gminy mieszkańców miast, poszukujących nowych miejsc do rekreacji; – planowana budowa zbiorników wodnych na rzece Lutynia, które poza swoim głównym przeznaczeniem (retencja wody), stać się mogą doskonałym miejscem wypoczynku i rekreacji;	– ogólnopolskie tendencje związane ze wzrostem bezrobocia; – powodowane sytuacją gospodarczą kraju zamknięcia zakładów pracy na obszarze gminy; – postępująca zmniejszanie się opłacalności produkcji rolnej; – zbyt niskie nakłady na oświatę w gminie; – typowo rolniczy charakter gminy nie zachęca inwestorów; – produkcyjno- rolniczy charakter gminy może sprawiać, że niewłaściwa gospodarka chemikaliami może powodować skutki dla środowiska niemożliwe do usunięcia; – brak urządzeń do utylizacji gnojówki i gnojowicy może stać się przyczyną do znacznego skażenia bakteriologicznego gruntu, wód podziemnych i powierzchniowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Kotlin

11 Uwarunkowania wynikające ze stanu ładu przestrzennego i wymogów jego ochrony

Przez ład przestrzenny zgodnie z definicją zawartą w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym należy rozumieć takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno - gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno – estetyczne.

Na tle wyżej wymienionej definicji analiza stanu ładu przestrzennego na terenie gminy Kotlin uwzględnia następujące czynniki:

- strukturę przestrzenną,
- strukturę zainwestowania.

Strukturę przestrzenną obszaru gminy kształtuje w głównej mierze jej położenie w ciągu drogi krajowej nr 11 i przy linii kolejowej nr 272. Dodatkowo na strukturę przestrzenną mają wpływ liczne doliny rzeczne przecinające teren gminy i związane z nimi ciągi ekologiczne, które należą do najistotniejszych składników środowiska przyrodniczego (na terenie gminy nie występują obszary prawnie chronione). Obok dolin rzecznych w strukturze przestrzennej gminy znaczenia odgrywają również kompleksy leśne. Pomimo niewielkiej ilości obszarów leśnych w gminie, stanowią one bardzo ważny element struktury przestrzennej gminy. Wymienione uwarunkowania z jednej strony stanowią pewnego rodzaju barierę rozwoju przestrzennego (obszary dolin rzecznych, ze względu na brak na terenie gminy istotniejszych form ochrony przyrody, powinny być bezwzględnie chronione), a z drugiej kształtują strukturę przyrodniczą sprzyjającą rozwojowi funkcji turystycznych i rekreacyjnych.

W przypadku struktury zainwestowania w gminie Kotlin jednoznacznie możemy stwierdzić, iż do najbardziej zainwestowanych terenów należą obszary miejscowości Kotlin. Mieszczą się tu podstawowe usługi publiczne dla mieszkańców gminy, a ze względu na to, że ponad 40 % mieszkańców gminy zamieszkuje wieś Kotlin, charakteryzuje się on również największym stopniem rozwoju funkcji mieszkaniowych i usługowych. Pozostałe tereny zainwestowane to przede wszystkim tereny pozostałych wsi sołeckich, w przypadku których największe to Wola Książęca i Magnuszewice, gdzie oprócz zabudowy mieszkaniowej, dostępne są również podstawowe usługi publiczne. Na pozostałych obszarach dominuje funkcja rolnicza z występującą punktowo zabudową zagrodową.

12 Uwarunkowania służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych

Uwarunkowania dotyczące zagospodarowania terenu wynikające z realizacji ponadlokalnych celów publicznych na poziomie województwa i kraju określa między innymi Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego, który zakłada:

- włączenie drogi krajowej nr 11 na odcinku Poznań – Ostrów - Wielkopolski – Kępno - Bytom do sieci dróg ekspresowych;
- realizacja obwodnicy dla miejscowości Kotlin położonej na ciągu drogi krajowej nr 11;
- modernizacja i zwiększenie prędkości (≥ 120 km/h) na linii kolejowej Poznań – Ostrów Wielkopolski – Kępno – Katowice;
- ponadlokalne zadania zespołów gmin w zakresie ochrony wód i obszarów przyrodniczo cennych na terenie województwa wielkopolskiego w ramach porozumień międzygminnych - „Grupa projektów w zakresie kanalizacji sanitarnej i oczyszczania ścieków na terenie obejmującym część zlewni rzeki Warty powyżej powierzchniowego ujęcia wody pitnej dla miasta Poznania” - 11 gmin: Dobrzyca, Gołuchów, Czarniejewo, Jaraczewo, **Kotlin**, Żerków, Koźmin Wielkopolski, Września, Jarocin, Śrem, Książ Wielkopolski. oraz powiatów: Śrem, Jarocin, Pleszew, Września i Środa Wielkopolska;
- prowadzenie prac związanych z budową, rozbudową i modernizacją układów sieciowych i stacji wodociągowych; Usługi kanalizacyjne wymagają stałego rozwoju:
 - ilościowego (dostosowanie możliwości odbioru, odprowadzenia i unieszkodliwiania ścieków do stale wzrastających potrzeb w tym zakresie),
 - jakościowego (zapewnienie jakości i niezawodności unieszkodliwiania odprowadzanych ścieków; oczyszczalnie o przepustowości powyżej 2000 m³/db wymagają dostosowania do usuwania związków biogennych).

Ponadto w Planie Zagospodarowania Przestrzennego zapisano zadania koordynowane przez Wielkopolski Zarząd melioracji i Urządzeń Wodnych polegające na budowie zbiorników dolinowych na rzece Lutyni w ramach zwiększania retencji. Budowa zbiorników nie została zaliczona do zadań o znaczeniu ponadlokalnym, nie mniej jednak ma ona ogromne znaczenie dla rozwoju gminy.

Zadania o znaczeniu ponadlokalnym, obejmujące obszar gminy Kotlin zapisane zostały również w Strategii Rozwoju Powiatu Jarocińskiego na lata 2008 – 2013 i stanowią cele operacyjne powiatu. Do celów zapisanych w strategii powiatu, a związanych z zadaniami planowanymi do realizacji na terenie gminy, należą:

- prowadzenie działań lobbingowych na rzecz budowy zbiorników retencyjnych – termin realizacji: lata 2008 - 2015;
- wsparcie działań i przedsięwzięć związanych z regulacją stosunków wodnych;
- budowa obwodnicy w ciągu drogi krajowej nr 11 na odcinkach: Witaszyce – Twardów (długość odcinka – 2,927 km), Twardów – Kotlin (długość odcinka – 3,396 km); termin realizacji – 2014 - 2020

- umieszczenie drogi ekspresowej S11 w zmodyfikowanej Transeuropejskiej Sieci Transportowej TEN-T;

13 Wymagania dotyczące ochrony przeciwpowodziowej

W czasie intensywnych opadów i roztopów Lutynia, Kotlinka i Patoka występują ze swoich koryt i zalewają dna dolin.

W latach suchych natężenie przepływu w ciekach znacznie się zmniejsza. Rzeki są częściowo uregulowane, a zdarzające się lokalnie zalewy są krótkotrwałe, obejmują głównie użytki zielone i nie są obszarowo duże.

Zagrożenie powodziowe w gminie stanowi rzeka Lutynia.

SPIS RYSUNKÓW:

Rysunek 1 - położenie gminy Kotlin na tle województwa Wielkopolskiego	9
Rysunek 2 – położenie gminy Kotlin w powiecie jarocińskim	10
Rysunek 3 – Charakterystyczna zabudowa miejscowości gminy Kotlin	101
Rysunek 4 – Zabudowa zagrodowa gminy Kotlin.....	102
Rysunek 5 – Teren jednej z rolniczych spółdzielni produkcyjnych	102
Rysunek 6 – Firma produkcyjno – handlowa „PAULA”	103
Rysunek 7 – Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Kotlinie	104
Rysunek 8 - Rolnicza Spółdzielnia Produkcyjna w Kotlinie	104
Rysunek 9 – Budynki wielorodzinne w miejscowości Kotlin	105
Rysunek 10 - Budynki wielorodzinne w miejscowości Kotlin	105

SPIS TABEL:

Tabela 1 - Klasy bonitacyjne gruntów ornych i użytków zielonych na terenie powiatu jarocińskiego i gminy Kotlin. Stan na 2004r.	12
Tabela 2 - Kompleksy rolniczej przydatności gleb na terenie powiatu jarocińskiego i gminy Kotlin w latach 2000-2004.....	13
Tabela 3 – Rejestr pomników przyrody na terenie gminy Kotlin.....	18
Tabela 4 - Wykaz zasobów kopalin w Gminie Kotlin (stan na 31.12.2007 rok)	34
Tabela 5 - Udział procentowy poszczególnych gruntów ornych najwyższych klas bonitacyjnych (stan na 2004r.).....	36
Tabela 6 – Struktura użytkowania gruntów w gminie Kotlin (stan na 1 stycznia 2009r.)	37
Tabela 7 – Stan prawny gruntów gminy Kotlin – studium władania (stan na 1 stycznia 2009r.).....	38
Tabela 8 - Obiekty wpisane do rejestru obiektów zabytkowych województwa wielkopolskiego na terenie gminy Kotlin	42
Tabela 9 – Sytuacja demograficzna gminy Kotlin na tle sytuacji demograficznej województwa wielkopolskiego i powiatu jarocińskiego w latach 2000, 2004 i 2008	54
Tabela 10 –Liczba ludności w poszczególnych wsiach sołeckich w gminie Kotlin; stan na 31 grudnia 2008r.....	55
Tabela 11 – Ruch naturalny w gminie Kotlin w latach 1998 - 2008	56
Tabela 12 – Liczba zawartych małżeństw w gminie Kotlin w latach 1998 - 2008.....	57
Tabela 13 – Migracje na pobyt stały w gminie Kotlin według typu i kierunku w latach 1998 - 2008	58
Tabela 14 – przyrost rzeczywisty w gminie Kotlin w latach 1998 - 2008	60

Tabela 15 – Liczba ludności w poszczególnych grupach ekonomicznych w gminie Kotlin w latach 1998 - 2008.....	64
Tabela 16 – Dane liczbowe przedstawiające wskaźniki obciążenia demograficznego w gminie Kotlin w latach 1998 - 2008.....	65
Tabela 17 – Struktura wykształcenia ludności w gminie Kotlin	65
Tabela 18 – Podmioty gospodarcze zarejestrowane w rejestrze REGON w gminie Kotlin w latach 2000, 2004, 2008 na tle powiatu jarocińskiego	71
Tabela 19 - Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według sektorów własnościowych i sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności w gminie Kotlin w latach 1998 - 2008.....	72
Tabela 20 – Dochody Gminy Kotlin w latach 2000, 2004, 2008	75
Tabela 21 – Dochody gminy Kotlin w przeliczeniu na 1 mieszkańca i tempo ich zmian w latach 1998 - 2008	75
Tabela 22 – Wydatki gminy Kotlin w przeliczeniu na 1 mieszkańca i tempo ich zmian w latach 1998 - 2008	78
Tabela 23 – Stan zasobów mieszkaniowych w gminie Kotlin w latach 1998 - 2008.....	79
Tabela 24 – Placówki oświatowe na terenie gminy Kotlin (stan na rok 2000)	83
Tabela 25 – Sytuacja oświatowa w gminie Kotlin w 2008r.	83
Tabela 26 – Placówki biblioteczne na terenie gminy Kotlin (stan na rok 2008)	84
Tabela 27 – Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Kotlin.....	88
Tabela 28 – Zestawienie ujęć wody na terenie gminy Kotlin.....	91
Tabela 29 – Zestawienie zbiorcze danych dotyczących sieci wodociągowej w gminie w latach 2000 - 2008.....	94
Tabela 30 – Aglomeracja Kotlin według Aktualizacji Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych 2009	95
Tabela 31 - Zestawienie zbiorcze danych dotyczących sieci kanalizacyjnej w gminie w latach 2000 - 2008.....	96
Tabela 32 - Ilość odpadów komunalnych z gospodarstw domowych powstająca na terenie gminy Kotlin obliczona według wskaźników dla roku 2000.....	97
Tabela 33 – Sposób użytkowania gruntów w gminie Kotlin.....	106
Tabela 34 – Zestawienie obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na terenie gminy Kotlin.....	107
Tabela 35 – Analiza SWOT gminy Kotlin	109

SPIS WYKRESÓW:

Wykres 1 – Struktura użytkowania gruntów w gminie Kotlin (stan na 1 stycznia 2009r.)	37
Wykres 2 – Liczba ludności i gęstość zaludnienia gminy Kotlin w latach 1998 - 2008	55
Wykres 3 - Liczba mężczyzn, kobiet i współczynnik feminizacji w gminie Kotlin w latach 1998 - 2008.	56
Wykres 4 – Ruch naturalny w gminie Kotlin w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w latach 1998 - 2008	57
Wykres 5 – Wielkość i kierunki migracji w gminie Kotlin w latach 1998 - 2008	59
Wykres 6 – Zameldowania i wymeldowania w gminie Kotlin oraz saldo migracji w gminie Kotlin w latach 1998 - 2008	60
Wykres 7 – Piramida płci i wieku gminy Kotlin w 2008r.....	62
Wykres 8 – Struktura wieku ekonomicznego ludności gminy Kotlin w latach 1998 - 2008	63
Wykres 9 – wskaźniki obciążenia demograficznego w gminie Kotlin w latach 1998 - 2008	64
Wykres 10 – Źródła utrzymania ludności gminy Kotlin	66
Wykres 11 - Źródła utrzymania ludności gminy Kotlin – ludność bierna zawodowo.....	67
Wykres 12 – Pracujący z podziałem na płeć w gminie Kotlin w latach 1998 - 2008.....	68
Wykres 13 – Pracujący w gminie Kotlin według sektorów ekonomicznych	68
Wykres 15 – Aktywność zawodowa ludności w gminie Kotlin w roku 2002.....	69
Wykres 16 – Struktura dochodów gminy Kotlin w roku 2008	76
Wykres 17 – Dochody własne gminy Kotlin w roku 2008	77
Wykres 18 – Struktura wydatków w gminie Kotlin w 2008	78

WYKORZYSTANE MATERIAŁY:

1. Studium Uwarunkowań i Kierunków Przestrzennego Zagospodarowania Gminy Kotlin uchwalone Uchwałą Rady Gminy Kotlin Nr XII/75/99 z dnia 09 lipca 1999r.;
2. Zmiana Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego uchwalonego Uchwałą Nr XLVI/690/10 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 kwietnia 2010r.; Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego w Poznaniu;
3. Strategia Rozwoju Powiatu Jarocińskiego na lata 2008 – 2013 stanowiąca Załącznik nr 1 do uchwały nr XXXIII/180/09 Rady Powiatu Jarocińskiego z dnia 29 stycznia 2009 r.
4. Projekt Aktualizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Kotlin na lata 2009- 2012 z perspektywą na lata 2013- 2016;

5. Program Ochrony Środowiska wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Gminy Kotlin - Tom I – Program Ochrony Środowiska, Lipiec 2004;
6. Program Ochrony Środowiska wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Gminy Kotlin - Tom II – Plan Gospodarki Odpadami, Lipiec 2004;
7. Strategia Rozwoju Gminy Kotlin;
8. Plan Rozwoju Lokalnego Gminy Kotlin;
9. Gminny Program Opieki Nad Zabytkami dla Gminy Kotlin na Lata 2008 – 2011;